

Izhaja ob 4. zjutraj.
Stane mesečno Din 45.— za mo-
semetvo Din 40.— nočevno.
Oglas po tarifu.
Uredništvo:
Ljubljana, Kraljeva ulica šte. 51.
Telefon št. 3072 in 3064, ponoči tudi
št. 3034.
Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravišstvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 3056.
Upravni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 3058.
Podružice: Maribor, Aleksandrova
št. 13. — Celje, Aleksandrova cesta
—
Račun pri poštnem ček. zaveza: Ljub-
ljana št. 11.442. — Praha čelo 74.186.
Wien, Nr. 105.247.

Italija se bo morala pomiriti

Spreten Mussollinijev manever, da bi omilil monoštrsko afero s
pretiravanjem spora z Avstrijo

Italijanski poslanik na Dunaju je odpotoval v Rim, njegovo potovanje pa je bolj
kazenskega značaja

Fašistični tisk zagovarja popolno raznaroditev manjšin v Italiji. — Problem Brennerja. — Kar
delajo fašisti, za to se ne sme zanimati živ krst v inozemstvu!

Ljubljana, 25. februarja

Povsem nenadoma je nastala prav
huda napetost med Italijo in Avstrijo.
Niti najmanjše bojzani sicer ne more
biti o tem, da bi se iz nje mogla razviti
kaka vojna nevarnost, ali kljub temu je
incident velpomemben, in sicer zaradi
moralnih posledic, ki jih nujno mora
imeti.

Zgodba najnovejšega italijansko-av-
strijskega incidenta je zelo enostavna.
Italijanski fašizem divja sedaj, ker se
zgraža nad tem, da so se našli tirolski
in avstrijski poslanci, da se je naposled
našel avstrijski državni kancelar, ki se
je drznil izreči strahotne besede, da
obstoja v Italiji nemška manjšina in da
se tej manjšini ne godi dobro. To je za
oholi italijanski fašizem kakor rdeča
ruta za purana, zato tak krik po fa-
šističnem časopisu in take pretnje. Vsak
trenutek je pričakovati, da se oglaš
tudi oficijelno zastopstvo Italije in pre-
pričani smo lahko, da bo dalo na av-
strijske pritožbe skrajno grob odgovor.
Če bi se odpoklicali zares italijanski du-
naiski poslanik, bi se s tem obseg inci-
denta še povečal moralni učinek pa bi
se bistveno ne izpremenil.

Incident je interesanten in zelo po-
memben s splošneevropskega stališča,
prav posebno pa še za nas Jugoslovce-
ne, ki imamo v Italiji še enkrat tako
močno narodno manjšino kakor Nemci.
In sicer manjšino, ki si je ne godi prav
nič boljše nego nemški, marveč pač le
še hujše. Pokazal je, kako prav imajo
oni, ki trdijo, da je za bližnjo bodo-
nost najaktualnejši in najvažnejši pro-
blem evropske politike — vprašanje
narodnih manjšin. Od leta do leta se
bolj očitno kaže tehtnost te trditve in
najnovejši avstrijsko-italijanski incident
jo je povdaril znova.

Avstrija nima nikake pravne osnove
brigati se za usodo nemške manjšine v
italijanski Tirolski. Kljub temu pa je iz-
rekel vodilni oficijelni predstavitelj
avstrijske republike javno, da tako dolgo
ne more biti dobrih odnosov med
obema državama, dokler vprašanje
nemške manjšine ob gornji Adiji ne bo
rešeno. Avstrijski kancelar je s tem
pokazal, da mu je prirodno narodno
pravo nad formami mednarodnega prava;
sprito tega se posebno močno pod-
črtava važnost obravnavanja narodnih
manjšin za sedanjo in bodočo politiko.

Avstrija je gotovo svoj nastop dobro
prevdala. Seipel je prav dobro vedel,
da se fašistična vlada avstrijskih pro-
testnih govorov ne bo niti najmanj
ustrašila niti zaradi njih spremenila
svojih zatiralnih metod. Njemu je šlo
nedvomno za evropski učinek. Njegov
govor bo našel enodušen odmev v
vsem nemškem narodu, posebno v
Nemčiji, vzbudil pa bo pozornost tudi
pri drugih narodih, v ostalih državah
in znova opozoril evropsko javnost na
barbarske fašistične metode, ki so go-
tovo eden najstranotnejših pojavov
dvajsetega stoletja.

Nam more biti to opozorilo Evrope
samo dobrodošlo. Pred nekaj meseci
je Evropa na konferenci manjšinskih
delegacij Društva narodov v Sofiji
opozorila na drug povsem sličen manj-
šinski problem, na strahotno zatiranje
jugoslovenske manjšine v Italiji. Za-
stopniki Evrope so strmeli nad barbar-
skimi metodami fašizma; more nam bi
tudi sedaj samo povsede, ako tedaj tudi
nemške pritožbe potrdijo, pod kakim
strašnim raznarodovalnim pritiskom
morajo živeti narodne manjšine v Ita-
liji.

Kancelar Seipel je naglasil, da se
nemški manjšini v nobeni državi ne go-
di tako hudo kot v Italiji. Fašizem je
baš zaradi te izjave silno ogorčen, ker
bi seveda rad, da bi se Avstrija obra-
čala drugam s svojimi pritožbami; fa-
šistični časopisje je osobito rado na-
pihovalo vesti o nemško-slovenskih
manjšinskih nesoglasjih. Take intri-
gantske poskuse je Avstrija zavrnila
zelo odločno; mi bi le želeli, da bi Av-
strija upoštevala naše pritožbe glede
Korošec in da bi bilo potem mogoče
likvidiranje vseh naših manjšinskih ne-
soglasij kar bi privedlo do popolnoma
drugega rezultata, nego si jih želi
italijanski fašizem.

Italija dela zadnji čas na to, da na-
ščuva ves svet zoper nas, organizira
politiko zoper naše interese in podpre
vse, katere upa uporabiti zoper nas. Z
zadostjenjem moremo konstatirati, da
italijanska politika žanje mnoge mani-

Dunaj, 25. februarja. g. Nocoj ob
22.30 je italijanski poslanik Auriti z
orient-ekspresom odpotoval v Rim.
Imel je s seboj tri kovčge z akti.

Dunaj, 25. februarja. s. Italijanski
poslanik Auriti je danes popoldne pose-
lil zunanje ministrstvo, kjer je sporočil,
da odpotuje nocoj v svrhu osebnega
poročevanja Mussoliniju v Rim. Za se-
daj o kakem odpoklicu poslanika ni go-
vora. Kako dolgo bo odsoten, še ni zna-
no. V poslaniških poslih ga bo zastopal
prvi legacijski tajnik. Vendar smatrajo
v političnih krogih za mogoče, da bo
Auriti v svrhu demonstracije proti ma-
nifestaciji v avstrijskem parlamentu za
Južno Tirolsko vendarle odpoklican. Na
drugi strani pa bi se mogel odpoklic

italijanskega poslanika smatrati kot ne-
kako kazen Auritija, ker njegovi inter-
venciji ni uspelo preprečiti debate o
Južni Tirolski ali pa vsaj skrbeti za to,
da bi se vršila na tak način, ki bi pri-
jal Italiji. Sploh pa Auriti že dalj časa
v Rimu ni več persona grata in je že
obstoječa želja, da bi Italija dobila na
Dunaju bolj energičnega zastopnika svo-
jih interesov.

Rim, 25. februarja. s. »Tribuna«
potrjuje nocoj vest, da je Mussolini po-
zval na poročanje italijanskega posla-
nika na Dunaju. List dodaja, da je od
izida tega razgovora odvisno, kako smer
bo zavzela diplomatska akcija Italije.
List ne izključuje, da se bo poziv Auri-
tija v Rim izpremenil v odpoklic.

Italija ne priznava narodnih manjšin

40 milijonov Italijanov sme asimilirati in absorbirati vse narodnostne manjšine

Rim, 25. februarja. s. »Tribuna«
objavlja članek, ki ga je podpisal znani
fašistični voditelj Forghes Davanzali,
ki piše: V Avstriji in tudi v Nemčiji
naj ne napravijo velike napake z mi-
sljo, da izvirajo pozornost za manife-
stacije za Južno Tirolsko mogoče iz
kake skrbi Italije zaradi obstoja even-
tualnega mednarodnega vprašanja gle-
de Južne Tirolske. Fašistična Italija
pazi na to, kar se piše in kar se raz-
pravlja v avstrijskem parlamentu in
pangermanističnih ligah ter daje diplo-
matska navodila ako se vršijo medna-
rodne norme. To ima samo to svrhu,
da se ugotovi, da mednarodno južnoti-
rolsko vprašanje ne obstoja in da v
kratkem ne bo obstojalo niti kot kro-
nika, ker je Južna Tirolska italijanska
obsejna provinca, kjer je sicer še ho-
mogena manjšina, ki pa z ozirom na
kompaktno nacionalno enoto cele Ita-
lije absolutno ne prihaja v poštev.

Smatrati Brenner za provincialno
mejo, je popolnoma napačno, absurdno
in nezdgovinsko, fašistična Italija je
enotna glede plemena, jezika, religije
in civilizacije. Brenner je meja naroda
40 milijonov, ki absorbirajo majhne
drugorodne manjšine, ki je mnogo
manjša kot polovica letnega prirastka
italijanskega naroda. Popolnoma pra-
večino je, da zedinjena fašistična Ita-
lija v dobi ene generacije absorbira
majhne narodnostne manjšine. To je
celo dolžnost povojne Italije, da obva-
ruje sosednje narode pred vsako po-

moto o nezanesljivosti nove meje.

Rim, 25. februarja. o. Javno mnenje
in politični krogi z napetostjo pričaku-
jejo nadaljnega razvoja Italijansko-av-
strijskega spora. V poročilu o odhodu
italijanskega poslanika z Dunaja piše
«Giornale d'Italia»: Ali gre za preki-
nitev diplomatskih odnosov? To se
bo videlo pozneje. Minister Auriti ima
zaenkrat nalogo natančno informirati
Mussolinija v besedah, ki so bile izre-
čene na Dunaju ter o agitacijah, ki se
ponavljajo v Avstriji in za katere je
neposredno odgovorna tudi zvezna vla-
da. V ostalem ponavlja fašistični tisk
v svojih komentarjih to, kar sta že več-
krat povedala vodilna rimska lista:
Manjšinskega vprašanja Italija ne pri-
znava. Smatra celo za svojo dolžnost,
da drugorodne skupine čimprej asimili-
ra. To je čisto notranja zadeva fa-
šistične Italije, za katero se v inozem-
stvu živ krst ne sme zanimati.

Milan, 25. februarja. č. V »Popolo
d'Italia«
razpravlja Mussolinijev brat
Arnaldo na uvodnem mestu o posled-
njih protitalijanskih govorih v dunaj-
skem parlamentu. Trdi, da razpravljan-
je o Nemcih v Poadižu ni dopustno
in da za Italijo sploh ne obstoja nobeno
manjšinsko vprašanje. Na dolgo in ši-
roko govori o avstrijski nevhvaležnosti
ter izjavlja končno, da je Brenner ne-
dotakljiv. Dr. Seipla svari, naj se ni-
kar več ne zaganja v upravičeno občut-
ljivost Italijanov. V tem smislu piše
tudi »Corriere della Sera«.

Na Dunaju so popolnoma hladni

vzpricho fašističnega kričanja po ustrahovanju ter so uverjeni,
de se je Mussolini zopet temeljito zmotil

Dunaj, 25. februarja. g. Poziv, naj italijanski
poslanik Auriti takoj odpotuje v Rim, je
brezdvomno v zvezi z Mussolinijevom na-
mero, ki hoče z ozirom na demonstracije
v avstrijskem parlamentu dokazati, da je fa-
šistična Italija trdno odločena prekiniti di-
plomatske odnose z Avstrijo, ako bi se
nadaljevala akcija glede Južne Tirolske.
Gre očitno za poskus ustrahovanja, ki se
je v Rimu pričel s potrebnim bengaličnim
pompozom fašističnih listov in ki zasleduje
povsem druge smote kakor bi hotel Mus-
solini preprečiti evropsko javnost.

Najprej se mora pripomniti, da po razpo-
loženju, ki vlada v merodajnih dunajskih
krogih dunajska vlada ni pozvala svojega
poslanika iz Rima na Dunaj, kakor so pravi-
le gotove italijanske verzije. V tukajšnjih
krogih presoja položaj brez pretiravanja.
Ki je običajno v Italiji, in mirno ter docela
ravnodušno čakajo na andaljni razvoj do-
godkov.

uspehov nego bi rada. Incident z Av-
strijo nam priča, da se Nemci v Avstriji
ne bodo dali tako lahko uvrstiti v ita-
lijske račune. Obroč, ki bi ga fašistični
Rim tako rad skoval okrog nas, kaže
zelo občutne vrzeli.

Kako bi se šele drlo fašistično časo-
pisje, ako bi vstal eden naših ministrov
in javno protestiral zoper raznarodova-
valna nasilja v slovensko-hrvatskem
Prigorju. Mi bi bili zopet najhujši mo-
tivec, miru in Italiji bi nas hotela tirati
pred evropsko sodbo. Dobro tedaj da
je Avstrija tudi prišla med »rušilce«
evropskega miru, ker se je drznila pro-
testirati zoper fašistična nasilja; naj vi-
di svet, da imamo preobilo vzroka za
pritožbe vsi sosedje Italije.

V diplomatskih krogih, ki imajo dobre in-
formacije iz Zeneve in Pariza, izjavljajo
da je Mussolini vzel zadevo Južne Tirolske
samo za povod, da konstruira takozvano
diverzijo. Italija se najbrže upravičeno boji,
da se bo pri ženevski debati o monoštrski
aferi odrezala zelo slabo. Poleg tega se le
v Rimu doznalo, da se od vplivne strani
spravlja v razpravo pri svetu Društva na-
rodov nasilna politika fašistov proti Slove-
nem, Hrvatom in Nemcem v italijanskih ob-
sejnih ozemljih. Mussolini si je izbral naj-
manjši odpor, da bi potom izzvala afero
provociral konflikt z avstrijsko vlado v pre-
pričanju, da se bo s tem odvnila pozornost
Evrope do razprav, ki so za Italijo neugod-
ne, in da se bo Evropa bavila samo z av-
strijsko-italijanskim konfliktom.

Innsbruck, 25. februarja. s. V začetku seje
tukajšnjega občinskega sveta se je župan dr.
Eder v toplih besedah zahvalil zastopnikom
Tirolske v državnem zboru za njihov mo-
žati nastop za Južno Tirolsko.

Innsbruck, 25. februarja. s. Javno mani-
festacijsko zborovanje za Južno Tirolsko, ki
je bilo napovedano za ponedeljek 27. t. m.
je bilo do nadaljnjega odgojeno, ker sta go-
vornika poslanca dr. Kolb in dr. Straifmayer
na Dunaju nujno zadržana.

Rudarska stavka na Češkem

Praga, 25. febr. h. Položaj v premogovni
stavki je neizpremenjen. Pogajanja dose-
daj niso imela uspeha ter so bila odgo-
jena do torka. Posledice stavke se opažajo
že v drugih industrijah, tako na primer
v steklarski industriji.

Moskva, 25. febr. h. Internacionalna stro-
kovnih organizacij je poslala prašnim stro-
kovnim organizacijam 10.000 rubljev kot
pomoč za stavkače rudarje.

Zakulisna politika Društva narodov

Ali zakaj izziva Madžarska

Anglija, Italija in Nemčija proti izvrševanju dolžnosti Društva
narodov, ker bi tvorila investigacija na Madžarskem prece-
denčni slučaj — Pravilno stališče Francije. — Značilen ko-
mentar glasila italijanskega zunanjega ministrstva

Pariz, 25. februarja. Zunanjepolitični
poročevalec »Petit Parisien«, ki se
mudi v Zenevi, pozdravlja stališče
Društva narodov v zadevi madžarskih
strojnic. Zagovarja posvečeneča
predsednika Društva narodov Čeng
Loa in glavnega tajnika sir Erika Dru-
monda, katerima očita, da sta se pre-
več obotavljala. Poročevalec piše med
drugim:

Določbe člena 9 (pri tem se sklicuje
na Titulesca kot pričo) zahtevajo, ako
se hočejo uporabiti, enotnost sveta
Društva narodov. Ta enotnost pa ni
obstoječa. Mussolini je svojemu rumun-
skemu kolegi pri zadnjih razgovorih
jasno povedal, da je Italija proti temu.
Toda ne samo Italija je bila proti.
Proti je bil tudi dr. Stresemann in Ve-
lika Britanija, ki je proti vsaki nasilni
odredbi proti Madžarski in ki noče, da
bi se s katerikoli izgovorom razprav-
ljalo o zadevi, ki bi mogla spraviti na
dan izvedbo investigacijske pravice in
ki bi s tem ustvarila precedenčni slu-
čaj. Ker je bilo to stališče Foreign
Officea, je London poslal Quail d'Orsa-
y zelo jasno demaršo, očitno z na-
menom, da bi se ta demarša sporočila
Mali antanti. To je jedro vprašanja.

Pariz, 25. februarja. s. Sauerwein po-
roča »Matin«
iz Zeneve med dru-
gim: Pogrešno bi bilo misliti, da je
Društvo narodov po odstranitvi doka-
zalnega materiala v monoštrski aferi
ostalo brez moči. Društvo narodov bo
na licu mesta lahko izvedlo zelo kori-
stno preiskavo. V Zenevi se morajo za-
vedati, da ima vsa zadeva pomen pre-
cedenčnega primera in se ne smejo

ustrašiti pred političnimi momentimi.
Rim, 25. februarja. g. »Giornale
d'Italia«
ostro kritizira postopanje
Društva narodov, predsednika sveta in
Male antante v monoštrski aferi. Čla-
nek veli med drugim: Nedostojno je,
da se kitajski minister vmešava v ev-
ropske zadeve, o katerih razume ravno
toliko, kakor kak Evropec o oddaljenih
kitajskih provincih. S kako avtoriteto
in s kako pravico, vprašuje list, more
sploh govoriti kot zastopnik države, ki
živi v perijodični anarhiji. Mir se naj-
bolj ogroža po nemirni politiki sosedov
Madžarske. Končno ugotavlja list, da so
italijanski narod, listi in vlada solidarni
z Madžarsko bolj iz čustva za pravico
kot iz prijateljstva.

Bukarešta, 25. februarja. g. Poluradni
»Vitorul«
se bavi v današnjem uvodni-
ku z monoštrsko afero. List pravi, da
ni nobenega dvoma, da je Madžarska
dežela mednarodnih skandalov in pro-
vokacij. Madžarska se opira preveč na
svoje prijatelje ter vodi politiko mote-
nja dobrih odnosov med srednjeev-
ropejskimi državami.

Berlin, 25. februarja. s. V političnih
krogih zasledujejo razvoj dogodkov
med Avstrijo in Italijo z veliko pozor-
nostjo. Upa se, da bo italijanska vla-
da na razburjeno italijansko časopisje
vplivalo pomirljivo.

Nič manjše skrbi kakor to vprašanje
povzroča zun. ministrstvu monoštrsko
afero. Na francoski strani se opaža pri-
zadevanje, da bi se Nemčija pridobila
za to, da bi v svetu Društva narodov
podpirala francoske investigacijske za-
hteve. O tem pa ne more biti govora.

Gospod Korošec razvija svoj program

Lepe fraze, ki smo jih slišali že stokrat

Kakor je delal to g. Vukičević pred volitvami, napoveduje se-
daj tudi g. Korošec, da bodo njegovi uradniki postopali samo
po zakonu brez ozira na politične stranke

Beograd, 25. februarja. p. Notranji mi-
nister dr. Anton Korošec je danes po-
dal novinarjem izjavo, ki naj predstavlja
program njegove notranje politike.
Izjava se glasi:

»Kot notranji minister se bom trudil
z vsami močmi, da nadaljujem prizade-
vanje za izboljšanje in konsolidacijo
naše notranje administracije v smeri
omih mojih predhodnikov, ki so se za to
trudili in delali. Kolikor je pravni red
odvisen od notranje administracije, bo
moja glavna skrb, da se bodo spošto-
vali in izvrševali zakoni. Mir, red in
sigurnost oseb in premoženja morajo
biti zaščiteni; zlasti bom posvečal skrb
naši Južni Srbiji, da se tamkaj onemo-
gči rušenje javne varnosti.

Posebno pozornost bom posvetil
uradništvu poverjenega mi ministrstva.
Nekvalificirano uradništvo bo odstra-
njeno iz službe, kolikor ga bo pač, mo-
goče zamenjati s kvalificiranim. Stojim
na stališču in v tem smislu bom izdal
tudi najstrožje navedbe, da morajo
uradniki v pisarni in službi poznati sa-
mo zakon brez vsakega ozira na stranke
in politiko, izven pisarne pa se mo-
rajo obnašati ne kot dobri partizani,
temveč kot kulturni in olikani ljudje,
prijetelji vsega naroda. Uradništvo mo-
ra biti v uradih uslužno ter mora vr-
šiti službo z vso resnostjo, ki jo za-
hlevata zakon in avtoriteta državnih
oblasti. Jaz pa hočem uradnike varo-
vati in skrbeti za nje, ako bodo dobri,
pošteni in marljivi, ako pa bodo grešili
proti zakonu in službi jih bom brez
milosti kaznoval.

Uradništvo je dolžno podpirati vse
napore, ki streme za tem, da se narod
dvigne kulturno in gospodarsko, da se
mu pomaga humanitarno. Vsakdo, kdor
je konstruktiven, naj se podpre, kdor
pa je destruktiven, pa naj se odstrani
z močno roko. Moji uradniki morajo biti
najboljši prijatelji naroda ter ga morajo
v njegovih neprilikah podpirati.

Zahteval in odredil bom, da se mora
administracija vršiti točno po zakonu,
da mora biti objektivna in ekspeditiv-
na. V tem smislu bom izdal posebne
odredbe.

Kar se tiče orožništva, se ne sme iz-
gubiti iz vida, da je njegova služba tež-
ka in naporna ter združena z nevarno-
stjo. Ako bo svojo službo vršilo vestno
in po zakonu, ne bom dovolil nikomur,
da ga ponižuje in ruši njegovo čast,

vsak pregrešek v izvrševanju službe pa
bom strogo kaznoval. Ne vem, kako se
je moglo reči, da je sedaj nastopil ne-
kak režim Glavnjače. Glavnjače so for-
mirali oni, ki so sedaj napadajo, in po
njihovih naslednikih je nastopilo samo
zlobojstvo administracije. Upam, da se
bodo tudi nadalje razmere v tej smeri
izboljševale, kar bo tudi moja glavna
dolžnost.

Nezadovoljstvo

v demokratskem klubu

Zagreb, 25. febr. n. V kratkem pride v
Zagreb bivši minister dr. Angelinović,
skupno z bivšim predsednikom Narodne
skupščine dr. Ribarjem. Kakor znano, je
dr. Angelinović zelo ogorčen nad vo-
dstvom demokratske stranke, ker je dopu-
stilo, da ni nobenega zastopnika Hrvatov
v sedanji vladi. Govori se, da bo skupina
Davidovićevih demokratov, ki se zbira
okoli dr. Angelinovića in dr. Ribarja pri-
čela izvajati svojo posebno politiko, s ka-
tero bi se približala KDK.

Železniška tarifa za promet z Nemčijo

Beograd, 25. februarja. i. S 1. marcem sto-
pi v veljavo nova tarifa za promet potnikov,
priloge in ekspresnega blaga med našo drža-
vo in Nemčijo. Cene v novi tarifi so izpre-
menjene le v toliko, v kolikor so izpreme-
njene cene v naši tarifi in bodo zato neko-
liko nižje od dosedanjih. Nemci na svojih
prograh niso izpremenili svojih prevoznih. V
smeri od severa proti jugu se bo prevoz pla-
čeval v nemških markah, v obratni smeri pa
v dinarjih. Nova tarifa se razlikuje od stare
v tem, da so uvedeni predpisi in vzorne cene
za prevoz ekspresnega blaga med našo drža-
vo in Nemčijo skozi Avstrijo. V doseda-
nji tarifi teh predpisov ni bilo in se je mo-
glo ekspresno blago iz naše države v Nem-
čijo in obratno pošiljati samo s ponovno pre-
dajo na naši, avstrijski, madžarski ali nem-
ški obmejni postaji. Ekspresno blago se bo
prevažalo z navedenimi poštiniimi vlaki. Posa-
mezni komadi blaga ne smejo biti težji od
100 kg. Ekspresno blago za Nemčijo se v
naši državi lahko oddaja na postajah Beo-
grad, Zagreb, Ljubljana, Split, Subotica, Ma-
ribor, Dubrovnik, Sušak, Jesenice.

Protestni shod beograjskih brivcev

Beograd, 25. febr. i. Jutri se vrši v ka-
varni »Nova skupščina«
velik protestni
shod brivskih nastavlencev proti znan-
dr. Gosarjevi uredbi o odpiranju in zapir-
anju obratov.

Pomen druge Vukičevićeve vlade

Lgodovinska odgovornost SLS

Druga vlada g. Vukičevića ima svoj nastanek in obstoj zahvaliti dejstvu, da se bliža konec budžetnega leta in da nekdo mora privedi že predložen budžet h kraju. Predlog budžeta, ki ga je sprejel finančni odbor pod prvo Vukičevićovo vlado, je tako slab in nezadovoljiv, da je po strogi, a pravični kritiki opozicije vsa javnost soglasna s tem, da ta predlog na državnem gospodarstvu nič ne popravja, temveč ga še bolj zamotava in otežuje. KDK je stavila stvarne predloge za revizijo budžeta, ki ne sme biti več fiktivna in naj donese prihranke in svrhu zmanjšanja davkov in podpiranja produktivnih slojev naroda. Za vstop v vlado je stavljala kot pogoj poleg revizije zakona o neposrednih davkih tudi tako revizijo budžeta.

A glavni dve srbski stranki nista hoteli nič slišati o tem. Centralistični budžet, ki zanemarljivo prečasnje pokrajine, zlasti Hrvatsko in Slovenijo, jim je po volji, četudi priznajo, da stvarno in strokovno ne vzdrži resne kritike. KDK naj bi prevzela odgovornost zanj in za njegove krivice in pogreške! Tak saltomortale je pač storila lani SLS, ki je od 31. januarja 1927 strastno pobijala budžet, 2. februarja 1927 pa je zanj glasovala.

Politika KDK gre za širši cilj. Vabilu v vlado pod g. Marinkovičem je odgovorila pritrdilno, a stavila je svoje pogoje: revizija davčnega zakona, revizija budžeta, depolitizacija javne uprave. Čim je na nje došla negativen odgovor, je bilo za KDK jasno, kaj ima storiti: Hegemonistični budžet naj odglasujejo oni, ki so ga stvorili. Zanj naj nosi odgovornost stara vladna koalicija, z njo pa tudi SLS, ki je skupno z muslimani za skledo leče izdala in prodala svoje kraje in volilstvo.

Vlada g. Vukičevića bo morala zdaj vse vreči v boj za budžet. Verjetno je, da ga izvoljuje in s tem zaključuje zločesto delo, ki ga je započela.

Za SLS je sodelovanje pri tem početju posebne vrste užitek. Izmozgavanje krajev, kjer so izvoljeni poslanci SLS, zanemarjanje njihovih gospodarskih in kulturnih potreb, to so glavni znaki budžeta, ki zanj glasuje SLS. Za tako izdajstvo je trebalo najti janičarja, ki bratu strelja v hrbet. Našli so ga v SLS.

Nalvno je veselje, ki ga navidez kaže SLS, ker je njen predsednik postal notranji minister. On to ni postal kot klerikalec, ampak kot zaupnik radikalne stranke. Nadaljevati bo moral politiko Vukičevićevega režima in posledica bo samo, da se bo z njo kompromitiral. Mi poznamo SLS v dno njene duše. V partizanstvu se ona more meriti samo še s polvarjenim delom radikalov. Taka je bila pred vojno, taka je danes, taka se je pokazala na vladi v Beogradu, v obeh oblastnih odborih in v občinah, zlasti pa v Ljubljani, kadar

je imela moč v rokah. Kdor boče videti SLS v vsej njeni partizanski izpričnosti, naj si predvsem ogleda najnovejšo personalno in stvarno politiko oblastnih odborov v Mariboru in morda še bolj v Ljubljani. Na tej veji ne bo zrasla nobena depolitizacija. Za to družbo povsod obstoja le vprašanje, je-li partijskemu interesu zadosteno, vse drugo lahko propade. Od stranke, ki sta ji celo vera in versko življenje le sredstvo v politiki, ni pričakovati nikjer ne zmrtnosti ne pravičnosti. A gospoda naj pomni, da gre vsaka sila do vremena!

Naš narod je prav za prav že nekaj mesecev razdeljen samo v dva tabora: prvi je hegemonistični s svojim pandur in janičarji, drugi je tabor enakopravnosti, ki zahteva, da bodi država visoko nad strankami. Vmes so kolebali klerikalci, za njimi so podlegli skladi leče muslimani in končno je iz strahu, da mu ne razpade stranka in da bi težišče politike ne prešlo na prečane, podlegel tudi Davidović. Davidović je vodja čisto srbske stranke, koje gospodarski interesi so identični z onimi hegemonistov, muslimani pa se boje preganjani v opoziciji; najtežja je vsekakor odgovornost SLS, ki je v trenutku glavne borbe prihitela nasilni ideji na pomoč, boječ se, da zmaga fronta ravnopravnosti.

Baš tako je bilo v Avstriji. Kadarkoli so valovi slovanse borbe za enakopravnost narodov ogrožali dunajski nemški hegemonizem, je bila tedanja SLS vselej na prodaj za mal bakšiš. Tako tudi danes. Stranka cerkvene politike, ki ji je vzdržanje partije vse, je zopet pokazala staro barvo.

To pa ne more zadržati napredujočega nastopa KDK. Čim dalje je v boju, bolj se strinjajo njene vrste in se kristalizuje orožje. Intrige proti njenim voditeljem in njenemu edinstvu so razbite. Vsi razumni in odgovorni politiki v državi in naši prijatelji in neprijatelji v inozemstvu vedo, da država ne more sloveti samo na srbskih strankah in da niti SLS niti muslimani ne reprezentirajo onih 8 milijonov prečanov, ki so danes nezadovoljni, ki nosijo glavna bremena v državi in ki razpolagajo z močmi, brez kojih je zdrava ureditev državnega aparata in kredita nemogoča. Vprašanje sodelovanja KDK v vladi ni več sporno, niso pa bile še dozorele srbske stranke za to, da dajo garancije za globljo spremembo vsega režima. Privesek KDK noče biti. Čas, ko se bo moralo sprejeti ne le njene osebe, ampak tudi glavne točke njenega programa, je bližji nego bo to prijetno izdajcam, ki vedoma podpirajo gnilo in slabo samo da lahko vzdržujejo svoje partizanstvo. Čim prej pride ta čas, boljše bo za državo. Čim bolj pa bo stvar v resnici zrela, lažje bo potem delo KDK.

Akademski klub za Društvo narodov

V ponedeljek, 27. februarja ob 18. uri se vrši v veliki dvorani «Uniona» javno predavanje. Predava

g. Stepan Radić

o «Položaju Jugoslavije v Podunavju, Evropi in svetu».

Protiprečanska fronta v Beogradu

Interesantne in važne ugotovitve «Reči» o značaju obnovljenega Vukičevićevega režima in o posledicah današnje beogradske politike

Beograd, 23. februarja. Današnja «Reč» prinaša pod naslovom «Protiprečanska fronta» od člana nekdanje Hrvatsko-srbske koalicije in bivšega poslanca v Hrvatskem saboru dokumentiran članek, kjer izjava med drugim: Davidović je sedaj uspešno ustvaril skupno z Vukičevićem strogo protiprečansko fronto. Že ko je g. Davidović na zagrebškem kongresu intelektualcev vrgel v javnost parolo «Jugosloveni vskupi» je imela javnost vtis, da šef Demokratske stranke ne misli resno. G. Davidović se lahko izgovarja na razne načine, toda prikriti ne more dejstva, da je v sedanjih novi vladi izmed 18 ministrov 14 Srbi, a vsi razen dveh so člani larazito srbskih strank. To je dejstvo, ki tolče Davidovića naravnost po glavi. Ako bi bil ti Srbičani v resnici najspesobnejši politiki in naši državci, bi se to še lahko toleriralo, pa še v tem slučaju bi se ne smela iz razlogov oportunizma in iz oziroma na narodno edinstvo sestaviti taka vlada. Zlasti bi se ne smelo dopustiti, da v vladi ni nobenega Hrvata, ker je splošno znano, da žele Hrvati sodelovati v lastni državi. Usoda je hotela, da je ravno vlada, ki jo je sestavil g. Davidović ostala brez Hrvatov. Od vseh narodnih poslancev, ki so izvoljeni na ozemlju bivše kraljevine Srbije, je samo eden v opoziciji! To je g. Vojta Lazović. Vsi ostali so za vlado, vsi so za njeno politiko. Ali ni to srbska fronta, ali ni to protiprečanska fronta? Ali ni to naravnost porazen dokaz, da se ta država razumeva in upravlja enostavno kot razširjena kraljevina Srbija? Sedaj, ko se je ustanovila ta antiprečanska fronta za izkoriščanje oblasti v državi je popolnoma logično in umljivo, da se napram njej razvija prečanska fronta. Ona se čisto naravno razvija kot reakcija na antiprečansko fronto v Beogradu. KDK ni več združitev strank, ni stranka, temveč

postaja velik narodni pokret, ki je preplaval celo bivšo trojedino kraljevino Hrvatsko, Slavonijo in Dalmacijo in ki bo v kratkem objel celo Bosno in Hercegovino ter Vojvodino. Nerazumljivo je, da v Beogradu ni moglo najti političnega človeka z avtoriteto in prestižem, ki bi se upri partizanstvu v Narodni skupščini in v vladi ter zaklical: Dovolj je! V prečanskih krajih se je javnost oddahnila, ko je čula, da Svetozar Pribičević in Stepan Radić nista vstopila v koncentracijo. Javnost se je bala, da bi pristala na podrejeni položaj KDK in tako pokopala veliko idejo, ki se smatra kot edino odrešilno. Vse zahteve, ali sprejetje politike in programa KDK ali pa skrajno borbo za zmago načela enakopravnosti in ravnopravnosti. G. Davidović je pokazal, da nima pojma o naših razmerah, ko je izjavil, da sta Stj. Radić in Svetozar Pribičević stavila zelo težke pogoje. Naša javnost ni več zadovoljna s temi pogoji in se že na vsa usta govori o reviziji ustave. Izjava zemljoradniškega prvaka Joce Jovanovića o rešitvi krize je sicer dobra, je pa zmotna v dveh stvareh. Ni res da je z rešitvijo krize odstavljena z dnevnega reda prečanska fronta. Res je nasprotno, da je bila ta fronta s to krizo naravnost do neverjetnosti pojačana. Tudi glede nove koncentracije je treba g. Jovanoviću oporekati. Stj. Radić in Svetozar Pribičević bi s ponovnim sprejemom ideje koncentracije storila težko napako. S sedanjo rešitvijo krize so največ izgubili Davidovičevi demokrati. Vsi zagrebški krogi smatrajo, da je Ljuba Davidović enostavno izdal KDK.

Bruhanje japonskega oonjenika
Tokio, 25. febr. (he.) Ognjenik Asamaya je pričel silno bruhati. Vsa mesta in vasi so v okolici težko prizadeta.

Boj za novelo k novemu zakonu o neposrednih davkih

Novi davčni zakon pomeni za naše kraje težak udarec, ako se ne revidira

Danes lahko potegnemo bilanco, kaj so naši kraji priborili z novim zakonom o neposrednih davkih.

Zemljarina, ako ne uspe preprečiti novo oceno katastralnega dohodka, bo stala visoko nad zlato pariteto predvojne davka.

Hišni davek, v krajih, ki so plačevali najmanj, bo znižan, a difference se bodo gotovo polastile samouprave; kjer pa se je plačevala razredarina, bo davek kolosalno povišan. Ta povišek bo najbolj zadel Slovenijo, kjer je razredarino najmanj čistih poljedelcev (to je oseb, ki žive izključno od dela na svoji zemlji), ki se hišnega davka oproščajo.

Pridobitina bo ogromno povišana, in sicer tako, da znaša dosedanja pridobitina z dosedanjim dohodarino vred skoraj matematično toliko kakor nova pridobitina (tečevina). V večini slučajev v naših krajih celo precej več.

Davek javnih in zasebnih nameščenec in delavcev vseh vrst je v primeri s pretiranimi odredbami zadnjih let polvilnejši.

Davek na telesno delo postaja v novi obliki s tem zakonom stalen, a je precej nižji, nego je bil dosedanj davek na telesno delo. Eksistenčni minimum (400 dinarjev ali 100 Din tedensko za moža, oziroma 100 Din mesečno ali 25 Din tedensko za vsako zakonsko dete) je urejen stvarno bolj pravično, nego doslej, vendar pa je preizek. Pobiranje tega davka bo zelo komplicirano, zlasti za manjše obrate. Posebno krivično se obravnava služničad, kateri je kot ekvivalent za vrednost hrane in stanovanja odvzet odbitek eksistenčnega minimuma, ki se drugim priznava s 400 Din mesečno. Dočim se je ta ekvivalent doslej cenil na 200 Din.

Rentni davek (8 odst.) težko pogaja naše regulativne hranilnice in zadrage sistema Schulze Delitz. Finančni zakon pa bo najbrže prostost rentnega davka še podaljšal.

Davek na podjetja, ki javno polagajo račune, je znižan v primeri z današnjim stanjem, vendar je daleko preko predvojne izmere. To velja sploh za vse nove davke brez izjeme. Pri tem davku so zlasti zopet zadete hranilnice.

Kar se tiče davčne prakse bo neenakost do popolne ureditve finančne uprave še dalje obstajala in v tem oziru novi zakon ne prinaša nobenih zavarovanj. Ta neenakost bo občutljiva zlasti pri odmeri tečevine, pri službenem davku pa bo iztirjevanje davka v južnih krajih gotovo še dolgo zastajalo.

Z novim zakonom mislo zadovoljni. V vladi je malokdo znal za dalekosežnost novih odredb. Generalni direktor Letica se očitno ni strinjal z zakonom, kakor se je nazadnje razvil. Brez pretiravanja se lahko reče, da je opozicija KDK rešila pol situacije. Kaj bi bilo, da smo ostali pri dohodarini, ki bi bila davčno breme v naših krajih skoraj podvojila! In vendar so jo poslanci SLS branili in skušali rešiti z upravnim kratkovidnostjo. Poslanci SLS pa so tudi sicer vsled občega nezanimanja in pomanjkljivega poznavanja materije od strani srbskih poslancev prevzeli veliko odgovornost nase, ko so, namesto da bi pomagali stvarni opoziciji KDK, upravn otročje vnato branili nepremišljene vladne predloge.

More se mirno reči, da je na primer SLS pustila hranilnice na cedilu v hipu, ko je dobila osvoboditev oblastnih hranilnic od društvenega davka. Namesto, da opozori na težke posledice novega hišnega davka na deželi je SLS molčala in končno celo napadla poslance SDS za naravnost smešnim hvalisanjem novega zakona. Da ni imela SLS nobene besede za obrtnike in trgovino, se je dalo pričakovati tembolj, ker ji je preko g. Jelčina uspelo ubiti odpor teh stanov v vseh težkih vprašanjih v najnovejši dobi. Obnašanje SLS glede zemljarine ostaja sramotno zanj za trajno. Branila jo je z vso vmeno. Še ko je opozicija že točno izračunala da pomeni 23 kratna pomnožitev starega čistega katastralnega dohodka skupaj z 12 odst. davčno stopnjo podvojitve današnjega zemljiškega davka. Le doslednemu odporu KDK gre zahvala, da se je odmera davčne stopnje odložila.

Kaj sedaj? Uslužbenki davek se bo aktiviral s 1. aprilom 1928, in bodo takoj prišle na spomlad tehnične težave za njegovo iztirjevanje zlasti v manj pisemenih krajih. Proti izrodnom glede hišnega, obrtnega in rentnega davka in za povišanje eksistenčnega minimuma delavcev pa je potrebna krepka akcija vseh prizadetih in naše parlamentarne delegacije.

KDK je, pozvana v vlado, stavila za pogoj, da se mora davčni zakon popraviti, a Vukičevićev kartel s SLS vred ni hotel o tem nič slišati. Na SLS torej ne morejo naši kraji računati v borbi za pravičnejše davke. Upati pa je, da naporu KDK, če bodo našli oporo v prizadetih krogih, ne bodo zaman.

Ustanovitev radio-postaj v Jugoslaviji

Ljubljanska postaja izročena v eksploatacijo klerikalni Prosvetni zvezi!

Beograd, 25. februarja. Ministrstvo pošte in telegrafije je podpisalo pogodbo za 3 enoslojke radio telefontne postaje v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Beograd dobi postajo tipa Marconi, kakor sta oni v Brnu in Madridu. Postaja bo imela jakost treh kilovatov, kakor ona v Brnu, ki se v Beogradu prav dobro čuje. V Zagrebu ostane postaja sistema Telefunken, toda njena jakost bo podvojena. Ljubljanska postaja bo imela jakost štirih kilovatov, kakor ona v Frankfurtu, ki je tudi našim radi-amaterjem prav dobro znana. Postaja v Beogradu bo zgradil beograjski Radio d. d., zagrebška postaja bo razširil zagrebški Radio d. d., postaja v Ljubljani Domžale pa je vlada izročila v eksploatacijo klerikalni Prosvetni zvezi. Koncesija traja 15 let. Od naročnine, ki jo bo moral plačevati vsak radio-amater, pripada tem društvom 60, državi pa 40 odstotkov. Letna naročnina bo znašala 200 Din za vsako prejemno postajo. Vsa država je razdeljena na tri oblasti, tako da bo vsaka enoslojka postaja prejemala naročnino iz svoje oblasti. V slučaju, da bo dobiček prekoval 12 odstotkov, bo država poleg 40 odstotkov bruto dohodkov prejela še 20 odstotkov od čistega dohodka. V pogodbah je določeno, da mora beograjska družba izročiti postajo v promet 11 mesecev po podpisu pogodbe, kar pomeni, da bo beograjska postaja pričela delovati septembra ali oktobra, morda pa tudi prej. Zagrebška postaja bo pričela z enoslojko početkom poletja. S pogodbo se se vsa tri društva obvezata, koliko in kakšne enoslojke morajo vsak dan izdati. Vsaka enoslojka bo trajala najmanj 150 minut dnevno. Od tega pripada državi za njeno enoslojko 30 minut. Izvajanje glasbene enoslojke bo vsak dan trajalo 60 minut. Vse tri postaje bodo pod državno kontrolo. Za slučaj, da družbe se bodo izpolnjevale svojih obvez, obstoje posebne določbe.

Kaj je z davkom na premog?

Včeraj je izšla «Samoprava» kot aradno glasilo ljubljanskega in mariborskega oblastnega odbora. Tu so pod datumom 18. februarja 1928, obnarodovane nove davčne uredbe obeh oblasti, ki postanejo po zakonu s tem obvezne v 14 dneh po obnarodovanju, torej 4. marca. Do tega dne so pravno popolnoma neobvezne. S pobiranjem raznih doklad je vsled nečuvne nerodnosti raznih «oblastnih» mogotcev nastal velikanski kaos, ki bo celemu gospodarskemu življenju zadal milijonske škode. Nihče ne ve, pri čem je, Uredbe in pravilniki so sestavljeni diletantski, tako da njihovi avtorji pač nimajo nobene pravice norčevati se iz beograjskih pravilnikov, zlasti ljubljanski so pač odnesli prvenstvo v nezakonitost in nepraktičnost. Za premog se je združenemu naporu Trboveljske premogokopne družbe in Jelčincove zbornice TOI posrečilo na veliko škodo vseh konsumentov spremeniti produkcijski davek v davek na konzum. Cel davek je nonsens, ki se dolgo ne bo držal, a kot produkcijski davek je bil za prebivalstvo ljubljanske oblasti in za njeno industrijo mnogo manj opasen nego kot davek na konzum. Ta sprememba je bila edinole v korist TPD in v direktno škodo naših obrti. Zdj se popisujejo zaloge premoga in začel bo zelo drag šikanovan in kompliciran postopek. Ali bo finančna kontrola z dosedanjim personalom zmogla to delo? Kdo more prisiliti železnico, da igra vlogo davčnega organa? Naši oblastni zakonodajalci bodo v kratkem stali sredi velikanske zmešnjave.

Pavovo perje

Upokojeni orožniki lani meseca marca, letos pa že dva meseca niso prejeli pokojnine. Poslanci SDS so ta škandal opetovano sprožili v Narodni skupščini in končno je zastopnik finančnega ministra g. Spaho izjavil, da je stvar rešena z dovolitvijo naknadnega kredita. Zdjaj pa «Slovenec» s trumfom oznanja, da je novi minister notranjih zadev izvojeval v ministrskem svetu tak sklep, G. Korošec bi pač storil dobro, če bi stresel za ušesa svoje hvalilce, da ga ne spravljajo v tako smešno situacijo.

Pacifistična izjava bolgarskega vojnega ministra

Sofija, 25. februarja. Bolgarski vojni minister general Vlkov je dal uredniku «Utra» naslednjo izjavo: «Lahko vas zagotavljam, da v zadnjem času lansiran razburilne vesti inozemskega tiska o nesigurnosti naših mej in o mednarodni situaciji Bolgarske ne pomenijo nobene nevarnosti. V nobenem slučaju si ne morem misliti, da bi Jugoslavija podvzela kak nerazsoden korak, ki bi nobenemu ne koristil. V Jugoslaviji je dovolj informiranih ljudi in dobrih politikov, ki ne bi dovolili, da se izloze avanture. Zato sem čvrsto prepričan, da bo trajal tako na Balkanu kakor v Evropi mir, ki si ga vsi želimo, prav dolgo časa. Bolgarska sedaj nima drugih želj, kakor doseči svoje notranje in zunanje ozdravljenje ter postati čuvar miru. Bolgarska teži za tem, da v miru in v sporazumu s svojimi sosedi podkrepí svoje finančno in gospodarsko stanje. Jaz sem prepričan, da naša soseda ne namerava ničesar storiti, kar bi bilo s tem v nasprotju».

Fašistično rožljanje je pričelo presedati tudi že v Londonu

Zeneva, 25. februarja. d. Kakor znano, je bil Tyrell imenovan za angleškega poslanika v Parizu. To se je smatralo za znak zblizanja med Francijo in Anglijo. Tesno sodelovanje med Rimom in Londonom pa je v zadnjem času nekoliko popustilo. V rimskih krogih se namreč že potovanje albanskega zunanjega ministra v London spremljajo s nekakim nezadovoljstvom. Ko pa je dospela Društvo narodov prošnja albanske vlade za pomoč gladujočim, so italijanski krogi bili precej presenečeni o tem smešnem koraku predsednika Ahmeda bega Zogu, ki ga protreža Italija. Italijanski generalni podtajnik Društva narodov Paulucci je takoj odpoval v Rim. Sicer se trdi, da to potovanje ni v nobeni zvezi s albansko prošnjo, vendar temu nihče ne verjame. Tudi odobritev koraka Ceng Lo pa Chamberlainu glede monarhistične afere se v italijanskih krogih ne smatra ravno za znak prijateljstva do Italije.

Nesreča na morju

London, 25. febr. (lo.) Snodi sta zadeli v bližini Dungenessa v Rokavskem prelivu dve ladji, in sicer italijanski parnik «Ancaltara» in ruska jadrnica «Tovariš», ki jo uporablja sovjetska vlada za šolsko ladjo. Ker je bila na morju gosta megla, se je zve delo šele davi, katera ladja se je potopila. Potopil se je italijanski parnik Ancaltara, ki je imel na krovu 18 do 20 mož posadke. Jadrnica «Tovariš» nadaljuje pot proti Southamptonu in je težko poškodovana.

Iz dežele večnih prekucij

Lizbona, 25. febr. d. V Oportu je prišlo do streljanja med revolucionarnimi začetniki in uradni policijske policije, ki so zornike preteklo noč zasačili ter so jih hoteli aretirati. Zorniki so v tem spopadu ubili dva policista ter so nato pobegnili v avtomobilih. V svo severno Portugalsko so v svrhu zasledovanja odposlali policijo in čete. Dosedaj pa se še ni posrečilo prijeti zornikov. Pri hišnih preiskavah je policija odkrila več tajnih zalog orožja in bomb.

Čitajte jutri „Ponedeljek“!

Korošec: Kaj ne, da tako-le kot pravoslavni minister policije ne izgledam ravno tako pregrešno.

Kaplan: Tudi pravoslavna oblast prečastiti, je od Boga.

[Kopčev]

Naši kraji in ljudje

Otvoritev razstave češkoslovaškega stavbarstva v Ljubljani

Pod protektoratom Udruženja jugoslov. inženjerjev in arhitektov prirejena imponentna izložba je bila včeraj ob 11. otvorjena v Jakopičevem paviljonu na nenavadno slaven način za Ljubljano.

Češkoslovaško ministrstvo za šolstvo in narodno prosveto je dalo v to svrhu na razpolago razstavnemu odboru pod predsedstvom g. dr. Zdeněka Wirtha, strokovnega predstojnika v tem ministrstvu, in odborikov g. dr. ing. arh. Antonína Engla, prof. na češkem teh. visokem učilišču v Pragi, arh. Josefa Gočárja, prof. akademije upodabljajočih umetnikov v Pragi, Jana Inderke, strokovnega svetnika v min. za šolstvo in prosveto v Pragi, ing. arh. Pavla Janáka, prof. drž. umetn.-obrtne šole v Pragi, arh. Dušana Jurkoviča v Bratislavi, arh. Jaromíra Krejcarja v Pragi, ing. arh. J. Krohe, prof. češke teh. visoke šole v Brnu, arh. Otokarja Novotnega v Pragi, Emanuela Purgharta, šefredakterja v min. za zunanje zadeve v Pragi, dr. V. V. Stecha, prof. drž. umetn.-obrtne šole v Pragi in razstavnega komisarja g. dr. Kamila Novotnega, vrhovnega min. komisarja v min. za šolstvo in nar. prosveto v Pragi, 276 fotografij stavb 50 arhitektov, ki so vsi še živi, razen pokojnega mojstra Jana Kotěre.

Na povabilo ljubljanskega češkoslovaškega konzulata so k otvoritvi prišli zastopniki vlade z velikim županom dr. Vodopivec na

čelu, komandant dravske divizije div. general Danilo Kalafatović, za oblastno skupščino predsednik dr. Natlačen, mestni župan dr. Dinko Puc, dvorna dama ga. Franja Tavčarjeva, zastopniki Jugosl.-češkoslov. lige predsednik, narodni poslanec dr. Kramer, dr. Gregorin, Pustoslavšek in Borko, zastopniki univerze prof. dr. Král, dr. Burian in Hrovat, nadalje tajnik Zbornice TOI gospod Ivan Mohorič, rudarski glavar Stigar, gradbeni direktor Kraje, direktor narodnega muzeja dr. Lončar, predsednik Društva hišnih posestnikov Frelh, zastopniki umetniških organizacij Rihard Jakopič, Lojze Dolinar, arh. Spinčič, arh. Fatur i. dr., direktor tehniške srednje šole Reiser, tajnik Saveza drvine ind. Makso Mautner iz Zagreba, konzuli Pleinert, Dular in Strucelj, odbor Narodne galerije s predsednikom Zormanom in odborniki ter univ. prof. dr. Izidorjem Cankarjem, dr. Mesesnelom i. dr., veliko število drugih zastopnikov odličnega občinstva, končno pa več zastopnikov Udruženja jugosl. arh. in inž. pod vodstvom predsednika ing. Mačkovška in osobe češkoslov. konzulata s konzulom dr. Reslom na čelu in razstavnimi komisarji dr. Kamil Novotny.

V srednji dvorani pred bronastim kipom prezidenta Masaryka, ki je okrašen z zlatimi lorjevimi vencem, in pod grboma in zastavama češkoslovaške republike in naše države je navzoče pozdravil g. konzul Resl.

poudarjal kulturne vezi obeh bratskih držav in podal besedo predsedniku Udruženja jugoslov. arh. in inž. g. ing. Mačkovšku, ki je izrazil veselje nad razstavo, ki bo gotovo v največjo korist razvoju stavbarstva in poglobila vezi med obema narodoma. Nato je govoril razstavnimi komisarji g. dr. Kamil Novotny ter omenjal delovanje prof. Plečnika na Češkem, kjer je zapustil globoke sledove razstave slovenske umetnosti v Pragi in po drugih mestih republike, ki vedno bolj zblizujejo oba naroda. V imenu Narodne galerije je dr. Mesesnel podal kratek pregled češkega stavbarstva in omenjal viške gotike in baroka, ki na njih temelji mogočna češka moderna stavbarska umetnost. Po pozdravu Nar. galerije je konzul g. Resl proglasil razstavo za odprto, nakar so si jo navzoči ogledali z največjim zanimanjem in občudovanjem.

Ker pridobimo o izložbi obširen članek, se danes ne bomo spuščali v podroben opis. Otvorjena bo do 11. marca proti nizki vstopnini 5 Din, za dijake 3 Din, v spremstvu profesorjev pa dijaki plačajo po 1 Din.

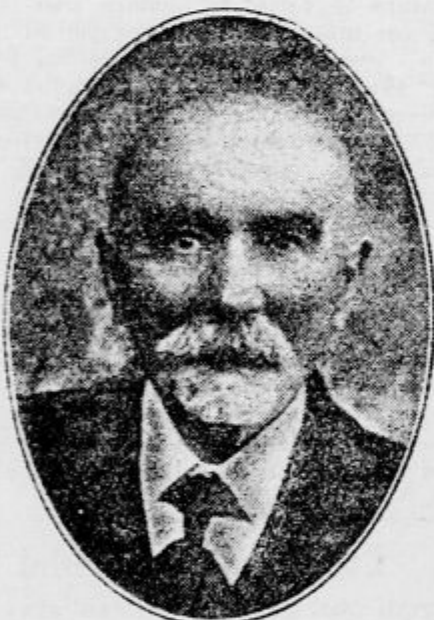
Ker je razstava poučna za najširše sloje, ki se zanimajo za stavbne naloge države, občin in mest, bo obisk gotovo zelo velik.

Otvoritev razstave češkoslovaškega stavbarstva: prvi na levi inž. Mačkovšek, predsednik Udruženja jugoslov. arhitektov in inženjerjev, ki je prevzel protektorat nad razstavo.

90letnik Karel Bianzani

Jutri, v ponedeljek, bo obhajal izreden življenjski jubilej častiliv starček g. Karel Bianzani. Dopolnil bo 90 let.

Ta ugledni mož je daleč naokrog po Sloveniji znan pod imenom »papa«, ki si ga je pridobil po svoji izredni dobrodušnosti in plemenitosti. Rodil se je leta 1838. v Planini pri Rakeku. V trgovski stroki se je izobrazil pri stricu v Trstu, nakar je doma prevzel posestvo in trgovino. Pozneje se je preselil k svoji hčerki trgovki Marjetki, poročeni Tratnik, v Dolenjo vas pri Cerkljici: po njeni smrti pa se je pred kakimi petimi leti preselil v Logatec k drugi hčerki znani Korencanovi rodbini. Povsod: kjer je živel ta plemeniti mož, se ga vsi dobro spominjajo. Lepo je število onih, ki

so uživali njegovo podporo: saj je bila njegova roka odprta vsakomur, ki se je v potrebi zatekel k njemu. Posebno rad je podpiral dijake. Deloval je vse življenje v blagor drugih. Ko se je pred 60 leti za ljubljanskim ustanovil Sokol v Planini pri Rakeku, je bil g. Bianzani prvi med člani. Vedno narodno zaveden in plemeniti si je pridobil pri vseh, ki so ga spoznali: najgloblje spoštovanje in hvaležnost.

Franc Kolbe iz Litije

upokojeni poštar, znan pod imenom »Postfrancelj«, naprednjak stare korenine in še vedno navdušen agitator za demokratsko skrinjico. Je te dni praznoval v krogu prijateljev »pri Urški« svojo 70. letnico.

Delovanje Rdečega križa v Celju

Celje, 24. februarja.

V četrtek se je vršil pod predsedstvom notarja g. Drukarja ob prav lepi udeležbi občini zbor kraj. org. Rdečega križa. Iz referatov posrednih društvenih funkcionarjev posnemamo:

Društvo je šlo v preteklem letu 229 članov, od teh 6 ustanovnih, ki so plačali enkrat za vselej po 500 Din, 104 rednih (po 30 Din) ter 104 pomožnih (po 6 Din). 20 članov je bilo naročenih na društveno glasilo »Glasnik društva Rdečega križa«. Opravili so zapisnik izkazuje 145 števil.

Pomladnik RK obstoji na vseh celjskih šolah. Slično, kakor prireja RK po vseh mestih naše države tečaj za prvo pomoč, je začel s to akcijo tudi celjski RK. Dosedaj so prijavi udeležence: telovadno društvo Sokol, policijski urad, gasilci, dekliška in deška meščanska šola ter realna gimnazija.

Blagajniško poročilo izkazuje 41.959 dinarjev denarnega prometa: in sicer 13.913 Din dohodkov ter 28.046 Din izdatkov. Med slednjimi je omeniti podporo v znesku 5000 Din savinjski podružnici SPD za popravilo cest in mostov: ki jih je poškodovala lanska poplava v Logarjevi dolini. Ker je poslala kraj. org. Rdečega križa 25 odst. dohodkov oblastnemu in 25 odst. centralnemu odboru: ima društvo čistega pre-

moženja še 18.410 Din.

Na predlog prof. Mravljaka je bil podeljen staremu odboru absolutorij, nakar je bil izvoljen z malimi spremembami zopet stari odbor. Predsednik je notar g. Drukar, prvi podpredsednik gimn. direktor Anton Zupan. druga podpredsednica ga. Ela Kalanova: tajnica šolska upraviteljica gđc. Ivanka Zupančičeva, blagajnik g. Jos. Kramer, društveni gospodar g. dr. Drago Hočevar. Poleg teh je bilo izvoljenih še 7 odbornikov. V nadzorstvenem odboru je predsednik ravatelj g. Drago Kralj.

Trpljenje in pomanjkanje starega veterana

Izmed redkih starih veteranov feldmaršala Radeckega živi na Ponikvi ob južni železnici v bednih razmerah starček Janez Cehun: ki je bil rojen l. 1835. in je torej danes star 93 let. Kot mla-

denič s 24. leti se je že 1859. boril v Italiji in l. 1866. s Prusi ter je bil pri Kraljevem gradu ranjen: izgubil je na levi roki tri prste. Iz teh starih dob ve starček povedati marsikaj zanimivega in poučnega. Vse svoje življenje se je boril za trdi košček vsakdanjega kruha. Do l. 1908. je bil zaposlen kot progovni delavec pri bivši južni železnici. Pri vsej borbi za obstanek mu je bila vse življenje zvesta družica žena Marjeta: ki je mlajša od njega za 10 let. Sirota je popolnoma opešala in je sedaj venomer priklenjena na posteljo. Starček sam pa se mora sedaj v pozno jesen svojega življenja boriti z lakoto: zimo in splošnim pomanjkanjem. Reže nimata ničesar in živita samo od onega, kar jima dajo dobri ljudje. Stanujeta v revni tuji bajti, kjer je pozimi tako mrzlo, da jima zmrzne še onih borih par krompirčkov, ki jih dobita pri kmetih na okrog. Toda kot star vojščak je Janez Cehun tudi zdaj v svoji visokih letih vreden prenašati vse težave življenja. Večkrat po največjem snegu pripadja v trafiko ali trgovino, da dobi kaj pribliška. Od občine prejema četrtletno podporo v znesku celih 10 Din. Vsi, ki knajo dobro srce: naj bi se spomnili teh dnev revežev. Starček je za svoja leta še izredno čvrst in če mu Bog nadalje da zdravje: usmiljeni ljudje pa kolikaj podpore za vsakdanje življenje: bo gotovo še obhajal svojo 100 letnico.

Velik požar pri Žužemberku

Žužemberk, 24. febr.

V noči od četrta na petek je okrog 2. ure zjutraj na deslejši nepojasnen način izbruhnil požar v Praprečah pri Žužemberku. Gorela je žaga, last Jakoba Dereanija iz Žužemberka. Ognjeni zublji so naglo objemali lesene dele poslopja in žaga je z nedavno popolnoma novo postavljeno cirkularno vred pogorela do tal.

Bila je vsa sreča, da ni bilo vetra, ker bi bil sicer z žago vred pogorel tudi poleg stoječi mlin, ki se je že parkrat vnel, a je bil ogenj vselej sproti udušen. Nevarnost je pri tem obstojala tudi za sosednji mlin, ki je last Splošne gospodarske zadruge, ter je oddaljen od pogorišča le kakih 15 m.

G. Dereani trpi škodo v okrogli vsoti 75.000 Din, ki je le deloma krita z malenkostno zavarovalnico 9600 Din. Gasilce in druge ljudi je prvi aviziral g. R. Podboj. Po dolgem trudu se je posrečilo požar omejiti in preprečiti večjo katastrofo, čeprav je pri reševalni akciji sodelovalo le sedem pravih gasilcev in je brzgalna pričela funkcionirati šele po preteku dobre pol ure.

Danes ob pol 11., dop., 3., pol 5., 6., pol 8., in 9.

Blagerfilm sezije

„V mestu ljubavi in pesmi“
(Das tanzende Wien)

LYA MARA
Ben Lyon

Pomnoženi orkester! — Cene navadno!

Vsled ogromnega uspeha predprodaja vstopnic od 10. do 12. in od 2. dalje!

Telefon 2730 Kino »DVOR«

Privatni izpiti na obrtnih nadaljevalnih šolah

Veliki župan mariborske oblasti je odredil: da se sme odslej v izjemnih in opravičenih slučajih dovoljevati polaganje izpita iz predmetov obrtnih nadaljevalnih šol osebam, ki niso imele prilike obiskovati obrtno-nadaljevalni pouk v času učnega razmerja. V to svrhu mora prosilec vložiti s 5 Din kolekovano in utemeljeno prošnjo za pristupitev k izpitu iz predmetov obrtno-nadaljevalne šole na velikega župana in še prošnji priložiti takso za rešitev v znesku 20 Din.

V odloku: s katerim se prošnji ugodijo, določijo veliki župan obenem tudi šolo, na kateri se mora polagati izpit: kakor vodstvo dotične šole spoznamo s kandidatom določijo izpitni termin. Pismeni izpit ne sme trajati nad 4 ure, ustneni pa ne nad eno uro. Vsak kandidat mora pred izpitom donesti šolskega vodstvu kolek za 40 Din na izpitni zapisnik in kolek za 20 Din na izpričevalo ter položiti izpitno takso v iznosu 40 Din od vsake ure izpita za vodjo šole in učitelja. Na izdanem izpričevalu bo šolsko vodstvo navedlo tudi odlok, s katerim je bil kandidat pripuščten k privatnemu izpitu.

Ta odredba velja tako za splošne kakor tudi za strokovne nadaljevalne šole in je izdana predvsem v interesu nižjih javnih nameščencev, ki tako izpričevala pogosto rabijo zaradi ugodnejšega napredovanja v službi. Važna je pa tudi za obrtni naraščaj: ker se namerava nastop obrta v bodoče vezati tudi na dokaz uspešno dovršene obrtne nadaljevalne šole. Vendar pa se k privatnemu izpitu ne bodo pripuščale osebe, ki so imele priliko obiskovati nadaljevalni pouk, pa so to brez opravičljivega razloga opustile. Zaradi tega bodo prošnjiaki v teh primerih morali svoje prošnje utemeljiti z navedbo zadržkov zaradi katerih jim ni bilo mogoče obiskovati nadaljevalnega pouka tekom učne dobe.

Kolesarsko društvo Sava v Ljubljani

ki ga je ustanovil znani naš industrijalec Fran Batelj spada nedvomno med naše najmočnejše kolesarske klube in vobče sportna društva Jugoslavije. Imamo našemu vsestranskemu aglancu industrijalcu, ki je poleg vsega eden naših prvih kolesarjev-sportnikov, je posrečilo po ustanovitvi društva Sava v letu 1925. pridobiti 465 članov, iz-

med katerih jih je le 18 ustanovnih: nosno podporini, vsi ostali pa so člani v kolesarskem sportu se udeležijo člani. Društvo je v dobi svoje kratkega, a uspehov polnega obstoja redilo celo vrsto dirk in se udeležilo mnogih prijateljskih prireditev ter odlošila številna častna darila, ki smo jih pravno imeli priliko videti razstavljene

na velesojmu. Društvi »Savi« želimo še prav mnogo zmag in uspešnega kolesarjenja: predsedniku industrijalcu Batelju pa, da bi še nadalje s tako veliko uspešnostjo propagiral ta lepi sport v prid telesnemu razvoju vseh, ki se dejstvujejo v društvu, in posebno še v ponos beli Ljubljani.

Popolnoma novo!

Prvič v Ljubljani!

Danes velika premijera

ob 3., 1/2 5., 6., 1/2 8. in 9.

George O'Brien

znani junak iz filma »Ob zori« v svojem najnovejšem pustolovnem filmu

Trije pošteni lopovi

Predprodaja vstopnic od 11. do 1/2 1. in od 2. ure naprej

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124.

Trile razburiljivi dogodki na Dolenjskem

Uboj v Malih Rajah pri Št. Jerneju. — Nočni napad v Gaberjih pod Gorjanci. — Trikrat preprečena aretacija izgreznika

Novo mesto, 25. februarja
V Malih Rajah pri Št. Jerneju se je pri-
neril strašen uboj, čigar žrtev je postal
tamošnji posestnik sin Janez Banič.
Pokojnik je pozno zvečer popival v Kro-
marjevi gostilni, skupaj s posestnikovim si-
nom Jožetom Rangusom iz Dramelj. Ko sta
bila v najlepšem razpoloženju in je Janez
Banič hotel zaradi pozne ure oditi domov,
se je Rangus nenadoma spomnil, da bi bilo
dobro, če bi ga spila še en liter. Janez
Banič pa n. bil voljan ustreči prijateljeve-
mu domskemu. Rangus se je zaradi tega
razjezil in čimdalje huje zahteval, da mo-
ra ostati Banič še v gostilni in plačati za
liter vina. Ko je Rangus videl, da zastonj
sili v Baniča, je potegnil štrčico, ki ga je
imel nasajenega na kolca, in z vsvo silo udar-
il Baniča po glavi. Učinek njegovega udar-
ca je bil strašen:

Banič se je zgrudil s strahovito raz-
mesarjeno glavo, iz katere je curkoma
tekla kri.

Ubijalec je takoj po žalostnem dogodku
pobegnil, a je bil že naslednjega dne pri-
jet in izročen v zapore okrajnega sodišča v
Kostanjevici Baniča so sicer še isto noč
prepešali v bolnico usmiljenih bratov v
Kandiji, vendar pa je izdihnil, ne da bi se
že zavedel Tragična smrt mladega, simpa-
tičnega, komaj 22letnega mladeniča je po-
vzročila v šentjernejški okolici splošno so-
čustvovanje s težko prizadeto rodino.

V Gaberjih pod Gorjanci sta te dni po-
stala žrtvi nenadnega nočnega napada 26-
letni delavec v tovarni g. Šiške na Gorjan-
cih Jože Jenič in njegova žena Ana.

Jože Jenič je proti večeru odšel z bra-
toma Martinom in Francetom ter z ženo
Ano na svatbo k posestniku Juriju Rajku.
Ko se je družba tu naveseljala, se je
napočila proti Lukeževi gostilni. Ker pa je
bil gospodar že v postelji in ni mogel ustre-
žiti, je družba odšla proti domu. Ko je druž-
ba prikorakala na sredo vas, jo je ne-
nadoma napadla trojica fantov, 9 po števil-
ku. Razvil se je pretep, v katerem so fantje
grozovito oklali po hrbtu in glavi Jože-
ta Jeniča in njegovo ženo Ano, ki sta
oba obležala v mlaki krvi.

Oba ranjena so sosedje takoj po krva-
nem dogodku odpeljali v Novo mesto, kjer
so sprejeli Jožeta Jeniča v bolnico usmi-
ljenih bratov, njegovo ženo Ano pa v žens-
ko bolnico Stanje obeh je sedaj sicer iz-
ven nevarnosti, vendar pa bo še dolgo tra-
žalo, preden bosta popolnoma okrevala.

Proti napadalcem je bilo uvedeno postop-
anje in pridejo vsi pred sodišče. Kot vzrok
nenadnega napada na zakonca Jeniča na-
vaja staro mržnjo. V koliko drži ta nji-
hov zagovor, bo dognala preiskava in so-
da razprava.

Bodite oprezn pri nakupu srečk

Ljubljana, 25. februarja.

Danes se peča mnogo ljudi s prodajo
srečk. Marsikateri se trudi, da poštenim
potom kaj doseže, a mnogo jih je, ki so pri
tem prodajanju zašli na napačno pota.

Franca Pravstova je bila trgovska po-
močnica v Prebadevem. Spočetka je bila
resno vnetja za trgovino, potem je jela ti-
hotapiti saharin, a naposled prodajati
srečke. Ko je tako razpečevala srečke, je
južna lani izdala na Jamniku Mariji Po-
gacnikovi 1620 Din z lažljivim zatirje-
vanjem, da je njena srečka — obveznica
katerikoli 2 1/2 državne reme za vojno
škodo — zadeta in da bo dobila 45.000 Din,
da pa mora plačati še neplačane obroke.
Marija ji je res dala 1620 Din. Dne 6. ok-
tobra lani, pa je prišla Franca zopet k nji
in jo nagajala, da ni zadela samo 45.000
Din, temveč celih 550.000 Din in je za-
htevala od nje nadaljnjo doplačilo v znesku
2435 Din.

Koncem junija lani je Pravstova Franca
prišla k Franci Balančičev, in ji navzevala,
da je Franca od nje kufelnje srbsko tobač-
no srečko za 40.000 Din zadela, da pa mora
na izročeni original doplačati 2850 Din. Sle-
parska Franca je slično storila avgusta la-
ni pri Ivanu D., čes da je zadela obveznico
državne loterije za vojno škodo in sicer
51.250 Din, da pa mora plačati še obro-
ke 500 Din, sicer bo izgubila ves svoj do-
biček. Enako je zahtevala decembra lani
pri Moci F. v Vopovljah 276 Din. Od sed-
nje je izdala tudi 1220 Din, in sicer 18.
decembra lani, zatirajoč, da je založil za
njo ta znesek glavni zastopnik in da mora
ta znesek torej nji vrniti, sicer zapade do-
biček 56.000 Din. Predložila ji je tudi neki
»dopis, omenjenega zastopnika.

Tudi Katro Ročar v Zg. Lipnici je Pra-
vstova Franca slično ogoljufala. Njo je na-
gajala, da je njena srečka zadeta in da bo
dobila 180.000 Din, da pa mora takoj na
roko plačati obroke v znesku 2850 Din, do-
daj banko zahteva 230 Din in je treba
plačati 1200 Din za davke.

Skupno je Pravstova Franca odkodova-
la razne stranke za približno 14.000. V
pretekli je trdila, da je njen šef, katere-
mu je poslala vsega skupaj 4785 Din v
Maribor, poveril jo vsoto, mesto da bi
kupcem naročil nove srečke.

Zoper njenega gospodarja Jožeta v Ma-
riboru so to torej istotako uvedli kazens-
ko postopanje.

Dožetno sodišče, pred katerim je danes
stala Pravstova Franca, se je izreklo po
zahtevanju obtožbenice za nekompetenno za-
rad preiskave zneska in pride zadeva
pred poroto.

Slično kakor Franca Pravstova so de-
laš tudi nekateri drugi. V zaporu sta neki
Janez Počonci, bivši potnik, in Stanko Z.

Skrhalo razburiljivi prizori so se odigra-
vali danes na Glavnem trgu v Novem me-
stu, ko so aretirali blapca Ludvika Florjan-
čiča, uslužbenega v tovarni g. Šiške na
Gorjancih.

Florjančič je okoli 15. ure privozil z dvo-
vprežnim tovornim vozom iz Kandije na
Trg kraljeviča Petra. Vozil pa je tako, da
se je videlo, da je pri konjih pijan voznik.
Ker je pretela nevarnost, da bi se pripetila
nesreča, mu je meseni stražnik napovedal
aretacijo. Florjančič se je aretaciji uprl in
so ga komaj obvladali.

Ko je bil Florjančič v zaporu, se je ma-
homa stresnil. Na dosegljivo nepojasnjeno način
je

raztrgal železno mrežo na oknu in skozi
odprtino ušel na prosto.

Pot je ubral proti Sedlarjevi gostilni v
Kandiji, kjer se je kaj hitro znašel za mizo
v družbi vinskih bratav.

Mestna policija je takoj po Florjančiče-
vem begu ugotovila, da se je zatekel k
Sedlarju. Dva močna stražnika sta odšla
v gostilno, da bi ga aretirala. Florjančič pa
je bil še pravočasno opozorjen nanja ter je
pobegnil v bližnjo kolarnico pod streho.
Kljub svojemu dobremu skrivališču je bil
izsleden in aretiran. Ko ga je stražnik pri-
gnal po stopnicah s podstrešja, tu je pred
kolarnico v trenutku obstopila množica lju-
di, ki je zahtevala, da se Florjančič izpu-
sti. Zaman je bila intervencija drugega
stražnika. Ljudje so dal pripeljati pred
kolarnico dva prazna vozova in zagradili
stražnikoma z aretirancem pot, obenem pa
so se

s koli in ročicami pripravili,

da se ju dejansko lotijo.

V splošni zmešnjavi in huronskem vpit-
ju, ki je nato nastalo, se je Florjančiču
v drugič posrečilo, da je pobegnil. Hitro se
je oborožil s kopačico in se skrčil v bližnji
svinjak. Stražnika sta ga tudi tu našla in
mu vnovič napovedala aretacijo. Tedaj ju
je Florjančič nenadoma napadel s kopači-
co, tako da b. stražnikoma trda predla, če
mu je ne b. takoj s pendrekom izbilja in rok.
Ko sta ga že vezala, je stražnika ponov-
no napadla podivjana množica, ki so jo vo-
dili,

žal, nekateri ugledni tujakšnji možje
in Florjančiča osvobodila. Mestna stražni-
ka sta se morala vrniti brez uspeha ter sta
se še celo srečno počutila, da sta odnesla
zdravo kožo.

Epilog teh razburiljivih prizorov bo pa
sedaj čiste drugačen. Kakor so si to pred-
stavljali ljudje. Cela vrsta njih je ovade-
na državnemu pravdniku, ki bo, kakor
smo poučeni, zahtevalo za vse krivice
eksemplarično kazni. Vsi se obširna pre-
iskava in tako bomo doživeli obravnavo,
ki bo sigurno vzbujala pozornost vse Do-
lenjske.

oblasti pa iščejo še Ivana Voljča. Pože-
nel je baje slično postopal po občini Lu-
kova, Stanko Z. po Kranjski gori. Voljč pa
po litiskem in žužemberškem okraju. Na-
dalje se orožniki zanimajo še za nekoga
druga goljufa, ki se je izdal za Bro-
čiča in goljufal po Štajerskem.

Renčeci velikan v Trbovljah

S Trbovljami je tako: Da se popelješ no-
ter z modernim elegantnim avtomobusom in
poln pričakovanj, kaj vse zanimivega boš
videl in slišal, ven pa se popelješ z istim
modernim elegantnim avtomobusom in poln
razočaranja. ... To je prav za prav vse, kar
bi imel človek o Trbovljah povedati, kajti
ostalo, to je tisk vsemu svetu znano.

Namreč, da je v Trbovljah sovražnost
doma. In je kvečjemu še vabljivo, da se o
tej sovražnosti prepričaš na licu mesta.
Tudi jaz sem se šel prepričati. In torej lahko
izjavim, da sem to sovražnost na lastne oči
videl in na lastna ušesa slišal.

V Trbovljah je sovražnost. Povsodi je,
v vseh sredi, pri vseh ljudeh, nad zemljo,
v delavcu, v kmetu, v moških, v ženskah,
v otrokih. ... Vsa trbovlska kotlina so-
vraži. S prepričanjem in solidarnostjo, ki
zasluži respekt.

Da, ko sem hodil po Trbovljah, se mi je
zdelo, kakor da slišim neprestano zamolklo
renčanje velikana. ... Sovražnost!

Sovražnost! Proti komu? In zakaj?
TPD se imenuje ta sovražnost. TPD, ki
z vsakim vagonom premoga, ki ga izvozi
iz Trbovelj, uvozi v Trbovlje vagon so-
vraštva.

Vsi ljudje v Trbovljah obtožujejo: TPD
izkorišča delavca. In dokazujejo to s pre-
pričevalnimi dokazi. Ampak z ravno tako
pričevalnimi dokazi dokazuje TPD, da
delavca ne izkorišča, nasprotno: da je de-
lavci pri njej na boljšem kakor pri vsakem
drugem podjetju.

Jaz o tem ne maram soditi. Tudi ne mo-
rem soditi. Ker za-me je pribita stvar, da
kapital izkorišča delavca. Vsak kapital iz-
korišča delavca.

Ampak, to je vprašanje: kako ga izkoris-
ča. In tu je najbolje, če povem tisto, kar
mi je povedal generalni direktor nekoga
rudnika tam nekje v severni Evropi.

Sesajnila sva se na parniku med Tratom
in Dubrovnikom. Bil je odkritičen človek,
za generalnega direktorja naravnost neza-
stičano odkritičen človek, ki mi je o po-
stovanju svojega podjetja prostodušno po-
vedal prav vse, karkoli sem vprašal. In mi
je tudi prostodušno priznal, da plačuje svo-
je delavce slabše kakor druga podjetja.

— In vaši delavci vam delajo za tako
pasje plačo? In vas ne ubijejo? — som
se čudil.

— Kaj šel se je zametati. Moji delavci
me nosijo na rokah. Kajti se niti ne zave-
dajo, da jih izkoriščam.

— Vidite, mi je razlagal, ko mu tega ni

Zahtevajte obširne informacije

o novem **Ford** modelu

na naši razstavi še danes

od 9. do 18. ure.

v Zeleni dvorani hotela „Union“ American Motors Ltd., Ljubljana

Telefon 24-77

Dunajska cesta šte. 9.

Telegram: AMOT

sem hotel verjeti — Mi delavca izkorisča-
mo, mi ga pustimo trdo delati in mi ga sla-
bo plačamo, to je vse res. A mi ga zato
tudi pustimo živeti kakor gospoda. Vidite:
naš delavec je v prostem času gospod. Ima
vse: lepo stanovanje, kopeči, klub, predava-
nja, kino, gledališče, radio, kar si pože-
li. Mi skrbimo za njegovo udobnost, razve-
drilo, izobrazbo in zabavo. Mi skrbimo za
vzgojo njegove dece. Skrbimo, da ima nje-
gova žena kak zaslužek, skrbimo za nje-
govo telesni in duševni blagor. Kaj mislite,
koliko kulturnih, socialnih in drugih lepih
in koristnih ustanov smo že napravili v
našem kraju! In rečem vam, kadar pridem
tjakaj, me sprejmejo kakor kralja. Zasta-
ve, godbe, pevci, deputacije, diplome, čast-
ne device ... In to vse — se je smehljati in
moj generalni direktor, uživajoč svojo ha-
vano, — prav za prav za delavcev denar.
Nas to nič ne stane. To vse napravimo s
prihranki na mezdah. In verujte mi, če bi
mi plačevali delavcu desetkrat večje mez-
de, a mu vsega tistega ne bi dali, kar mu
tako dajemo, ne bi bil zadovoljen, čutil bi
se izkoriščanega in bi se puntal. Tako pa
je z malim zaslužkom zadovoljen in dela
z veseljem. Naš rudar je slabše plačan ka-
kor po drugih revirjih, naredi pa še enkrat
toliko ...

— No, kako vam je to všeč, prijatelj?
Vidite: pravo politiko je treba znati. De-
lavca izkorisčati, a tako, da se tega ne
zave. To je prava politika!

Tako mi je razlagal tisti moj generalni
direktor. In če bi on prišel v Trbovlje in
videl, kako se tam delavec počuti, kako tr-
do dela in kako slabo živi, in kako nima
nobenega veselja ... In če bi tisti moj ge-
neralni direktor videl, kako se TPD v kraju,
iz čegar tla koplje sebi zlato, ni znala pro-
slaviti in približiti z nobenim velikim kul-
turnim delom, bi gotovo rekel: To je na-
pačna politika.

Seveda je to napačna politika. Pravim
tudi jaz. Kakor je pač napačna tudi ista
politika, ki se dela tam v Beogradu, politi-
ka, ki nas Slovence izkorišča in nam povrh
še prav neumljivo da občutiti, da smo
izkoriščani. Kako zadovoljni bi bili Sloven-
ci, ako bi Beograd delal tako politiko kakor
jo je tisti moj generalni direktor pri svojih
delavcih. Ali morda ne?

Josip Fr. Knaflič.

Tragedija izgubljenke

Ljubljana, 25. februarja

Videti jo je bilo povsod. Svigala je po
mestu iz ulice v ulico, se ustavljala na
oglih in mežikala moškim. Tekom dne se
je najraje zadrževala pri raznih prijatelji-
cah in znanjaki v barakah, na periferiji me-
sta ali pa tudi na sprehodih zunaj mesta.
Školastika je ena najbolj znanih ljubljans-
kih pohajalk, ki umne živi brez dela, če-
prav se rada predstavlja neznancem za li-
viljo. Bila je vedno ena najprekanejših in
vidnic raznih tatinskih družbic. Njeni mo-
stiri so jo pošiljali, opozovarjati v razne hiše,
ki so jih imeli v svojih računih v svrhu
tatinskega obiska. Detektivski so torej zrelo
ptičko morali vedno budno zasledovati in
je komaj žiletina Školastika presedela še
8 kazni.

Večkrat je šla na tatinski lov tudi na
svojo pest Namazana z vsemu znanom je
znala, kar je lepe in elegantne vnanjost,
igrati izredno prapravno zapeljivko. Rada se
je podajala v različne klopele okrog kolo-
dnjara, kjer je lovila v svoje mreže moške,
najraje tujce. Nekoč je ob taki priliki okra-
dila nekoga trgovca za večjo vsoto denarja,
obenem pa si prilačila tudi nekaj slatinine.
Prilika, pri kateri si je prisvojila s pose-
gom v žep po nekaj kovačev, ji skoro ni
znanjhalo.

Vendar pa se je pojavila, kakor pač za
vsa taka dekleta, ki žive šolasto vlačarsko
življenje, tudi za njo zli čas. Lani se
poletje se je s takimi dekleti v strahu pred
policijskimi organi umaknilo v rožmarin-
gost, kjer so si priredila stanovanje v go-
stem grmčevju. Tekom dni so si splela
pravočasno gnezdo, v katerem so pronočevala
skoro mesec dni. Podnevi so se sprehajale
po poti na Rožniku ter zvažljale pasane-
te, ki so jih potem čisto še okradla.

V svoje gnezdo na Rožniku pa so prišli
celi tokom tednov tudi razne ljubljanske

apaše, s katerimi so v temnih nočeh delale
tatinske ekskurzije v mesto in okolico. Me-
šano družbo je pozneje zavohala policija
ter vtaknila vse skupaj za zamrežena okna.
Toda je Školastika presedela zopet daljšo
kazno, potem pa je morala odpotovati za
dobro leto dalj v žensko kaznilnico v Be-
gungje.

Ko se je pojavila zopet na svobodi, je
kmalu zopet našla sebi enako družbo ter
bila po dobrem mesecu znova aretirana in
spoznana za težko bolno. Kmalu pa je po-
begnila v družbi še neke tovaršice in so-
upnike na prosto ter se klatila več tednov
po deželi. Pred par dnevi šele se je po-
javila zopet v mestu ter nadaljevala stari
način življenja. Na policijo so prihajale
vedne pritožbe o drami tati in vedno je
bilo čuti: »Školastika krade tam, Školastika
krade tu!« Pred dnevi je bila zopet areti-
rana, in sicer v neki gostilni, sedeča v
družbi dveh svojih prijateljev čevljarskih
pomočnikov, ki pa sta že pred leti opustila
svoj poklic ter se podala med ljubljanske
apaše. Mimogrede bodi omenjeno, da sta
presedela oba že več let kazni v Stari Gra-
diški. Školastika je morala nazaj v bolni-
co, odkoder je po nekaj dnevih znova ušla
ter izgnila, kakor da bi se udrla v zemljo.

Snoči je bila obveščena stražnica na Du-
njski cesti, da se je v neki hiši na Vo-
dovodni cesti zastopila neznana dekle, k
se zvilja v strahovitih bolečinah. S stra-
žnice je bila o dogodku obveščena rešilna
postaja, v omenjeno hišo pa je odšel tudi
stražnik, ki je v zasurjenem dekletu spo-
znal staro znancko poličke, popolnoma pro-
padlo Školastiko, ki jo je rešilni avto po-
polnoma onemogočil odpeljal v bolnico, kjer
se bo bržkone, če ne sedaj, pa drugič za-
pečatila njena življenska usoda. Taka je
žalostna zgodba dekleta, ki ga je prežodaj
zamanilo v svoje mreže umazano življe-
nje ...

Zagoneten napad na trgovca

Gornja Lendava, 24. febr.

V sredo zvečer se je v našem kraju zgo-
dil zagoneten zločin. Ki se zaenkrat navzlic
raziskovanju varnostnih oblasti še ni dal
polasiti. Okrog 9. zvečer se je tukajšnji
trgovci Josip Kühr nahajal na ulici v bli-
žini Maršikove gostilne in je v njegovi bli-
žini nedavno počil strel, ki je trgovcu šel
skozi roko in v trebuh. Trgovci Kühr je
težko zadet klecnal, a si je navzlic občutni
rani hitro opomogel ter pohitel v Marš-

kevo gostilno. Zatrjeval je, da ga je ob-
strelil lastni sin Karel, solimejtelj trgovine.

Naslednjega jutra je bil ranjeni trgovec
Kühr prepeljan v bolnico Radgono. Na
podlagi njegove izjave so orožniki seveda
aretirali njegovega sina Karla in ga oddali
v preiskovalni zapor v Mursko Soboto.
Zadeva je nekam tajinstvena. Baje so v
Kührjevi rodbini zadnje čase res vladala
nekatera nasprotja, toda vsi domači zatr-
jujejo, da se sin Karel ni ganil iz hiše. Upati
je da bo nadaljna preiskava polasnila, kako
in zakaj se je odigral ta zagonetni napad
v temnem večeru.

Prosveta

«Sestrična iz Varšave»
v ljubljanski drami

«Sestrična iz Varšave» je eden izmed ne-
letih komedijografskih fabrikatov, ki niso
prav v nilemer značilni za našo dobo, ki ne
nude res nič drugega kot — kakor je bilo
točno povedano v oficijelni gledališki rekla-
mi — malce razvedrila. Pa tudi o tem ve-
lja tisto: de gustibus. Ljubezen v troje z in-
trigo četrti osebe je stara, že zlatvna pre-
mlečena slama in tudi Louise Verneuilu, av-
torju tega komada, ki naj reprezentira (?)
pri nas najnovejšo francosko gledališko pro-
dukcijo, ni uspelo, da bi dobil iz nje še kako
kleno zrno. Za publiko, ki ne pozna ogromne
literature te sorte, je nemara «Sestrična iz
Varšave» mikavna. A z umetniškimi in kul-
turno - vzgojnimi nameni gledališča ima kaj
malo skupnega. Kvečjemu audi dobrih
igralcem priliko, da se malo razmahnejo in
približajo najširšemu auditoriju. Pri nas se
je to zgodilo. Veseloligro smo dobili v pri-
znani režiji ravnatelja drame gosp. Pavla
Golje in v najboljši zasedbi. Ga. Nablocka in
gđ. Mira Danilova ter gg. Rogoz in Levar
so tvorili interesanten igralski kvartet, ki je
vplil komadu tisto življensko silo, ki je tu
eploh mogoča. V gledališču je vladala dobra
volja, a kakšnega navdušenja ni bilo. Koga
pa naj tako premešča. tretjevrstna snov
ogreje? Gleda se, posluša se, malo aplaudira
in — konec. Mislimo, da tudi poročevalcu ni
treba nadaljevati. Skratka: blagajniška za-
deva.

Čuvajte se prehladal

Razgreti pari na plesu uporabljajo okusne

ANACOT-PASTILE

DR. WANDER

da se obvarujejo prehlada, nabora in in-
fluenca

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 25. februarja 1928.

Višina barometra 308,8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlažn. v %	Smer vetra in brzina v metrih	Oblačnost	Padavine	
							Vrsta	v mm do 1 ure
opazovanja								
Ljubljana ..	8.	89	-25	59	E 2	0		
Maribor ...		81.8	-7	65	NW 1	0		
Zagreb		70.5	-2	74	mimo	9		
Beograd		77.3	-7	73	mimo	0		
Sarajevo		77.5	-6	78	NW 2	8		
Skopje		68	-3	54	W 4	10		
Dubrovnik ..	7.	77.2	1	34	E 6	0		
Split		77.2	-1	43	NNE 12	0		
Praha								

Solnce vzhaja ob 6.46, zahaja ob 17.44, luna vzhaja ob 9.2, zahaja ob 22.52

Najvišja temperatura danes v Ljubljani

4.4 C, najnižja — 7.3 C.

Zopet ima skoro vsa Evropa onako vre-
me, razlike med posameznimi predeli so
samo majhne.

Koncem prejšnjega tedna je odšla de-
presija z Atlantikega oceana čez Dansko,
južno Švedsko in južno Baltičko morje v
Rusijo; središče depresijskega vrtneca je
bilo prejšnjo soboto ajutraj že nad vzhod-
no Poljsko in zapadno Ukrajino, a v ne-
dodelj ajutraj že med Moskvo in spodnjo
Volgo. Severna struja, ki vlada v zapad-
nem sektorju depresije je preplavila spri-
čo nove situacije skandinavke in baltičke
decele, potem pa prodrla tudi v Rusijo in
sila tudi v srednjo Evropo. Ze v pone-
dolek ajutraj je mrzli tok preplavil Pol-
jsko in vzhodno Nemčijo ter dosegel Kar-
pato, v torek ajutraj je preplavil vso Nem-
čijo, prodrla še čez Ren in silila čez Al-
pe na vzhodu dospel je na Crno morje
ter na severni Balkan. Ob prodirajoči mr-
zi fronta je na mnogih krajih močno sno-
žilo, posebno pod Alpami, ob Omen mor-
ju in na Balkanskem polotoku. V nasled-

njih dneh se je mrzla struja še bolj raz-
širila, bodisi proti zapadu

Domače vesti

* Seja poslovnega odbora KDK za Slovenijo se vrši v ponedeljek ob 3. popoldne v Kazini (II. nadst.). Ta notica velja kot vabilo vsem članom poslovnega odbora, ki bi posebnega vabila ne prejeli pravočasno.

* Poljsko odlikovanje dr. Perića. Poljski poslanik v Beogradu je predvčeršnjim posetil predsednika Nar. skupščine dr. Ninka Perića ter mu pri tej priložnosti izročil odlikovanje poljske vlade z redom Polonia restituta prvega razreda z leno.

* Upokojitve v vojaški službi. V smislu zakona o preskrbi vojaških oseb bivše avstrogrške vojske so prevedeni v stanje pokojja: mornariška kancelista Ludovik Poljanec in Matija Štalcar, mornariški arzenalski mojster Ivan Hlastec, mornariški strokovni podoficer Franc Galuf ter mornariška služabnica Jakob Brumen in Miklavž Marčič.

* Adaptacija 'kraljevskega dvora na Cetinju. Po vseh s Cetinja popravljajo in restavrirajo tamkajšnji kraljevski dvor. Fotografajo, da prispejeta letošnji pomlad na Cetinje kralj Aleksander in najmlajši sin pokojnega kralja Nikole princ Peter.

* Akademski klub za Društvo narodov je začetkom tega leta povabil voditelje vseh političnih strank naše države, da pridejo v Ljubljano predavati o aktualnih mednarodnih problemih. Prvi se je odzval predsednik HSS g. Stjepan Radić, ki bo predaval v ponedeljek 27. t. m. ob 18. uri v dvorani 'Unio-na'.

* Izplačilo zaostalih honorarjev profesorjem. Ministrski svet je ministrstvo prosvete pooblastil, da porabi prihranke v znesku 8 milijonov dinarjev pri srednjem šolstvu za izplačilo honorarjev za nadure srednješolskih profesorjev.

* Prevedba drž. upokojencev s kronskih penzij na dinarske. Kakor piše 'Vreme', je na podlagi čl. 8. uredb o prevedbi državnih upokojencev s kronskih penzij na dinarske pooblastil minister prosvete velikega župana mariborske oblasti, da sam odredi prevedbo na dinarske penzije ter izda odredbo o oskrbnini in milostinji.

* Profesorjem in učenjakom dohod v Ameriko dovoljen. Kongres Zedinjenih držav je sprejel zakon, s katerim se inozemskim profesorjem in učenjakom dovoljuje svobodni dohod v Zedinjene države izven kvote, določene za njihove države.

* Smrtina kosa. V Ljubljani je umrl včeraj po dolgem in mučnem trpljenju nadučitelj v pokopu g. Ivan Kutnar. Pogreb bo jutri ob 16.30 uri iz hiše žalosti v Holzapflov ulici št. 7. — Pokojniku blag spomin, preostali naši iskreno sožalje!

* Smrt zaslužnega moža. V ljubljanski splošni bolnici je umrl včeraj v najlepši moški dobi gospod Leopold Hudec, posestnik, trgovec in gostilničar na Grosupljem. Pokojnik je bil vedno vzoren naprednjak ter neumoren delavec v raznih društvih. Udeleževal se je posebno v gasilstvu. Bil je načelnik grosupljanskega gasilskega društva in ustanovitelj večine okoliških gasilskih društev. Odlikovan je bil za svoje požrtvovalno 25 letno delovanje s srebrno kolajno. Bil je tudi član grosupljanskega Sokola, pri katerem je bil več let vzoren blažnjak. Pokojnik je užival v vasi in široki okolici velik ugled ter veljal za vzornega moža in gospodarja. Izdihnil je na posledicah vojne trpljenja. Naj mu bo lahka domača zemlja, žalujočim pa naše iskreno sožalje!

* Lepa proslava jubileja 100letne ženske v Slovenski Bistrici. Pretekli torek je doživela Slovenska Bistrica redko slavo. Jera Jelen, svoj čas vimičarka, rojena v Laporju pri Slovenski Bistrici, je obhajala na zelo prisrčen način svoj stoletni rojstni dan. Zaradi svoje izredne prirodnosti in delavnosti si je pridobila spoštovanje in naklonenost vsega tamošnjega prebivalstva. Prav posebno jo je odlikovala rodbina Alberta Stigerja. Na predvečer se je vršila podočnica. Naslednji dan se je odpravila slavljenska v okusno okrašenem vozu v župno cerkev, kjer se je opravila za njo sv. maša. Po službi božji lo je sprejela gostoljubna Stigerjeva hiša v navzočnosti vsega osebja k slovesnemu obedu. Bogato obdarušana od svojih dobrotnikov je odšla častljiva starica v mestno ubožno hišo, kjer je njeno pravo bivališče. Jera Jelen je še trdnega zdravja in še opravlja lahka dela brez ocal. Želimo ji še nadalje krepkega zdravja!

* Rikard Katalinič-Jereton glavni tajnik 'Jadranske straže'. Včeraj se je znani pesnik in narodni delavec g. Rikard Katalinič-Jereton preselil v Split, kjer bo odšel vršiti funkcijo glavnega tajnika 'Jadranske straže'. Doslej je bil v Zagrebu tajnik 'Jugoslovenske Matice'. Ni dvoma, da bo 'Jadranska straža' z g. Kataliničem moža, ki bo s svojo požrtvovalnostjo in znanim idealizmom na pravem mestu.

* Kje hoče država zaslužiti. Znamo vojvodski veleposestnik je poslal Narodni odbrani v Beogradu tri vagone koruze. A iz Beograda je treba koruzo poslati v Hercegovino in na Primorje. Narodna odbrana se je obrnila na prometno ministrstvo s prošnjo za brezplačni prevoz te koruze v Hercegovino. Prošnja je bila odklonjena. Narodna odbrana mora sedaj iz milih darov, ki so bili nabrani za gladijoče, plačati prevoz koruze.

* Inž. Romeo Strojnik: Zobata obratovala in Zobata obratovala v predlogah. Izdano kot manuskript. V Ljubljani 1927. Dasi imamo Slovenci že nekaj let svojo lastno univerzo in slovensko tehniko, vendar si mora pomagati učno osebje in tudi slušateljsvo s knjigami tujih jezikov. Tekom let bomo seveda prišli tudi do takih slovenskih knjig, a ker je vsak začetek težak, le tudi spisovanje in izdajanje takih knjig združeno z velikimi ovirami, zlasti še zato, ker nimamo točno opredeljene terminologije za znanstveni tehniški jezik. Pričujoči zbirki inž. Strojnika, ki le že izdal priznana dela 'Strojni elementi', sta zopet nov dodatek v tem pogledu. 'Zobata obratovala' in 'Zobata obratovala v predlogah' podajata v risbi in besedi: ravnanje in obratovanje z zobatim kolesjem, tako čelnega kolesa z ravnimi zobmi, čelnega kolesa s stopničastimi zobmi, s poševnimi zobmi, čelnega kolesa s čepi in s palcem, stožčastega in mimbobnega kolesa in zobatih obratoval na vijak. Vse to ogromni material je na 102 straneh jasno podan in opremljen v posebni zbirki z 38 velikimi, izborni in točno izvršenimi risbami. Kdor ima le količkan v pogledu v to vsebino in vse te risbe in v izvrševanje take zbirke na opalografu, ker naša založništva ne izdajajo takih knjig, bo razumel, koliko naporena in vztrajnega dela je v obeh zbirkah. To je dokaz, da je inž. Strojnik tehnik po poklicu in veščak svoje stroke. Veseli smo dragocenih pridobitev obeh zbirk, za slovenski tehniški svet in smo prepričani, da sta obogatili naš tehniški jezik, ki je v obeh zbirkah zares slovenski. Čestitamo g. avtorju inž. Strojniku, zbirki pa najtopleje priporočamo. — Inž. M.

* Kurz za proučevanje favne in flore v Dalmaciji. Dunajska univerza bo priredila letos v Splitu kurz za proučevanje morske favne in flore ob dalmatinski obali.

* Observatorij na Lokrumu. Že pred leti je bil neki ameriški bogatin, ki se je dalje časa mudil v Dubrovniku, pričel akcijo, naj bi se na divnem otoku Lokrumu zgradil razgledni stolp, ki bi bil neke vrste observatorij. Ta ideja se bo v kratkem uresničila. Skupina dubrovniških meščanov v zvezi z nekaterimi premožnimi našimi emigranti v Ameriki bo tak razgledni stolp zgradila na Iljini glavi na Lokrumu, ki bo na vseh štirih straneh imel daleč vidno uro. Na vrhu stolpa bo galerija ter velik premakljivi daljnogled.

* 'Zboris', revija neve zborovske glasbe, ki jo ureja Zorko Prelovec, izdala pa pevsko društvo 'Ljubli Zvon'. Je pravkar izšla prva dvojna številka, ki prinaša v glasbenem delu naslednje skladbe: J. Gotovac: 'Barbari mi smole', E. Adamič: 'Le padaj dež!', dr. A. Dolinar: 'Iz pisma', P. Jerb: 'Prepelica' (mešani zbor); S. Santel: 'Pesem' (moški zbor); Križevna priloga: I. Peruzzi: 'Sonet ob 50 letnici Emila Adamiča', Dr. A. Schwab: 'šestdesetletnik V. Vodopivec' — pedesetletnik, Dr. A. Schwab: 'Ispovč in laze'. Iz naših organizacij in društev. Zgodovina pevskih društev. Dopol. Listi. Glasbene novosti. Opera in koncerti. Da ne pozabimo! Iz uredniške in upravnike kove listnice. Zbori! Imajo krasno novo opremo in prinašajo na prvi strani posrečeno sliko skladatelja Emila Adamiča z lastnoročnim podpisom. — Naročite se na 'Zbore'.

Izraz pomladi

so vedno krasni Lukičevi damski plašč in obleke. Najnovejše za pomlad došlo ter vabimo cenejše dame na ogled in izbiro Fran Lukič, Ljubljana, Stritarjeva ul.

* Na povratku od svatbe zmiznila. Seljkinja Bara Radulović iz Draganića pri Karlovcu se je te dni pozno ponoči vrnila od svatbe pri nekem sosedu. Ker ji je alkohol močno zmešal glavo, je šla mimo svoje hiše naprej ter zašla. Urušena se je vsedla in zaspala. Drugo jutro so jo seljaki našli mrtvo. Žena je v mrtvi noči zmiznila.

* Ober za proslavo 60 letnice g. Franje Tavčarjeve, častne dvorne dame Nj. Vel. kraljice Marije in predsednice raznih nacionalnih in karitativnih ženskih društev se najkrajše zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k tako sijajno uspehi proslavi. Tudi akcija s slikami za postavitev 'Dečjega doma Franje Tavčarjeve ob morju'. Se je že doslej nad vse pričakovano dobro odnesla. Poplačani so že vsi stroški za slike in je čistega dobička 107.830 Din. Ko dobimo prispevke še iz nekaterih krajev Slovenije, bomo priobličili točno, koliko je prispevala v ta namen Ljubljana in koliko posamezni drugi kraj.

* Moderni plesni večer združen z velikim plesnim turnirjem za prvenstvo Slovenije v L. 1928, ki ga bo priredil plesni mojster g. Jonko bo v soboto 3. marca v veliki dvorani Kazine. Zaradi pomakljivosti točnih naslovov se naprošajo vsi ljubitelji družabnega plesa, ki bi želeli posetiti prireditev, da vpošljejo svoje naslove ali osebno dvignete vabila v L. nadst. kavarne 'Emona', vsak dan ob 6. do 8. zvečer. Istotam tudi vse informacije, prijave ter brezplačni tečaj za tekmovalce pare.

* Koncertlj adrešarja mesta Ljubljane. In okolice prosi vse one, ki so preleli, oziroma bodo preleli v teh dneh naš dopis, da nam nemudoma sporočijo eventualne korekture. Pisarna adrešarja: Kongresni trg 3-I. telefon št. 2970.

* Družbi sv. Cirila in Metoda sta naklonili posojilnica v Vuzenici 50 Din in posojilnica v Trebnju 100 Din. Hvala! Denarni zavodi, spomnite se C. M. družbe!

* Tretja številka humorističnega lista 'Skovirja' je izšla včeraj s številnimi prav posrečenimi ilustracijami, ki jih spremlja res zabavno besedilo. Ta številka nedvomno pokaže nadaljnji napredek. Priporočamo! Naslov uprave: Rožna dolina, Cesta II/18, p. VIš.

* Učitelji in duhovniki! Vaši sadovnjaki morajo biti vzor ostalim. Uporabljajte Arbrin trdke Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg 10.

* 'Vijesnik sreče'. Pod tem naslovom bo izhajal od sedaj nesečno enkrat ali dvakrat vrla važen in koristen časopis, ki bo stalno obveščal svoje naročnike o rezultatih zbiranja vseh domačih in tujih srečk, oblačil, zadovoljstev itd. ter vseh domačih, državnih in dobrotvornih loterij. 'Vijesnik sreče' bo na ta način zabilil svoje naročnike pred nevarnostjo, da jim propadejo izžrebani

dobitki. Obenem bo dajal strokovne nasvete v vprašanih vrednostnih papirjev in srečk. Ogledno številko pošlje brezplačno uprava v Zagrebu. Preradovičev trg 5.

* Pri krojevalni tečaj za krojače, šivilje, pletilce, dame (za domačo rabo). Pričetek v začetku marca. Kdor nima časa čez dan, dobi pouk v poljubnih dnevih ali večernih urah. Izdelava krojev. Uspeh garantiran. Zasebno krojno učilišče v Ljubljani, Stari trg št. 19.

* Opozorjamo trgovce in živinorejce na današnji oglas 'Govedomedike'. jugoslovenske razpošiljalnice preparatov za govedo, konje in prešče v Mariboru.

* V zahvali po pokojnem Karlu Menartu, ki smo jo priobčili v včeršnjem našem listu, je pomotoma izostal stavek s katerim se izraža prisrčna zahvala pevcom Društva cestne električne železnice za gniljivo petje žalostink, kar s tem popravljamo.

* Pri želodčnih in črevesnih boleznih priporome uporaba prirodne grenčice 'Franz-Josef' k dobri prebavi. Prebavni organi postanejo zopet sveži ter na ta način lahko dovažajo hranilne snovi v kri. Zdravniški priporočajo grenčico 'Franz-Josef' posebno onim ljudem, ki nimajo prilike, se gibat. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specialističnih trgovinah.

* Sanatorium — za dame v vseh lekarnah in drogerijah! Proizvajalec: Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg št. 10.

* Velik požar v Skopju. V noči od četrtka na petek je v Skopju v neki branjarji na Trgu kralja Petra nastal požar, ki se je naglo razširil tudi na sosednja poslopja. Pogorela je kavarina 'Bečar' in več lesenih poslopj. Požar je uničil ves stari del Trga kralja Petra.

* Volkovji ušli iz cirkusa. Med prebivalstvom Novega Vrbsa je nastala te dni velika panika, ker je ušlo več volkov iz potujočega cirkusa, ki je tamkaj prijel predstave. Ker so volkovi povzročili v okolici mnogo škode so poslali nad nje 20 orožnikov. Več volkov so ustrelili, dva pa so živa ujele.

* Sarajevska tovarna usnja pogorela. V sarajevski tovarni usnja, lasti tvrdke Albahari, je predvčeršnjim nastal požar, ki je nagloma zavzel velike dimenzije. Gasilna akcija je ostala brez uspeha. Tovarna je pogorela do tal. Škoda se ceni na poldrug milijon dinarjev.

* Vlak povozil konje in seljaka. Po vesteh iz Novega Sada se je predvčeršnjim popoldne seljak Jovo Vata vozil preko železniškega tira, ker preočica pri petrovadinskem mostu ni bila spuščena. V kritičnem trenutku je vlak nalezl na voz. Oba konja sta bila mrtva, seljaku pa sta bili odrezani obe nogi.

* Železniška nezgoda pri Karlovcu. Na vlaku, ki ob devetih zjutraj odhaja iz Karlova proti Sisku so med postajama Vlahovič in Grabovac zadnji vagoni skočili s tira ter razgrizali prago v dolžini 300 metrov. Človeških žrtev ni bilo. Tehnični komisiji, ki je prispejala iz Karlova, se je posrečilo, da je popoldne zopet upostavila promet.

Anton Bajec Cvetličarna Ljubljana

Pod Trančo vrtnarija, Tržaška cesta 34.

Telefon 32—22

Iz Ljubljane

* Kojke je bilo prireditve v predpustu. V Ljubljani sicer v letošnjem predpustu ni manjkalo zabave, vendar pa sredi številna prireditve, da smo se napram prejšnjim letom čudovito umirili. Kje je temu vzrok, pač vsakdo sam najbolje čuti. Večjih prireditve se je vršilo kakor sredi iz politične statistike, letos od 1. januarja do pustnega torika 58. Domačih veselje je bilo 128. Tu so najbolj prizadejni mali gostilničarji, ki sprito ogromne obilnice takse niso mogli vsi v večji meri ugoditi svojim stalnim gostom. Predavani se je vršilo skupno 38. Dovoljeni za goščano policijsko uro je bilo izdanih 33. koncertov, po večini s plesom, pa je bilo javljenih 153.

* Krajevni odbor udruženja vojnih invalidov v Ljubljani bo imel svoj redni občni zbor v nedeljo 4. marca ob 9. popoldne v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani, Krekov trg. Oni redni člani, ki še niso prejeli vabil, odnosno obvestil in se nameravajo obnega zboru udeležiti, naj to tako javijo po dopisnici ali pa naj se do 2. marca zgledajo v pisarni krajevnega odbora, ker brez vabila ne bo vstopa.

* Društvo medicincev v Ljubljani je na svojem XVII. rednem občnem zboru 23. t. m. izvolilo naslednji odbor: Predsednik stud. med. Spindler Metod, podpredsednik stud. med. Čerček Viktor, tajnik I. stud. med. Debeček Milan, tajnik II. stud. med. Terstenjak Matko, blagajnik I. stud. med. Repe Ludo, blagajnik II. stud. med. Cunder Milan, knjižničar I. stud. med. Hubad Ivan, knjižničar II. stud. med. Sobar Stefan, gospodar stud. med. Pintar Drago; revizorji: Erlich Herbert, Glusič Anton, Vrbnjak Vinko, vsi stud. med.; častni stud.: Sevek Maksim, Sterle Drago, Šolar Josip, vsi stud. med.

* Strokovna zadruga zidarskih mojstrov in stenočarjev ljubljanske oblasti (izvzemši rez Kastav). V Ljubljani vabi svoje člane na IX. redni občni zbor, ki bo v nedeljo 4. marca ob 9. uri popoldne v posvetovalni Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, Behtovnova ulica. Pri nesklepnosti bo občni zbor eno uro pozneje s istim središtem. Odbor

* Orkestralno društvo Glasbene Matice ima vajo v celom orkestru v ponedeljek 27. t. m. ob 20. Udeležba obvezna za vse, ki bodo sodelovali pri koncertu 5. marca t. l. — Maritoneto gledališče Československe Obce v Ljubljani ponavlja na splošno željo v nedeljo 26. t. m. v mali dvorani Sokola I. na Taboru izvršno veseloligro 'Monza princem a princ Monzou. Začetek ob pol 15. uri. Vstopnina prostovoljna.

u— Društvo sodnih uradnikov in slug v Ljubljani sklicuje svoj redni občni zbor na dan 4. marca ob 13. v justični palači soba št. 28. Pozivamo gospode tovariše, da se obnega zboru zanesljivo in polnoštevilno udeležijo. — Odbor.

u— Današnje nedeljske popoldanske plesne vaje g. Jenka v Kazini od pol 5. do 8. ure še vrše v znamenju čokolade, kajti vsak je bo pri konkurenci za 'rekord najhitrejšega jedeža brezplačno deležen' Pouk zadnjih slik 'praprake foxa in kombinacij bostona Začetniki-(ice) točno ob pol 4. — Istotam se bodo izdajala tudi vabila za plesni turnir. 451

— VALČKOV VEČER —
v soboto 3. III. na Taboru. —
Priredijo stari fantje in mlada dekleta. —

Vsi na Družabni večer
dne 27. II. v restavraciji 'Ljubljanski dvor' s plesom do 5. ure zjutraj.
Vabi Komitete natakarejev.

Priporoča se
vinotoč — kavarina 'CENTRAL'
V nedeljo že ob 4. zjutraj odprtel

u— Higijena zakona. Zopet uspeh, kakršnega more beležiti malokatero društvo! Pri včeršnjih predstavi ZKD je bil naval ljudstva tako ogromen, da jih je mnogo moralo oditi, ker je bila obširna dvorana kina Matice premajhna, da bi obisela ono množico ljudstva, ki je hotela prisostvovati predavanju tega filma. Prireditev je otvoril g. dr. Slavko Grum, zdravnik na ljubljanski ženski bolnici, s prekrasnimi, čustvenimi, obenem pa strokovnimi govorom. O predavanju prinašamo dalje poročilo po današnji reprizi filma, ki bo v kinu Matica danes ob 11. Današnja predstava je namenjena zgolj moškim, zaradi česar je damam vstop zabranjen. Vsak mladenič in vsak zakonski mož mora biti o seksualnem vprašanju in o higijeni zakona točno poučen. Zato je dolžnost vsakogar, posetiti ta film. Mladini lapod 16 let je pristop prepovedan.

u— Za predavanje o okultizmu, ki se bo jutri v ponedeljek zvečer vršilo v Mestnem domu, vlada v Ljubljani veliki zanimanje, ne samo zaradi aktualne teme, marveč tudi zato, ker je predavatelj g. Bruno Herzl tudi v Ljubljani dobro znan strokovnjak na tem področju. Doma je Bruno Herzl iz Osjeka kjer je absolvirao šole Od 1. 1925. do 1927. je bil v službi ministrstva za trgovino in industrijo ter je imel interesantno misljo, da je v nadaljevalnih solah za obrtne valence prijel predavanja v avtosugestiji in odpravljanju raznih razvad med obrtniškim naraščanjem. Pridobil si je prav lepe zasluge s sanacijo socialnih disharmonij na omenjenih solah Od lani dalje se je g. Herzl izključno posvetil proučevanju okultizma in sodeluje tudi kot urednik tozadevne rubrike v enem najuglednejših zagrebških dnevnikov. V razgovoru z novinarji o stvareh, ki dandanes zanimajo vsi civilizirani svet, je g. Herzl takole pojasnil svoje delovanje: 'Afirmandi polave telepatije, toda ne onih, ki se po krivem nazivajo s tem imenom na raznih zabavnih produkcijah, nadalje pojave televizije in medijumizma. Ker sem se osebe s pomočjo strogo kritičnih metod proučevanja popolnoma prepričal o realnosti vseh teh pojavov. Povdarjamo, da je svrta lutrišnega predavanja popolnoma informativna. G. Herzl bo kot resen strokovnjak informiral poslušalce o okultizmu vseh časov in podrobno o današnjem stanju okultizma, posebno tudi o okultističnih društvih: teosofiji, antroposofiji in sličnih pokretilih. Pričetek predavanja bo točno ob 8. zvečer v veliki dvorani Mestnega doma.

u— Drobna policijska kronika. Od petka na soboto so bili priljubljeni policijski naslednji slučaj: 4 prestopki kaljenja nočnega miru. 1 prestopke nedostojnega vedenja. 1 prestopke žaljenja straže, 1 prestopke streljanja s karabinko na Barju, 4 prestopki paslega kontumaka, 2 prestopka premožarskega reda. 1 prireditev z godbo in plesom brez dovoljenja. 1 poskusni samomor in 7 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretirani so bili Janez K. zaradi neplačane zavžitka. Pepe L. zaradi razgrajanja na ulici ter Anton J. zaradi beračenja.

u— Izgnana vlačugarica. 22 letna Marija Lampičeva je bila rojena v Ameriki, a je odšla s svojo materjo že v zgodnji mladosti čez veliko lužo v domovino. Ker pa deklet ni uživalo prave vzgoje, je začelo komaj doraslo, uhatiati z doma iz Prečne pri Novem mestu. Najraje se je zadrževala v Ljubljani, kjer je našla v slabo družino. Tekom let se izučila v nevarno tatfco, s katero so imela ljubljanska oblast obilo posla. Lampičeva

je tudi znana vlačugarica. Ker je prišla Marička končno vendarle za predsedati, jo je policija sedaj izgnala za nedoločen čas iz mestnega okoliša.

u— Nenadno omračenje uma. Glede na našo notico, ki smo jo objavili pod tem naslovom v petkovi številki, ugotavljamo po naknadnih informacijah, da v omenjenem primeru ni šlo za omračenje uma. Gospod C. S. je dobil v gostilni samo nenaden napad slabosti. Iz bolnice, kamor so ga odpeljali že popolnoma mirnega, so S. odpustili takoj naslednjega dne. Zvečer je že nastopil službo. Toliko resnici na ljubo.

u— Trafika Golli-Pompé nasproti magistrata se preseli na Mestni trg št. 8.

u— Vsak dan prihajajo modne novosti za dame in gospode. P. Magdič. Ljubljana. 31

u— Tatovi povsod. Pred par dnevi se je bržkone v nočnih urah splazil na vrt vilo na Mirju neznan nočni pohajalec, ki je prežehl na tatinsko priliko vendarle našel malen koster plen. Udri je v lopo nasilnim potom ter ukradel na škodo gospe Marije Milčinske kvačkano rjavkasto jopico, temnorjavo ženske nogavice, živobarvno ruto ter nekaj drugega perila.

Iz Maribora

u— Alera zadruge Balkan-Kredit. Včeraj so zapečatili poslovalnico Balkan-Kredita, hranilnišnega in posojilniškega zavoda na Aleksandrovi cesti. To podjetje se je poprej imenovalo 'Varčni kredit', pred par meseci pa se je prekrstilo v Balkan-Kredit. Za ravnanje je veljal neki Perschke iz Gradača. Tega moža je policija zaprla ter ga po zaslišanju oddala sodšču. Njegov sourednik Smolej pa je včeraj popoldne, ko ga je stražnik vodil od policijskega komisarijata, kjer je bil zaslišan, v policijske zapore, pobegnil na vogalu Vetrinske ulice. Vest o tej aferi se je naglo raznesla po mestu. Mnogi se čudijo, kako se je dobilo dovoljenje za tak zavod, ko se vendar glede vsake obrti vršijo zelo natančne poizvedbe.

u— JČlaga bo imela v soboto 3. marca ob 20. v mali dvorani Narodnega doma svoj letni občni zbor, h kateremu so vabljene tudi druge bratske lige, češko društvo in českoslovaški konzulat. Naj se torej tudi Mariborčani glede na odlične goste udeležijo tega obnega zboru v častnem številu s svojimi rodbinami.

u— Iz mestnega avtobusnega podjetja. Danes popoldne ob 3. pelje z Glavnega trga v St. Ij mestni avtobus. Povratek iz St. Ija je ob 6. zvečer. Od ponedeljka naprej bo na progi Pobrežje-Glavni trg ukinjena dopoldanska vožnja. Po sklepu mestnega sveta bo zužana voznina na progi Maribor-Celje. Dosledaj se je plačalo za 1 km 1 Din. Da pa se promet povzdigne, bo od slej vožnja do Celja stala samo 50 Din.

u— Koncert violinstinje Lorandove. V Mariboru bo nastopila v sredo 29. t. m. slovita violinstinjska Edit Lorand s samostojnim koncertom. Umetnica spada med vodilne violiniste ter je znana širom sveta tudi po svojih gramofonskih ploščah. Odigrala jih ni nič manj kot 1000. Kot koncertna violinistinja je dosegla vsepovsod sijajne uspehe. Kritika posebno hvali njeno bajno tehniko in izrazit temperament, s katerim podaja svojo umetnost.

u— Ljudska univerza. V ponedeljek ob 20. pričetek ženskega cikla. Znana raziskovalka ženskih psiholoških problemov g. prof. dr. Marijana Kraljeva iz Zagreba bo predavala o najvažnejšem najbolj osporjenem predmetu sodanjosti, ki predstavlja pravo središče vseh ženskih problemov, o 'Ženski duševnosti'. Predavanje v petek 2. marca odpade. V Studenici (deška šola) bo v torek ob 19.30 predaval g. prof. Baš na podlagi lepih skopičnih slik o srbski pokrajini.

u— Haydn 'Stvarjenje' 7. marca 1928.

u— Kuharski tečaj za fino pecivo na zavodu 'Vesna' v Mariboru se bo začel 28. t. m. Informacije se dobijo v pisarni ravnanstva.

u— Dražba obč. lovov v srezu Maribor, desni breg se bo vršila po naslednjem redu dne 12. marca za občine: Bistrica pri Limbušu, Dogače, Fram, Gorica, Sp. Hoče, Zg. Hoče, Ješenca, Loka, Sv. Marijeta na Dr. polju, Zrkonj, Morje in Orehova vas. Dne 14. marca za občine: Pivola, Rače, Radvanje, Ranče, Studenci, Tezno, Cinžat, Sv. Lovrenc na Pohorju, Recenjak, Rudeči breg in Kumen. Dne 15. marca za občine: Bošnja, Slov. Bistrica, Zg. Bistrica, Bukovec, Cigonce, Črešnjevce, Frajhaajn, Gabernik, Kalše, Kovača vas, Laporje, Sp. Ložnica. Dne 16. marca za občine: Zg. Ložnica, Sv. Martin na Pohorju, Sp. Nova vas, Ogiljanski, Ošelj Pokošva, Zg. Poljskava, Sp. Poljskava, Pretrž, Rtožnol, Smečno, Senovo, Vrhloga in Vrholc. Dne 20. marca za občine: Dežno, Hošnica, Jelovec-Makole, Luščka vas, Modrače, Pečke, Pekel, Stanosko, Stopne, Studenice in Stattenberg. Dne 12. in 14. marca bo dražba pri sreskem poglavarju Maribor, desni breg, v sobi št. 9, dne 15. in 16. marca v obč. pi.

marci v Slovenski tiskarici in dne 20. marca v obč. pisarni v Poličanah. Zdravstveni lovci bo moral plačati razen običajnih pristojbin še 20 % oblačne takse.

Iz Celja

— **Uradni popravek volilnih imenikov.** V zakonitem roku je mesni magistrat celjski tiskarici poslal 230 popravitkov. Na novo je vpisal 30 volilcev, vzel smrti ali izselitve iz občine izbral 90 volilcev, in sicer izvršil razne popravke glede imena ali bivališča pri 110 volilcih.

— **Mladinska organizacija »Edinost«** se grav prvo gibanje. Dne 19. t. m. je priredila izlet k Celjski koči. Ker se je pokazalo zanimanje za take izlete, se bodo ti odslej redno vršili. Danes priredi »Edinost« v klubovi sebi Celjskega doma poslovnim večer svojemu predsedniku g. Mernehu. Vabljeni so tudi starejši somišljeniki.

— **Tečaj za srbohrvaščino.** Ako se oglašajo dovoljno število udeležencev, se odpravi v Celju v začetku marca trimesečni praktični tečaj srbohrvaškega jezika. Poučevala bo po moderni metodi strokovna učna moč. Prijava sprejema se daje posojilna g. Hubert v knjižarni Očirar in Leskovšek.

— **Planiški sejem v Celju.** Lanski planiški sejem Savinjske podružnice SPD je že vsem obiskovalcem v najlepšem spomenu. Tudi letos se bo vršil dne 3. marca. V Celjskem domu pod imenom »IV. planiški sejem«. Čisti dobiček je namenjen za novo kočjo na Koroski pod Ojstrico in za novo pot iz Robanovega kota na Korosico.

— **Tatvine.** Neverna tatvica je 3iletna Marija Vrbaniškova, delavka v Wesmovi tovarni v Gaberju. Izvršila je v raznih celjskih trgovinah zaporedoma 5 večjih in manjših tatv. Ko so jo aretirali, so našli pri njej še vse ukradene stvari. — Posestnikovega sina Valentinu Borinca iz Grajske vasi pri Gomiskem je 23. t. m. ukradla petka izpred Rakušove trgovine na Kralja Petra cesti kolo »Puch«, vredno 1500 Din.

Iz Kranja

— **Za Vodnikovo družbo.** Poverjenstvo Vodnikove družbe opozarja vse dosedanje članke, da pospravijo članarino za leto 1928, najkasneje do 4. marca. Do tega časa se sprejemajo tudi novi člani. Nekateri člani, ki niso dvignili družbenih knjig. Prijavijo naj se v knjižarni »Sava«. Pozorite se, da bo število članov Vodnikove družbe čisto za naše mesto.

— **Zupančičeva proslava** se bo vršila danes ob 17.30 uri. Kako smo že poročali se je udeležiti tudi slavljencev.

— **Za skladatelja F. S. Vilharja.** Skladatelj F. S. Vilhar, znan zlasti po »Morjariju«, živi v visoki starosti skupaj z ženo v najslabših gnotnih razmerah v Zagrebu. Že več let boluje na neozdravljivi bolezn. Pevski zbor Narodne žitarnice mu je poslal pred kratkim 1500 Din kot najugnejšo podporo. Zeleti je, da bi našel plemeniti čim mnogo posnemalcev!

— **Kranjske koloseke v Beogradu.** Na veliki ples narodnih noš iz cele države v Beogradu se je odpravilo šest parov deklet in fantov iz Kranja pod vodstvom gospodične Marice Crobathove.

— **Pustni dirndaj** je minil zelo trezno in dostojno. Zaključila ga je gledališka reduta, ki je prav lepo uspela. Poljub najlepše maske gđ. Elke Birtičeve je bil prodan na dražbi za 600 Din. Po tradiciji malni begi je bil obisk vseh gostin, 35 po številu, naravnost rekorden.

— **Gibanje kranjskih akademikov.** Društvo jugoslovenskih akademikov v Kranju je priredilo od 1. januarja dalje že 10 filmskih predstav, ki jih je poselilo do 1200 ljudi. Predavali so prof. Pavlič iz Ljubljane ter visokošolca Janko Köstl in Jože Bogataj.

Iz Trbovelj

— **Ukinjenje dijaških voženj v Trbovljah.** S 1. marcem nameravajo ukiniti znižane dijaške avtomobilne vožnje v Trbovljah. Ta ukrep je povzročil mnogo razburjenja, ker bodo s njim kruto prizadeli dijak, ki so večinoma siromašnih staršev in jih bo s 1. marcem stala avtomobilska vožnja iz Trbovelj do kolodvora več kakor pa železniška vožnja iz Trbovelj do Ljubljane.

— **Obisk velikega župana.** V potek je obiskal Trbovlje veliki župan g. dr. V. Dopivec v spremstvu prezidijalnega tajnika g. Senekovića, vladnega tajnika Bogataja, centralnega ravnatelja TPD g. Skubca, ravnatelja g. Heinricha in sreskega poglavarja g. Pinkave iz Laškega. Ogledali so si vse rudniške naprave, posebno separacijo, električno centralo, savski rov, Dobrovo in novo bolnico. Popoldne je obiskal veliki župan skupaj z obema tajnikoma občino ter se posebno interesiral za gospodarski položaj.

— **Inspekcija šefa prosvetnega oddelka.** Meščansko šole je včeraj inspiciral šef prosvetnega oddelka v Ljubljani g. dr. Cepuder.

Iz Zagorja

— **Jubilej dela zvestega člana SDS.** S 1. marcem stopi v pokoj rudniški mojster g. Franc Turšek. Služboval je v raznih revirjih v Trbovljah, zadnjih 25 let pa v Kisovcu. Svojo karijero je pričel kot navaden jamski delavec, s pridnostjo in znanjem pa se je slednjič povzpelo do uradnika. G. Turšek je služboval dolgi 47 let — skoro pol stoletja! Vsa ta čas je vdiral val škodljivih jamskih zrakov in bil izpostavljen stalnim in pretečnim nevarnostim, pripravljen žrtvovati za rešitev svojega bližnjega tudi svoje življenje. Kot sin zavednih slovenskih staršev je vzgojil svojega dva sinova v strogo narodnem duhu: eden od njih je višji bančni uradnik v Ljubljani, drugi pa trgovec v Limbušu nad Mariborom. G. Turška želimo, da bi užival po svoj dolgo vrsto let, srečen in zadovoljen. Prepričani naj bo, da ga bodo ohranili vsi njegovi znanci in prijatelji v hvaležnem spominu kot poštenega in značajnega predstojnika ter odkritega tovariša.

— **Mladinska toptiške šole vzpizori Golicevo mladinsko igro »Peterčekove poslednje sanje«** v režiji gđ. Prestorjeve, in sicer 3. marca za odrasle, 4. marca za mladike po obeh tukajšnjih in sosednjih šol. — Izlake. Znojile in St. Lambert. Kor je čisti dohodek namenjen revnim udeležcem, prosi mo številne udeležbe.

Iz Ptuj

— **Smrtina kosa.** Včeraj se je vršil tu pogreb g. Zorke Tomažičeve, soproge uradnika tukajšnje javne bolnice in hiralnice ter matere učitelja Tomažiča, ki služi sedaj vojaški dijaški rok v Osijeku, dočim se drugi sin nahaja v vojaški akademiji v Beogradu. Pokojnica je bila rodom iz Hercegovine, in si je vedno želela videti še enkrat svojo domovino, kar je upala doseči, kakor hitro bi bili otroci preskrbljeni. Pogrebna je bo poleg drugih posebnosti 13letna hčerka, ki je ostala sama z očetom. — Znaní trgovec Anton Mahorič je včeraj podlegel srčni kapi, komaj 47 let star. Rodom iz Zlatoličja v ptujskem okraju je bil lastnik dveh tukajšnjih manufakturnih trgovin ter zapuščal ženo in dva sinova, ki sta mu v zadnjem času že pridno pomagala v trgovini.

— **Neresnične govorice.** Danes se je v Ptuj raznesla vest, da je umrl ugleden veleposelnik in gostilničar Tomaž Murkovič iz Zavrča, kar pa se je izkazalo kot neresnično. G. Murkovič je popolnoma žil in zdrav. Istotako se je raznesla vest, da je umrl tukajšnji trgovec s steklom g. Kolone, kar se je istotako izkazalo kot neresnično. Omenjeni je sicer na pustni torek na poti domov zašel ponoči približno Drave in zdrknil po obružu v vodo, kjer so ga našli in rešili šele prihodnje jutro. Kljub svoji starosti nad 80 let pa se pov

čuti danes še popolnoma zdrav. Ljudski pregovor pravi, da dolgo živi, kogar proslajo za mrtvega. Obema želimo, da bi se ta pregovor uresničil.

— **Glavni poverjenik Vodnikove družbe** za naše mesto g. Mirko Ogorevec poziva vse dosedanje članke, ki še niso obnovili članarine, kakor tudi vse nove članke, da store to najkasneje do 3. marca, ko bo zaključil imenik prijav.

K namestitvam pri mariborski oblastni upravi

Glede na dopis, ki smo ga priobčili v 43. številki »Jutra« dne 19. februarja 1928 nam je poslal predsednik mariborskega oblastnega odbora g. dr. Leskovec naslednji popravek:

Imenovanja uradnikov in poduradnikov so se izvršila v smislu predpisov službene pragmatike. Vsi nanovo imenovani so iz mariborske oblasti, izjemo tvorijo le računski uradniki, ker iz mariborske oblasti ni bilo kvalificiranih prosilcev spričo dejstva, da se nahaja sedež računovodstva v Ljubljani. Vsi nameščenici imajo predpisano strokovno kvalifikacijo in odlično oceno.

Navedbe v članku od 19. februarja 1928 torej nimajo stvarne podlage. Sicer pa za namestitev ni potrebna pristojnost v mariborski oblasti.

Gospodarstvo

Koliko davka bodo plačevali trgovci in obrtniki po novem zakonu?

Ako imajo zemljišče, bodo od njega plačevali zemljiščno, ki bo večja kakor doslej. Od obrtnih in stanovanjskih prostorov v lastni hiši, ne bodo več plačevali hišnorazrednega davka (od enega prostora 3.82 Din, od dveh 5.10 Din, od treh 6.57 Din, od štirih 12.75 Din, od petih prostorov 14.02 Din). Najemna vrednost teh prostorov se bo ocenila po zakupnini sličnih prostorov v istem kraju. S tem bo davek od enega prostora odmerjen na podlagi letne najemnine najmanj 600 Din povprek ter bo znanal od enega stanovanjskega prostora 84 Din (12 % + 2 %). Vrh tega bodo plačevali, kakor doslej takse in davek na poslovni prihodek.

Glavni davek pa bo pridobitina (tečevina) od čistega dohodka, ki bo nazorna iz naslednjih tabel:

TABELA I.

Vsa trgovina, industrija, gostilne in obrti, ki vsaj deloma prodajajo tudi nabavljeno gotovo blago (osnovni davek 10 %).

Dohod. v Din	Prilagodit. davek	Čisti dohod.	Skupaj	Dohod. v tisoč	Dohod. v tisoč
20.000	600	261	861	1.626.75	2.500
25.000	750	375	1.125	2.178.45	3.250
30.000	900	375	1.275	2.935.97	3.900
40.000	1.200	567	1.767	4.430.50	5.600
50.000	1.500	567	2.067	5.770.50	7.000
60.000	2.400	1.200	3.600	10.670.50	12.800
100.000	3.000	1.200	4.200	13.618.50	18.000
120.000	3.600	1.800	5.400	16.566.50	21.600
150.000	4.500	2.400	6.900	20.983.50	30.000
250.000	10.000	5.400	15.400	35.728.50	55.000
500.000	20.000	12.000	32.000	72.578.50	110.000

TABELA II.

Obrtniki, ki zaposlujejo več kakor 4 pomočnike ter svobodne duševne profesije (osnov. davek 8 %).

Dohod. v Din	Prilagodit. davek	Čisti dohod.	Skupaj	Dohod. v tisoč	Dohod. v tisoč
20.000	200	72	272	1.626.75	2.100
24.000	240	111	351	2.062.20	2.640
30.000	300	111	411	2.935.97	3.200
36.000	360	156	516	3.894.50	4.320
48.000	480	156	636	5.502.50	5.760

TABELA III.

Obrtniki, ki zaposlujejo manj kakor 4 pomočnike (osnovni davek 6 %).

Dohod. v Din	Prilagodit. davek	Čisti dohod.	Skupaj	Dohod. v tisoč	Dohod. v tisoč
6.000	60	36	96	—	480
12.000	120	72	192	738.18	1.020
18.000	180	72	252	1.339.60	1.530
24.000	240	111	351	2.062.80	2.160
30.000	300	111	411	2.935.97	2.700

*) Dopolnilni davek, ki se približe, znaša pri donosu do 10.000 Din 2 %, preko 10.000 do 20.000 Din 2.5 %, preko 20.000 do 30.000 Din 4 %, preko 30.000 do 40.000 Din 5 %, preko 40.000 do 50.000 Din 6 %, preko 50.000 do 100.000 Din 8 %, preko 100.000 do 150.000 Din 10 %, preko 150.000 Din 12 %.

IV. osiješki velesejem

Ker so prejšnji velesejmi v Osijeku tako v materialnem kakor tudi v moralnem oziru pokazali vidne sledove, je odbor za prirejevanje velesejma v Osijeku sklenil pod predsvetvom svojega agilnega predsednika g. Alberta Ruppja, da bo letos priredil dva velesejma, in to IV. pomladni velesejem od 8. do 17. aprila (otvoritev na prvi dan Velike noči) in V. vzorčni velesejem od 5. do 15. avgusta.

Prvi, to je pomladni velesejem, bo poleg splošnega gospodarstva posvetil posebno pozornost industriji avtomobilov in drugih proizvodnih sredstev. Nadalje bo obširna razstava gospodarskih strojev, ki so v naši državi, kot agrarni zemlji, največje važnosti. Na polju gospodarskih strojev je danes tehnika na taki višini, da so za racionalno obdelovanje zemlje potrebni vedno najnovejši stroji; po razvoju racionalnega gospodarstva pa se danes meri blagostanje vsakega naroda in ekonomska moč države.

Razven tega del v velikem obsegu aranžiran razstavi del za kemično in tekstilno industrijo. Na razstavi kemične industrije, ki je v tesni zvezi z našim narodnim gospodarstvom, se bo obrabala posebna popularizacijska umetniški gnojil in kemikalij za varovanje trave, brez katerih se sploh ne more mišliti danes gospodarstva. Pri razstavi tekstilij pa se bo posebno podčrtala pestrost in razčlenjenost te velike svetovne industrije v sorazmerno z našo domačo, ki je v glavnem samo še pri nas domače ročno delo.

Veliko zanimanje bo vzbujala razstava lesne in stavbne industrije, ki jo ogledalo naše domače produkcije. Nedvomno je, da moramo kot gozdnar država, ki svoj les izvažajo po vsem svetu, baš v tej gospodarski veji pokazati, kaj znamemo. Ti zadnji dve panogi našega gospodarstva bosta vzbujali posebno zanimanje mizarjev in tviornikarjev pohištva, ki bodo baš v letih dneh imeli svoj kongres v Osijeku, tako da bodo našli na veleseju vse stroje in potrebščine za lesno industrijo. Razstavljalci tega dela razstave pa bodo lahko računali z velikim krogom interesentov.

Ker je zanimanje za IV. pomladni velesejem v Osijeku osobito veliko in ker dnevno prihajajo v upravo nove prijave, opozarjamo in

terese, da se že sedaj prijavijo za prostore, ki so v znatni meri že zasedeni od inozemskih veleindustrij. Domačim razstavljalcem se bo pri najemu prostora priznalo prvenstveno pravo.

Vsa navodila, prijave in legitimacije za obisk velesejma in vožnjo na vseh železnica za polovično ceno, se dbe pri velesejmu pri uradi, odnosno pri častnem zastopstvu »Tourist Office«, »Putnik«, v Ljubljani, Dunajska cesta 1 b, palača Ljubljanske kreditne banke.

— **Protestna akcija beogradskega gospodarstva** korporacij proti zastavitvi davka na poslovi promet za novo zunanje posojilo je v polnem teku. Predstavniški Trgovske zbornice, Obrtne zbornice, Industrijske zbornice, Centralne industrijskih korporacij ter Udruga bank so že sestavili energično predstavko, v kateri se protesta proti zastavitvi tega davka in zahteva, da se ta davčna oblika definitivno ukine. Predstavko bodo te dni izročili kraljevski vladi, Narodni skupščini in ministru financ.

— **Občni zbor Gremija trgovcev v Ljubljani** se bo vršil, kakor smo že poročali, 27. t. m. ob 7. zvečer v mali dvorani hotela »Union«. Ker je dvomljivo, da bi bila ob 7. zvečer udeležba v smislu § 13. društvenih pravil zadostna, se bo vršil občni zbor točno ob 8. zvečer. Vabijo se vsi člani, da se občnege zbornice polnoštevilno udeležijo.

— **Občni zbor gremija trgovcev za politični okraj Kamnik** se bo vršil v nedeljo, 11. marca, ob 1. uri popoldne v restavraciji Oset (Nova pošta) v Kamniku.

— **Občni zbor Prve hrvaške obrtne banke**, ki se je vršil včeraj v Zagrebu, je sklenil izplačilo 4 % dividende, čeprav bi doseženi čisti dobiček omogočil izplačilo 5 % dividende kakor lani.

— **Prodaja vrednostnih papirjev na obroke.** Savez denarnih zavodov v Zagrebu je skupno z zagrebško občino in Trgovsko-obrtniško zbornico predložil ministru za trgovino in industrijo pismen predlog, v katerem prosijo, da se v najkrajšem času predloži Narodni skupščini zakon o prodaji vrednostnih papirjev na obroke. S takim zakonom naj se prepriže zlorabe, ki se vršijo pri obročni prodaji predvsem državnih vrednostnih papirjev. — V Sloveniji in Dalmaciji je še v veljavi tozadevni stari avstrijski zakon, ki pa se tudi ne izvaja v vseh točkah. Vendar pa se pri nas v tem pogledu razmere povoljnejše, kakor n. pr. v Srbiji, kjer ne obstojajo za to nikakoli predpisi.

— **Naš uvoz knjig iz Nemčije.** Iz nemške statistike zunanje trgovine posnemamo zanimive podatke o našem uvozu knjig iz Nemčije. Po leti statistiki smo v l. 1927. uvozili iz Nemčije 115.800 kg knjig nampram 87.500 kg v l. 1926. in 48.000 kg v l. 1922. Uvoz knjig iz Nemčije je torej v zadnjih letih znatno narasel: nampram l. 1926. se je dvignil za 32 %, nampram l. 1922. pa celo za 152 %. Nemške knjige se uvažajo predvsem v pokrajini izven Srbije, kajti l. 1913. je Srbija uvozila iz Nemčije le 8700 kg knjig. Največji odjemalce nemških knjig je danes Avstrija (1.6 milijona kg), potom sledi Svica (1 milijon kg) in Češkoslovaška (0.9 milijona kg). V primeri s predvojnimi izvozom je najbolj nazadovale izvoz v Rusijo, ki je lani znašal le 88.900 kg nampram 1.181.500 kg v l. 1913.

— **Košni sejem v Ljubljani na velesejmu** se bo ponovil 20. marca. Interesenti naj pošljejo na naslov: »Divja koča«, Ljubljana, kože vseh vrst divjačine, dobro sušene in neustrojene, najkasneje do 15. marca.

— **Stanje Narodne banke 15. t. m.** (Vse v milijonih Din; v oklepajih razlike nampram stanju 8. t. m.) Aktivna: kovinska podlaga 419.7 (— 2), saldo raznih računov (tečajne difference deviz) 884.2 (— 14.9), posojila na menice 1816.2 (— 17.9), lombard 274.2 (— 6.2), pasivna: obrok bankovcev 5401.7 (— 78.8), državne terjatve 311.6 (+ 65.5), obveznosti po žiru 808 (— 2.8), obveznosti po raznih računih 268 (— 22.7). Ostale postavke so ostale v glavnem nespremenjene.

— **Uredba o proračunu mariborske oblasti** je objavljena v »Uradnem listu« št. 18 od 23. t. m.

— **Desekvestracija nemškega imetja v Zedinjenih državah.** Iz Newyorka poročajo, da je ameriški senat v torek odobril zakon o povračilu nemškega imetja v Zedinjenih državah. Pričakuje se, da bo predsednik Zedinjenih držav podpisal ta zakon še ta mesec. Tekom pol leta bo na podlagi tega zakona Nemčija preletela iz Amerike 80 % sekvestriranega imetja, kar predstavlja ogromno vsoto 800 milijonov mark ali 10.8 milijard Din. Skupna vrednost nemškega imetja v Zedinjenih državah znaša preko 1 milijarde mark.

— **Tudi avstrijsko premoženje v Zedinjenih državah bo desekvestrirano.** Po zakonu, ki bil te dni sprejel v ameriškem senatu, bo tudi avstrijski posrednik v kratkem lahko razpolagal s svojimi imetji, ki so bili vstopu Amerike v vojno sekvestrirani. Avstrijsko premoženje bodo oporežena v (nemška samo s 80%) pod pogojem, da Avstrija d Zedinjenim državam garantira predvojne protitirjalne v kronah, ki pa niso matne. Saldo v korist Avstrije znaša 11.5 milijona dolarjev.

Položaj na naših borzah

Posebna okrepitev državnih papirjev. Ljubljana, 26. februarja.

Pretekli teden je bil devizni promet na ljubljanski borzi manj živahen. Tečaj deviza so nampram zadnjemu tednu nekoliko popustili, in sicer v skladu s okrepitvijo švicarskega franka, nampram kateremu je Narodna banka držala nespremenjeno relacijo. Privatna ponudba je bila tudi ta teden zelo slaba, ker Narodna banka po novi devizni naredbi odkupi redno vse devize, izvržajoče iz prodajnih razlogov iz inozemstva. Zato pa mora na borzi kriti skoro vsa potrebo po devizah. Skupni devizni promet je bil v preteklem tednu manjši ter je znašal 12.9 milijona Din nampram 17.7, 18.7, 9.9 in 10.9 milijona Din v zadnjih 4 tednih.

Na zagrebškem elektnem tržišču se je vojna škoda v preteklem tednu ponovno okrepila, in sicer od 446 — 448 na 456—458. Tudi v ostalih državnih papirjih je bila tendenca v preteklem tednu zelo čvrsta. Investicijsko posojilo se je dvignilo na 91.25 do 92 (koncem zadnjega tedna 89 — 90), agrarne obveznice pa so se okrepile na 58 — 59 (koncem zadnjega tedna 55.5 — 56).

Na tržišču bančnih vrednot ni bilo pomembnejših sprememb, edino Narodna banka se je dalje dvignila na 6500 — 6800 (nampram 6100 — 6250 koncem zadnjega tedna). Glede na nespremenjeno dividendo za preteklo leto se je Prastrediona okrepila od 875 do 880 na 880 — 885 Ljubljanska kreditna se je trgovala nespremenjeno po 135. Med bančnimi vrednotami je opaziti večje zanimanje za lesnoindustrijske papirje. Pri živahnem prometu se je Slavonija dvignila od 11.50 — 11.75 na 13 — 16. Tudi delnice Gutmann in Slavkova so bile čvrstejše. Za delnice Tivornice vagonov (Brod) je bilo dalje živahno zanimanje ter se je tečaj dvignil na 51 — 52, dočim je pred 14 dnevi znašal 31. Tudi Vevče, ki so v zadnjem tednu nekoliko nazadovale, so se v preteklem tednu zopet dvignile na 140 — 150.

25. februarja.

Ljubljana. (Prosti promet.) Dunaj 8.015, Berlin 13.58, Milan 301, London 277.5, Newyork 56.88, Pariz 223.8, Pariz 168.7, Curih 1095.

Curih. Beograd 9.13, Berlin 124.03, Newyork 519.40, London 25.34, Pariz 20.435, Milan 27.51, Praga 15.40, Budimpešta 90.75, Bukarešta 3.195, Sofija 3.75, Varšava 53.220, Dunaj 73.175.

Trst. Beograd 33.1 — 33.4, Dunaj 262 do 269, Praga 55.85 — 56.15, Pariz 74.1 — 74.4, London 91.99 — 92.19, Newyork 18.83 do 18.89, Curih 362.5 — 364.5; dinarji 33.05 do 33.55.

Blagovna tržišča

Vinski trg v Vrhu. Kakor poročajo iz Vrha, so cene banškim vinom čvrstejše. V Vrhu in Beli Crkvi stane 10 do 11 odstotno belo vino še 3.50—4 Din liter, dočim pri producentih na deželi ni več blaga pod 4 Din liter. Trenotno popravčevanje še ni znano, vendar pa se pričakuje, da bo v prihodnjih mesecih zmanjšanje kupcev večje in da se bodo cene dvignile za 0.25—0.50 Din pri litru. V zadnjem času so obiskali banška vinske kraje tudi trgovci iz Avstrije in Češkoslovaške. Obstojajo tudi izgledi za uvoz v Slovenijo, ki konsumira največji del banškega vina.

Z lesnega trga. Jugoslovenski lesni trg kaže dalje prijazno lice. Cene imajo čvrsto tendenco ter se pričakuje, da bo povpraševanje tudi v bodoče ostalo precej živahno. Zlasti ugodno se razvija naš izvoz trdega lesa (hrast, bukev), za katerega se inozemstvo zelo živahno zanima. Na domačem tržišču gradbenega lesa še ni opaziti oživiljenja. — Situacija na italijanskem tržišču je nespremenjena. Ker še ni jasno, v kakšnem obsegu se bo razvila letos gradbeno delavnost, so trgovci še vedno več ali manj rezervirani. Napovedano združenje rumunske lesne industrije v prodajni kartel je bilo nedavno izvršeno. Največja rumunska lesnoindustrijska podjetja so sklenila konvencijo glede prodaje v inozemstvu po enotnih cenah in pogojih. Sklenitev konvencije je ugodno vplivala na tendenco cen.

S tržišča jaje. Navzile ponovnemu nastopu mrzlega vremena svetovne tržišče jaje ni oživilo in se tudi ni stabiliziralo. Povod pride dovolj blaga na trg, zato kažejo cene dalje popuščajčo tendenco. Pri nas so cene ostale v zadnjem času nespremenjene. V južnejših pokrajinah naše države (pred vsem v Bosni) se blago plačuje po 80 par za komad. Boljše blago, kakor na primer štajersko in zagoriško, pa plačujejo je nakupovalci po 90 par do 1 Din. — Iz Berlina poročajo, da so bile med Zvezo nemških uvoznikov jaje in zastopniki poljskih, jugoslovenskih, rumunskih, bolgarskih, turških in ruskih izvoznikov jaje določene enotne nakupne kondicije, ki veljajo za skupno nemško uvozno trgovino z jajci. Te kondicije se nanašajo na pakovanje, ugotovitev kakovosti in odtežitve za slabšo kakovost. Glede sporov predvideva sporazum obligatorično razsodišče. — V detajlni trgovini se giblje cena med 1—1.25 Din za komad.

Mar

Iz življenja in sveta

kazenski zakonik zločinca rajši ustvarja, nego da bi ga obvaroval pred zločinskimi dejanjem. Teorija o ustrašovanju kakor tudi teorija o poplačevanju, na katerih sloni današnje kazensko pravo, torej ne držita več. Zločinec nam služi samo zato, da znesemo nad njim našo instinktivno grozovitost. Ob enem ga pa v našem srcu zavidamo, ker se je upal izvršiti dejanja, ki bi jih sami radi izvrševali, a smo jih v našem podzavestnem bistvu izrinili. Zločinec se pokori torej samo za naše miselne grehe. Bodoči sodniki se bodo morali ozirati na uspehe psihoanalitičnih raziskovanj bolj kakor doslej.

Izolirani možgani

Na zadnji seji berlinske medicinske družbe je predaval bavarski zdravnik dr. Hernandez zanimiv film, ki kaže poskus s popolnim izoliranjem pasjih možganov. Samo velike dovodne žile v glavi, simpatsko in freniško živčevje je ostalo zvezano z možgani. Čeprav so bili ti čisto odrezani od hrbtničnega mozga, vendar je ostala žival pri zavesti. Samo če so eksperimentatorji stisnili dovodne žile, tako da se je ustavil dotok krvi v možgane, je žival izgubila zavest. Po končanih poskusih so psa usmrtili.

Dediščina na strehi

Bivši mornariški častnik Nikolaj Thierry iz Pariza premišljuje, na kakšen način bi prišel do dediščine skoro 4 milijard frankov, ki mu po njegovem mnenju pritičejo. Thierry trdi, da je potomec nekega francoskega trgovca Jeana Thierryja, ki je umrl l. 1675. v Benetkah in zapustil imetje kakšnih 60 milijonov benečanskih skudov. Te milijone bi morali dobiti njegovi sorodniki na Francoskem, toda izvrševalec njegove poslednje volje je bil na potu v Pariz od treh razbojnikov oropan dokumentov. Napadalec so kmalu nato prijeli in usmrtili, vendar je ostala vsa dediščina pri beneški državni banki, dokler je ni Napoleon z vsem ostalim njenim imetjem predal francoski državi. Če je vse to res, bi imel torej Nikolaj Thierry pravico zahtevati naj mu pariška vlada vrne to dediščino, ki je z obrestmi in z obrestmi obrestmi zrastle na približno 4 milijarde. Toda tukaj postane stvar skoraj nepremostljiva. Po francoskih zakonih bi moral Thierry vložiti obnovo s tožbo pol-druge milijardo frankov in se seveda nima. Zdaj išče človeka, ki bi mu šel s to ogromno vsoto na roko in je težko, da bi ga našel.

Boksanje do smrti

V Angliji sta te dni umrli dva boksarja, ki sta se še nedavno bila za prvenstvo v svoji stroki. Prvi se piše George Cairney. Se prošli ponedeljek se je mož udeležil matcha v Edinburgu. Nasprotnik ga je tako obdelal, da je obležal v petem kolu na tleh. Moral so ga polivati z vodo, ker pa se ni osvestil, so ga odpeljali v bolnišnico. Tam je umrl.

Drugi boksar, ki je doživel podoben konec, je Bill Black. Bil je izredno robusten dečko. Dne 13. februarja se je udaril v Southamptonu. Produkcijo je gledala velika množica ljudi. Nasprotnik Billa Blacka je bil navidez slabotnejši, a se je tolkel tako okretno, da je Blacka potolkel knock out. Black je padel na tla kakor klada. Publika je zmagovalcu navdušeno ploskala — čez teden dni pa je spremljala premaganega boksarja k večnemu počitku.

Časnik, ki ne bi stal nič

V Parizu se je osnovala družba, ki ji je namen izdajati brezplačen informativni dnevnik, z vsem gradivom, kakršnega pričbujejo drugi dnevniki, s telegrami, članki, feljtoni, slikami, dnevnimi in sportnimi vestmi itd. Namesto iz naročnin naj bi se stroški krili z objavo inseratov. Ideja takšnega informativnega lista ni nova. Že l. 1790. je izdajalo »Društvo književnikov« v Parizu nekaj podobnega in pozneje je bilo še nešteto poskusov, ki so pa radi realnih razmer kmalu propadli. Vprašanje je, če so današnje razmere kaj boljše nego so bile v tem pogledu prej.

O strukturi duše

Znanj švicarski psihoanalitik in raziskovalec tropskih krajev dr. Jung je imel predvčerajšnjem na Dunaju do zadnjega kotička obiskano predavanje o osnovah naše duše. Dr. Jung se ne strinja v marsikakšno podrobnost s teorijami svojega učitelja dr. Freuda, v marsičem ima svoja posebna naziranja, povedal pa je takoj v začetku predavanja, da je treba tudi najboljšo teorijo smatrati za subjektivno naziranje, ki velja samo za svoj trop enakomislečih glav.

Nato je govoril o zavesti, ki obsega po njegovem štiri funkcije: zaznavo, občutek, mišljenje ter intuiranje. Proti zavesti delujejo nagoni in afekti. Napram njim je zavest samo nekakšna »vzburljena, toda nesoudeležena priča«. Če bi ne bilo volje, bi nagoni gotovo prevladovali zavest. Volja je produkt kulture, divjak ne pozna volje ali sa-

Kako naj peremo umetno svilo?

Christaline, Crêpe Carnaval, Chantung — že imena dajo slutiti barvno prelest teh umetnih svil. Prva in edina tkanina, ki so jo doslej mogle ustvariti človeške roke, ne da bi si izposodile vlakna od narave. Mojestrovina umetnosti, docela različna od svile, volne in pavole, nežnejša in občutljivejša od teh! Umetna svila se blešči v vseh barvah tako krasno, kakor nobeno drugo blago, ohrani si pa ta apartni blesk s pravilnim ravnanjem pri pranju.

Umetna svila pri pranju izgubi na odpornosti dokaj dosti, več nego drugi blagovi, pa le, da jo zopet pridobi, ko se tkanina posuši. Krhka vlakna trpe pod vsakim ravnanjem, ki ga ni samo previdnost in čuječnost. Pranje na stari način bi svilo kmalu pokončalo. Namesto mila v kosih in urnih rok se sme tkanine dotakniti samo mehka pena, namesto navadnih pralnih pomočkov samo nevsiljivo čiste milne pene zlahtnega izdelka — »LUX« — ako naj bo zanjem uspeh pranja.

Ni čuda, da se v današnjih ženskih oblačilih bolj in bolj uveljavlja umetna svila. Dobrota, odlično, prekrasnih barv polno izgledanje ji ne dajo zaostajati mnogo dražji svili in jo usposablja skoraj za vse, kar polni gospodinjstvo skrinja za perilo in obleko.

Umetno svilo pravilno prati — po meniju prati previdno in z »LUXOM«.

Negovanje umetne svile.

Snemite prstane in ne dotikajte se perila z ostrimi nohti. Za vse umetnosvilnato blago pripravite milno »LUX« vodo, ki jo vsako izplaknjenje ne drgnite, ne sušite in ne ovijate, ker lahko sicer predno se zaveste, pokvarite vsak kos oblečke in hlače. Po pranju zavijte vsak kos v brisačo ter ga kolikor mogoče dobro iztisnite. Nato ga posušite na suho brisačo. Umetno svilnate stvari naj se sušijo pri majhni toploti in li- kajete, ako je to sploh potrebno, vedno posušite h glavni niti.

Za izrezanje!

»LUX« podaljša umetni svilživiljen!

Se nikoli ne prodaja odprto!

Morganatičen zakon na japonskem dvoru

Prince Čičibu, brat mikada Hirohita in japonski prestolonaslednik (zgoraj) in njegova nevesta Tsuner Madsudairas, hči japonskega poslanika v Washingtonu. — Poroka bo šele jeseni, priprave za njo pa se vrše že sedaj.

Newyorške neveste postajajo starejše

»United Press« poroča, da postajajo newyorške neveste zopet starejše. Do čim je veljalo prej načelo, da se mora ženska poročiti čim mlajše, se zdaj, da je sedaj drugače. Povprečna starost newyorške neveste znaša danes 25 let in 10 mesecev. Od l. 1921. je narasla ta starost za cel mesec. Ženinji pa postajajo mlajši. L. 1921. je znašala njih starost nekaj nad 30 let, a danes samo 29 let in 6 mesecev. Tudi dokaz, da se svet čedalje bolj obrača — na glavo.

Psihoanaliza in kazensko pravo

Znanj psihoanalitik dr. Fritz Wittels je predaval te dni na Dunaju o stališču Freudove šole do kazenskega prava. Po njegovem doživljanju to pravo danes velika kriza. Med pravnim čutom ljudskih slojev in pravnim čutom sodnikov zija silen prepad. Porote oproščajo morilce in druge nasilnike, dočim kaznujejo brezpomembna hudodelstva s težkimi kaznimi.

Pri tem je posvetila psihoanaliza v vprašanje svobodne volje z novo lučjo. Danes vemo, da je zločinsko dejanje samo simbol konfliktov, ki se dogajajo v podzavestju. Zločinec, ki čuti potrebo po tem, da bi ga kaznovali, tudi ni nič neobičajnega. V takšnih primerih

Prilikavci iz živalskega carstva

1. Liliputanska sova. — 2. vprega s prilikavimi volji zebu. — 3. majhna raca-drdravka. — 4. prilikavi nilski konj. — Vse te živali imajo zelo velike sorodnike, tako naša mala sova ni večja od kosa. — V istem razmerju kakor ta sova z uharico je tudi velikost drugih živali na naši sliki v primeriz velikimi sorodniki, ki so vrstam dali ime.

Življenje ubija

V večerni družbi smo govorili o samomorih, ki so se jeli epidemično širiti v našem mestu. Beseda je dala besedo, mnenje se je kresalo z mnenjem; do dobra smo bili obrali naš čas in se venomer slepo lovili trditve, da že dolgo, dolgo ni bilo tako pokvarjenih ljudi kakor so današnji.

»Patološke posledice vojne!« je pristavil mladi doktor medicine, ki je imel še premalo izkušnje, da bi se bil vsaj v vsakdanjem življenju otrešel zdravniške učenosti.

»Pomanjkanja verskega čuta in zmeda v navedenih pojmi!« je dejal profesor, ki se je bil trenutek prej postavil s citatom iz Masarvka.

»Jaz na bi sodil, da ni poglavito ne to ne ono«, se je oglašil starejši mož, ki je v naši družbi najmanj besedičil. Vsi smo se ozrli vanj, češ, kaj bo neki ta povedal. Bivši polkovnik ruske carske vojske Ivan Fedorovič Nikitin, mož s široko lobanjo in z brki à la Taras Ševčenko, se je v svoji skromnosti malce preplasil učinka prvih besed. Čutil je, ta ubogi dnevnica — Wranglovec, da ga obdaja tuj svet. Tu se ljudje preklajo zaradi učenosti, ki so

jo bili pobrali iz debelih knjig, medtem ko je on imel kaj malo časa za knjige in nobene volje do komaj umljivih ali povsem neumljivih besed.

Ko pa je videl, da želino čakamo, kako bo nadaljeval, se je zbral in je jel govoriti počasi, brez povdarka in očitno brez namena, da bi pozneje svoje besede zagovarjal in branil pred nasprotnimi mnenji.

»Dejal bi, da so ljudje v vsch časih približno isti, zlasti če gre za vprašanje življenja ali smrti. Mislim tudi, da niso v naših dneh nič bolj pokvarjeni nego so bili v kateri prejšnji dob, ki je sledila močnim družabnim potresom. Sam sem veren kristjan in dobro vem, koliko utehe lahko nudi Kristusova beseda ob urah, ko se človeku zdi življenje mnogo težje nego drugič. Vzlic temu mislim, da lahko nastopijo trenutki, ko vse to obledi pred nekimi dejstvi, ki so tu, ki se ne odmaknejo in ob katere butaš z vsemi svojimi možgani in z vsem svojim srcem, kakor da bi butal ob zid. Izkušnja nas uči, da se preje razbije glava nego zid.«

»Iz svojega življenja bi vam bil lahko povedal marsikaj zanimivega. Vidim sem ljudi v kaj različnih življenjskih položajih; šel sem kot opazovalec, statist ali celo kot udeleženc skozi

mnoge drame. Verjemite mi, da spričo naglega in pestrega izmenjavanja teh življenjskih pojavov nisem imel časa, da bi si bil ustvaril o njih, to se pravi o življenju kot celoti kakršenkoli splošen nazor. Vsekdar sem se skušal držati svoje vere, ali če sem odkrit, moram priznati, da sem prav zgodaj opazil razpoko med njo in življenjem. Ta razpoka je postajala čedalje večja in zija danes pred menoj kakor brezno. Življenje ima svoje čudne zakone in pravice. To je edino, kar lahko povem o njem. Zato mislim, da ima Bog drugačne bukke nego ljudje. On ume čitati tudi črke človeške krvi, človeških strasti, človeškega obupa. Jaz nisem nikdar obsojal ljudi, ki so se sami obsodili. Ni to človeška zadeva. Preveč sebični smo in ne umejemo bližnjih do dna. Ni dovolj, da kdo trka na prsi, češ, glejte me, kristjana, ki se mi to ne more zgoditi! Brezna, strašna brezna, so nekateri ljudje! — Kaj vemo, kako govori Bog v njih. Morda z docela drugačnimi besedami.«

»Prav za prav sem vam mislil povedati neko prigodbo, ali vaše učeno besedovanje me je nehote zvabilo na stranpot. Tako-le torej: V Juzoslavijo sem bil prišel iz Levanta. Moi višji poveljnik me je pridilil vojaškemu realč-

mo malo. Divjaki se poslužujejo raznih dolgotrajnih ceremonij, da razživijo svoje nagoni in jih zopet uspavajo. Če hoče srednjeafriški zamorec nekoga pripraviti do maščevalnega pohoda, se poslužuje zelo obsценega obreda, ki vzbuja primerne maščevalne nagoni. Indijane povabi usmrčenega medveda na gostijo, da bi ga pomiril s seboj. In

neki srednjeafriški rodovi imajo navedo, da prosijo usmrčenega povodnega konja odpustčanja, češ da so ga usmrtili samo iz ljubezni, namreč iz ljubezni do njegovega mesa. Kulturni ljudje takšnih ceremonij ne potrebujemo, ker držimo lahko z voljo svoje nagoni na uzdi. Količina volje je torej merilo za stopnjo kulture. Nato je razložil Jung

okoliskim gozdomom ni bilo izvoru dovolj kurjave. Nismo imeli ne denarja in ne hrane niti stikov z okoliskimi ljudmi. Uprava taborišča nam je pri vsem nagajala. Tisti december je bil krut za nas, strahovit za naše gojence, ki so bili to zimo prvič v tujini, daleč od svojih daleč od Rusije.«

Videlo se jim je na obrazih, kako jih muči takšno življenje. Nismo mogli zasamo urejevati, a nič uredili. Vstajali smo neprepani in zlovoljni, se vlačili po barakah in zadevali drug v drugega, zvečer pa smo se zbiti in naveličali zavijali v tenke odeje in smo poslušali veter in šum temačnega gozda. Tako je minil december, pa naš pravoslavni božič in še ni bilo boljša. Nekega dne nas je presunila vest, da se je eden najbolj nadarjenih učencev višjega oddelka vrgel pod vlak, ki vozi mimo taborišča. Poveljnik me je poslal na lice mesta in mi je naročil, da naj skušam kolikor moči neopaženo spraviti truplo v bolj oddaljeno barako. Zabičil je pomožnemu osebju, da naj molči o dogodku. Šel sem z dvema možema k progi, kjer je ležal naš mladeč ves razmesarjen v belem snegu. Pospravil smo ga. Poveljnik je večje izvršil preiskavo, da ni bilo med mladeniči odvisnega razburjenja. Motil se je mož.

vsebinsko duše. To vsebino tvorijo ne samo zunanji vtisi, temveč tudi oni, ki se gradijo v naši notranjosti. To so predvsem spomini, fantazije in sanje. Vse to prištevajo psihanaliza k podzavestnim pojavom. V teh pojavih, kakor so na videz mnogovrstni, razločujemo lahko nekatere tipe, ki se povračajo vedno znova in so podobne n. pr. nestvilnim tipičnim mitom, ki so razširjeni med narodi.

Na Venero

Iz Newyorka pišejo, da bo zletel 24. tega meseca inženjer-kemik Robert Coodeet — na Venero. Teda dne bodo dovršeni v Floridi (v mestu Myamiju) vse priprave za polet. O potnem načrtu varujejo strogo tajnost. Pogumni medplanetarni letalec je zaupal samo to, da pride čez leto dni nazaj po izseljenca. Venera je za zemljane najbolj pripravna zvezda, vse bolj nego Mart. Daljavo med Venero in zemljo znaša samo 80 milijonov km. Coodeetov aparat pa bo letel z brzino 300.000 km na uro. Gnala ga bo najbrže ameriška — fantazija.

Električno oko

Gosta megla je bila dosedaj najboljši zaveznik pomorske vojne. Torpedovke so jo izrabljale za napade. Nasprotno pa so se zavijale oklopnice v umetno meglo, da bi nudile manjši cilj napadalcem. Zdaj poročajo iz Amerike izum, ki bo onemogočil nadaljnjo rabo umetne megle. Inženjer Bird je izumil »električno oko«, ki najde ladje v največji temi, dimu in megli. Aparat pošilja radio-valove. Ob vsaki zapreki (v morju mora biti takšna zapreka samo trup ladje) povzročajo žarki v aparatu zvok. Kateriga jakost določa velikost zapreke. Električno oko se je sijajno obneslo pri poskusih v ameriški vojni mornarici.

Romani življenja

V maju l. 1917. se je odpravil mlad človek iz švicarskega kantona Neuchâtel v Kanado, kakor je bil sporočil svojim sorodnikom, ki so bivali tedaj na Angleskem. Od tistega časa je izginil. Pred nedavnim pa je obiskal njegovo sestro v Ženevi neki Američan in ji javil, da ji brat še živi. Uslužben je kot kinematografski operater v Egiptu. Leto 1917, ko se je vozil preko oceana, je nemška podmornica torpedirala parnik, na katerem se je nahajal. Njega so sicer rešili, toda izgubil je pri tem dogledku vse svoje papirje in spomin. V Bordeauxu, kjer je ležal v bolnišnici, se je seznanil s premožnim Američanom, ki ga je po vojni vzel s seboj v Združene države. Tam se mu je spomin sčasoma toliko povrnil, da je začel govoriti o svoji sestri. Drugih sorodnikov se ni spominjal. Lansko leto, ko je bil njegov ameriški prijatelj v Chamonixu, je po dolgotrajnih poizvedovanjih iztaknil naslov te sestre in tako so se našli po enajstih letih ljudje, ki niso vedeli ves ta čas drug za drugega.

Usodni dijamant

Denarne mogotce zopet vznemirja usoda krasnega dijamanta »Primerose«, ki je že toliko srečnih bitij strogiljavil v propast. Zločestni kamen je eden najčudovitejših dijamantov, kar jih pozna svet. Je neke nenavadno temno modre barve in tehtja 43 karatov. Dolgo časa je ležal v zakladnici umrle princeze Aze-kan in sedaj ga bodo skupaj z nekaterimi drugimi njenimi dragulji prodali.

Primerose prinaša prokletstvo in gorje svojemu posestniku in že od 18. stoletja se oklepa njegove poti, ki gre iz roke v roko, iz zakladnice v zakladnico, dolga vrsta tragičnih zgodb. Tik pred veliko vojno je prešel kamen v roke nekega ruskega milijonarja; nekaj mesecev pozneje je bil mogotec berač. Vse imetje, ki mu je ostalo, so bili borjni denarji, za katere je prodal dijamant. Nato je prešla dijamant v dar neke oboževana pariška lepota, kurtizana Primerose, ki je dala kamnu tudi ime. Kurtizana se je norčevala iz usodnih legend, ki so krožile o dijamantu. Kmalu za tem pa je začela njena zvezda hitro temneti. Bogastvo in sreča sta vselej poslovali od nje. Popolnoma uničena je prodala kurtizana dragulji, a še

tedaj je ponosno pristavila, da v njegovo alocost vendarle ne verjame.

In kamen je romal v zakladnično princeze Age-kan, ki jo je življenje obsulo s srečo tako bogato, kakor malo koga med zemljani. Tudi ona se je smejala žalostni povesti, ki so jo pravili o Primerosi. Toda s kamnom je to pot prišla smrt. Par dni po tem, ko je položila kamen v zakladnico, je nenadoma umrla, stara komaj 30 let.

Eden, ki špekulira z uljudnostjo somov

Ameriški ihtilolog van Campen je prišel trdit, da somi vendarle niso tako nevarne živali, kakor po navadi mislimo. Svoje trditve hoče dokazati v praksi. Pravi, da bo skočil marca meseca v neko vodovje, ki je razupito zaradi teh živali, in da bo prišel ves živ in zdrav na suho. Kajti po njegovem mnenju se som ne loti človeka, če ga ta ne razdraži. Za vsak slučaj pa se bo oborožil z dobrim bodalom.

Poseben filmski operater se bo potopil v stekleni omari na dno morja, kjer bo s svojim aparatom zasledoval vsak gib požrešnih morskih nestvorov. Upajmo, da se mu ne bo v tej stekleni stanici nič hudega zgodilo in da bomo imeli priliko videti na platnu, kako se mastijo romarske ribe na morskem dnu s človekom, ki prihaja k njim v posete samo zato, da bi jih spravil v dobro ime.

Zlato in srebro

Letno poročilo Montagujeve banke v Londonu navaja, da je znašala lanske svetovna produkcija zlata 82 milijonov liber. Prav toliko ga je bilo tudi predlani. L. 1924. in 1925. pa je znašala ta produkcija 81 milijonov liber. V Transvaalu samem so izkopali in pretalili 52,5 odst. vse svetovne produkcije. Lanskoletna produkcija srebra je dosegla 254 milijonov unč; pred vojno se je približala samo l. 1912. z 251 milijoni unč. Največ srebra je dala Mehika (32,4 odst.), za njo pa Združene države.

Po istem poročilu imajo največ zlata (v milijonih funtov sterlingov): v Združenih državah (836,2), v Britanskem cesarstvu (252,2), na samem Angleskem (151,5), na Francoskem (219,8), na Španskem (103,2), v Argentini (92,9), na Nemškem (91,3), v Italiji (69,3), na Holandskem (33), na Rumunskem (22,9), v Belgiji (20,5), v Rusiji (19,9) in na Švicarskem (18,7).

Fuzija dveh velikih potovalnih podjetij. Iz Londona poročajo, da sta se dve veliki potovalni podjetji, Mednarodna družba za spalne vozove in Cookova družba že dlje časa pogajali za združitve v eno telo. Ravnateljstvo Mednarodne družbe hoče izdati že v bližnjih dneh uradno poročilo o zaključku teh pogajanj. Neka londonska družba je kupila lansko leto za pet milijonov funtov njenih delnic. Cookovo podjetje je razpolaga s kapitalom 800.000 funtov. Novo združeno podjetje bo razširilo svoje delovanje zlasti na Vzhodno Evropo in Prednjo Azijo, vendar pa tudi na vse ostale dele sveta.

Revolucije na zemlji v zvezi s solničnimi pegami?

Dunajski astronom Otto Myrbach primerja pojave solničnih peg s pojavi revolucij na našem planetu in prihaja do zaključka, da obstoji med obojema pojavoma neka vzročna odvisnost. V letih francoske revolucije 1787. do 1789. se je na soncu pojavilo največ peg, kar se je opazilo tudi v letih francosko-nemške vojne l. 1870. do 1871. L. 1917. v dobi ruske revolucije so se zopet pojavile pege na soncu v obilnem številu.

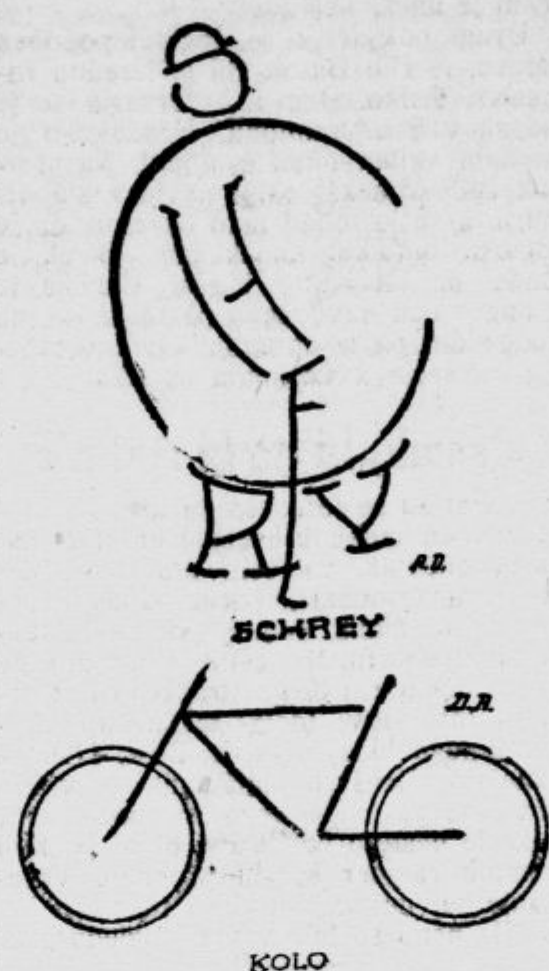
Rus Čičevskij je napisal o tem leta 1924. prezanimivo knjigo. Leto za letom je opazoval solne pege ter jih primerjal s političnimi dogodki v Rusiji in grafični kurvi obojih sta se presenetljivo ujemali. Čičevskij obeta na temelju svojih opazovanj, da napoči v l. 1927. do 1929. na zemlji doba najstrašnejših kriz.

Imenovani Myrbach pripisuje tudi manjše revolucije in posamezne poli-

tične umore viharjem na soncu in njegovim preteberancam. Podig dunajske justične palače pada v dan največjih solničnih peg. Sarajevski atentat in napoved vojne Srbije sta med seboj oddaljena ravno za eno solnično rotacijo in v obeh primerih je stalo sonce v isti legi napram zemlji.

Kakor vidimo, se moderni ljudje silno nagibljejo k nazorom srednjeveških astrologov, ki so trdili, da je življenje na zemlji odvisno od vseмирnih teles.

Dva onomatograma

Umetni radijevi žarki

Iz Newyorka poročajo, da se je elektrotehniški tvornici General Electric Company posrečilo zgraditi katodno cev, ki prenese 900 tisoč voltov napetosti med elektrodama. Strokovnjaki pravijo, da je ta iznajdba velik korak na poti k umetnim radijevim žarkom. Katodna cev izžarja 175 milijonov elektronov na sekundo.

Med znanstvenim svetom je znano že dalje časa, da so v Ameriki napravili že več plodonosnih poskusov s katodnimi cevmi, ki izžarjajo prično žarke takšne jakosti in hitrosti kakor radij. Sicer se je že pred leti posrečilo profesorju Lenardu s heidelberške univerze, napraviti katodno cev, pri kateri so izžarjali elektroni skozi okence iz silno tanke aluminijeve pločevine v prostor, kjer so učinkovali kot nekakšni slabotni radijevi žarki. Pri tej cevi pa je smela znašati napetost med elektrodama le 200 do 300 tisoč voltov, zaradi česar je bila hitrost žarkov tako majhna, da so ti že v neposredni okolici okenca zamrli. Pozneje je Američanu Coolidgeu uspelo katodno cev toliko spopolniti, da je smel pritiskati na elektrodi že napetost 500 tisoč voltov. Žarki, ki jih je dobil iz te cevi, so se že izkazali za dokaj uporabne. Coolidge je namreč zvečal brezžarje v notranjosti katodne cevi in uvedel vanjo žarjeno katodo, ki izžarja jako velike množice elektronov.

Nova katodna cev za 900 tisoč voltov je najbrž samo znano zboljšana Coolidgeova cev, ki so jo omogočile najnovejše metode izžarjevanja, ki dosežejo že skoro idealen vakuum. Žarki iz te cevi so do malega takšni kakor radijevi beta-žarki. Radij namreč izžarja hkrati tri vrste žarkov, ki se imenujejo: alfa-, beta- in gama-žarki. Pomembni so predvsem beta-žarki z veliko zdravilno močjo, ki zatirajo rak in druge težke notranje bolezni. S katodnimi cevmi bi se dali beta-žarki proizvajati mnogo mnogo ceneje, nego če se uporabljajo dragoceni radiji. V tej možnosti tli glavni pomen nove iznajdbe. Odprto je le še vprašanje, če se bodo dali taki umetni radijevi žarki dovolj natančno odmeriti na ta ali oni oboleli organ. Jakost ožarjanja z radijevim žarki je

namreč jako kritična in konstrukterji katodnih cevi bodo morali streti še marsikakšen tehniški ureh, preden bodo cevi izžarjale radijeve žarke v tako natančno odmerjenih množinah, kakor jih izžarja radij sam.

Tatovi s posebno konjunkturo

Na Dumaju so prijeli toľpo osmih tatov, ki je izvršila po dosedanih ugotovitvah najmanj 25 vlovov z bogatim plenom. Svojo obrt so dolgooprtniki opravljali z naravnost vražjo bistroumnostjo. Vdirali so samo v stanovanja tistih mlic, po katerih se je domikal kakšen mrtvaški spreved. Najbolj všeč jim je bilo, če je v sprevedu igrala muzika. Špekulirali so s človeško firbčnostjo in se niso nikoli zmotili. Ljudje so tekali k oknom, da bi gledali pogreb, v tem času so v sprednjih sobah izginjale obleke, dragulji, preproge, slike in vse mogoče stvari, ki se dajo pobrati in prodati. Tolpa je študirala mrtvaške oglase po listih in se je pomešala med pogrebe, v pripravnem trenutku pa so jo nje člani neopaženo zavili v hiše. Izdalo jih je to, da so imeli pomočnika, pri katerem so skrivali nakradene predmete in da so ljudje sčasoma postali pozorni na pogosto prihajanje sumljivih oseb z večjimi ali manjšimi zavikami v stanovanje tega pomočnika.

Zakon in nerodovitnost

V dunajski »Uraniji« je predaval ginekolog dr. Ervin Graff o problemu nerodovitnosti, ki je v naših dneh aktualen že zaradi čim dalje bolj padajočega števila rojstev. Profesor Graff je mnenja, da je le v tako zvanem »otroškem blagoslovu« prava sreča vsakega zakona. Samo z materinstvom doseže ženska svoj najvišji razvoj. Največji del nesrečnih zakonov je nesrečen samo zaradi pomanjkanja otrok, ki so naravna vez med zakonoma. Zakon brez otrok je nenaraven in če se takšen zakon razdere, ga ni obžalovati. V zadnjih letih se zateka čim dalje več žensk k zdravnikom, da bi jim pomagali zaradi nerodovitnosti. To je še posebno značilno za dobo, ki je na glasu zaradi strahu pred materinstvom. To dejstvo dokazuje potrebo o pobujanju sterilnosti z vsemi sredstvi. Dr. Graff je nato govoril o vzrokih ženske nerodovitnosti in je navedel razne metode za nje pobujanje, kakor zdravljenje s toploto, s kopelmi, organskimi preparati, operacijami in morda tudi z Dopplerjevo metodo. Najnevarnejši nasprotnik rodovitnosti je splav, pa tudi nikotin, alkohol, kava in druga dražila ji škodujejo. Zanimivo je da igra tudi podnebje veliko vlogo. Preprosta sprememba kraja vpliva po opazovanjih v zadnjih letih močno na rodovitnost žena.

Proti duhu časa

Švicarski hotelirji in gostilničarji so začeli akcijo, da bi se damam prepovedalo lepotičenje v restavracijskih lokalih. Proti tej nameri sta se oglasila dva vodilna funkcionarja madžarskih hotelirjev, Friderik Glüick in Karel Guntel, češ, da so haš podjetniki te stroke najmanj poklicani vmešavati se v zasebne zadeve ženskih gostov. Moderno ženstvo ima povsem drugačen okus in drugačno mišljenje nego ženstvo v prejšnjih časih in ne publikum ne oblastva se ne čutijo dolžne temu oporekati. Tako bi se morali tudi hotelirji in gostilničarji prilagoditi duhu novega časa. Ne pa da bi se borili proti njemu. Izjava obeh hotelirjev vzbuja v budimpeštanskih krogih splošno odobravanje.

Nočni Pariz

V Parizu imajo že prav toľpo pomlad. Stražniki, ki so te dni preiskovali ponoči mestni Beulonski gozdič, so nenadno zagledali sredi goščave slepljivo luč. Splezali so bliže sredi dreves in grmov in so bili priče čudne slike. Velik zaromet je razsvetljeval skrbno pometeno jaso. Okoli je stalo in čepelo do 70 gledalcev. V sredi pa sta igrala »Ugrabljeno Heleno« dva čudna, skoro naga igralca: lep mladenič in siva dama. Presenečeni stražniki so se potuhnili in so videli še drugo čudno sliko: »Obisk pri Cererji«. Med tem je zapazil nekdo policijo in prišel se je divji beg. Umetnika

Vlazi v vreme

pravo vreme za revmatizem, nevralgije, podagro in bolečine v krizu. Ne pozabite, da so pri teh napadih najboljši

Aspirin tablete

Olajšajo bolečine in izločujejo škodljive snovi iz telesa. Zahvalujte pa vedno originalni znamki »Bayer«, ki se spozna na modro-belo-rdeči varstveni znamki.

sta bila prijeta. Imela sta v jami sredi gozda zalogo živih, oblek in gledaliških potrebščin. »Parid« je brezposelni igralec. »Heleno« pa bogata, 60 let stara dama L., hišna lastnica v Parizu. Igralca nočeta povedati, kje sta dobila gledalce in koliko je stal vstop k nočni predstavi.

× Prvi nebotičnik v Južni Nemčiji. V Stuttgartu so dogradili enajstnadstropno poslopje, ki je prvi nebotičnik v Južni Nemčiji. Zgradba je namenjena uradom glavnega poštnega ravnateljstva.

Kaj vem? — Koliko znam?

Serijski trik.

1. Kaj je banalnost?
2. Kaj je trivialnost?
3. Kaj je mentaliteta?
4. Kaj je bombastičnost?
5. Kaj je aktualnost?
6. Kaj je ambicija?
7. Kaj je amandman (amendement)?
8. Kaj je amnestija?
9. Kaj je amputacija in kaj je imputacija?
10. Kaj je anahronizem?
11. Kaj je anonimnost?
12. Kaj je alforizem?
13. Kaj je aplikacija?
14. Kaj je sinhrizem in kaj je anahronizem?
15. Kaj je emancipacija?
16. Kaj je superijornost in kaj je inferiornost?
17. Kaj je konfuznost?
18. Kaj je fuzija?
19. Kaj so Lilliputanci?
20. Kaj je epital?
21. Kaj je nekrolog?
22. Kaj je eliminacija?
23. Kaj pomeni izraz »à la bonne heure«?
24. Kaj je koalacija in kaj je koncentracija?
25. Kaj je premijera in kaj je repriza?

Odgovori v prihodnji številki.

Rešitev križanke „Pust“

Vodoravno: 1. strop, 5. ubogi (a), 8. Janez, 12. ti, 13. redna, 14. Rusija, 15. Razor, 17. arzan, 20. ara, 21. ja, 23. Alda, 25. naglas, 27. Boi, 28. ro, 29. rutina, 30. Sleva, 33. p. s., 34. sle, 36. un, 37. skok, 38. esa (debo: drev-), 40. Alba (longa), 41. oliko, 43. as, 45. rop, 48. zora, 50. si (starejši), 51. Is (landija), 52. te, 53. ječ, 55. vuk, 56. či, 57. Ag, 58. elja, 59. ka, 60. tn, 61. jer, 63. ne, 65. rep, 67. rogov, 69. Ana, 70. karo, 71. ime, 72. osel. — Na vpišeno: 1. stran, 2. tiara, 3. oro, 4. perjato, 5. Una, 6. baraba, 7. Gradiska, 8. Jutrov, 8. a), 9. nikar, 10. ej, 11. za 16. Zagreb, 18. zlo, 19. na, 22. asino, 24. nos, 26. lu (la), 28. reka, 31. 10, 32. ae, 33. pao, 34. Sardinija, 35. t. l., 37. skalovje, 39. s. r., 42. letos, 44. stričko, 46. potegnil, 47. križan, 49. Astago, 50. stavte, 53. Jera, 54. ej, 62. en, 64. ea, 65. ro, 66. pi, 67. re, 68. os. Perjato križanek, pust te je za nos potegnil. JUTROV STRICKO.

Rešitev zlogovnice

1. Osoje, 2. Petrograd, 3. Epidaurus, 4. perunika, 5. slatina, 6. Trdina, 7. Čelakovsky, 8. Skopje, 9. Romeo, 10. stenografija, 11. Erato, 12. iridij, 13. Arabija, 14. ilovica, 15. enačba, 16. Noreja, 17. Patroklos, 18. Plešič, 19. edil, 20. Vardar, 21. rebula, 22. Golovec. Prešernova verzija iz romane »Učeneec se galsita: Oj predpust, ti čas presneti, da bi več ne prišel v drugo!

Mladi so vsi vedeli, kam je izginil ble-di, nežni tovariš. Naslednjega dne je bil drugi na vrsti. In še tretjega in četrtega dne. Potem sta se dva obesila. Polastila se nas je groza. Kaj se dogaja v tem taborišču? Kakšni besi so se zari-li v naše nboze mladce?

»Dali smo zastražiti progo, ojačili smo močne straže, odredili obsežno preiskavo. Zasliševali smo gojenja za gojencem. Hoteli smo doznati pravo nastojanje naših mladcev. V šoli smo uporabili vsa pedagoška sredstva, da bi jim vili v srca bodrilno vero v življenje in mladost. Naše ohranjalne razmere so se prav tiste dni nenadoma izboljšale. Popravili smo barake in uredili kurjavo. Preteklo je nadaljnjih 14 dni. V tem času se je ubil samo eden Ali vsi smo čutili, da se je naša mladina izpremenila. Dubovi mrtvih tovarišev so krožili med njo. Čudno nobiti so bili vsi. Črni, zbadljivi. Češče so nastali med njimi strašni prepriji. Z uč-njem nismo mogli napreči. Nenadoma smo imeli neki dan zopet dva samomora. Poveljnik je besnel in je odredil najstrožje postopanje z mladino. »Strah jim je treba vbiti v glavo, pa bo pomagalo!« Ubogi poveljnik! Je li v mladem človeku strah od kaznjio večji od strahu pred smrtjo? Kakšni

pojmi so se zariili v možgane teh mladih ljudi? Kakšno novo vrednotenje življenja in smrti? Ei, vedel sem: Dečki, ki so imeli doma v Rusiji prve ljubezenske sestanke, ki so sanjariili med šolskim letom o počitnicah v majhnem mestecu z nalivnimi dekleti, ali o nočeh v stepah z luno in s kozakiimi konji, ti sentimentalni dečki so čez noč spoznali, kje so. Na nekem otoku, ki ni otok; na tujih tleh, daleč od rodnih tal, od svojih, ki ne vedo za nje, ki jim ne morejo niti pisati. Tako ptič v kletki nekega dne zatoži za gozdom, zajoka za prostorom.

»Jaz sem jih razumel, naše mladce. In vendar — kdo neki je vrgel med njih te pogubne misli? Kdo je razorožil njihovo voljo? Mlad človek rad obupava, ali preden se odloči za skrajno sredstvo, se mu vzburi vse življenska volja. Nekega dne se je zaveda pojasnila. Izginil je bistroumen mladenič, ki je bil že preje dokaj svoievrsten. Poznal sem ga kot melanholika in sem se po pravici čudil, da se tudi njeza ni pri-jela samomorilska epidemija. Iskali smo ga in smo ga našli v gozdu na lermenu. Pri njem je bilo na ovelinika naslov-ljeno pismo, ki se ga dobo spominjam, saj sem ga bil nekaikrat prebral z vsem svojim umom in z vsem svojim srcem:

»Polkovnik Nikifor Ivanovič, jaz sem poslednji član kluba samomorcev. Zbrali smo se dečki, ki se nam je zložilo po domovini in po svojih in smo si rekli, da smrt ne more biti huiša od življenja. Naiboli sem jih jaz navduševal za našo zamisel, a sam sem kolebal do danes. Strah me je, če pomislim na mrtve tovariše. Včeraj je sijalo sonce in svet se mi je videl lepši. Bojim se te misli. Z Bogom, mrtvi in živi tovariši, z Bogom naši učitelji, z Bogom Rusija.

Boris Nikolaevič Kazanov. »Tako je bilo: ti mladeniči niso bili pokvarjeni, verovali so v vse, kar smo jih učili, bili so še polni mladosti. Ali v izjemnem položaju se je nekaj zariilo v njihove misli, neke meglane, motnje — bog si ga vedi kaj.«

»In mlad človek se navduši za pogubno besedo mladega tovariša, ki se jame igrati s smrtjo kakor otrok z igračo. Naposled — ljudje se vedno ubijajo zaradi življenja. Življenje ubija.«

Ivan Fedorovič je izpil kozarec dal-matince. Zasukal si je hetmanske brke z nenavadno kretnjo, a ni rekel besede več.

Nam se ni ljubilo še govoriti o tem, kako ubija življenje.

M. Zočenko:

Ubogi Trupikov

(Stičica iz šolskega življenja v sovjetski Rusiji)

Učitelj drugega činovnega razreda, Ivan Semjonovič Trupikov, je zapel svoj ogoljeni suknjič, se odkašljal, spodobno držeč roko pred usta, in z drobnimi, plašnimi koraki stopil v razred.

»Ze zopet prihajate prepozno!« ga je strogo sprejel učencec, ki je bil za »razrednika« izvoljen.

Ivan Semjonovič je prišel v zadrego. Globoko se priklonilviš pred razredom, je tiho rekel:

»Veste, tramvaj je kriv teza. Zgrešil sem pravi voz.«

»Ta izgovor že poznamo!« je zasmehljivo rekel »razrednik«.

Učitelj se je usedel na rob stola in je nehoti zaprl oči.

Čudne slike so vstajale v njegovem spominu...

Kot profesor zgodovine stoji v razred in vsi učenci se spoštljivo dvignejo s sedežev. In on, Ivan Semjonovič, gre s trdnimi, sigurnimi korakom na kateder: potem odpre katalog in... kakšna globoka tišina je mahoma zavladala po razredu! In on, Trupikov, je s strogim

pogledom prelistal katalog, strogo pre-motril učence, vnovič pogledal v katalog in poklical ime:

»Nikolaj Sergejev!«

Trupikov se je zdrnil, počasi odprl oči in tiho dejal:

»Sergejev...«

»Kaj pa hočete od mene?« se odvrnil poklicani učenec, nejevoljen, ker ga je učitelj motil pri pregledovanju albuma z znankami.

»Prav za prav nič.« se je opravičeval učitelj. »To je bilo le tako... nič se nikar ne zmenite za to!«

»Kako naj to prav za prav razumem, ha?«

»Prav za prav... hotel sem se samo prepričati, ali je moj mladi tovariš Sergejev tu.«

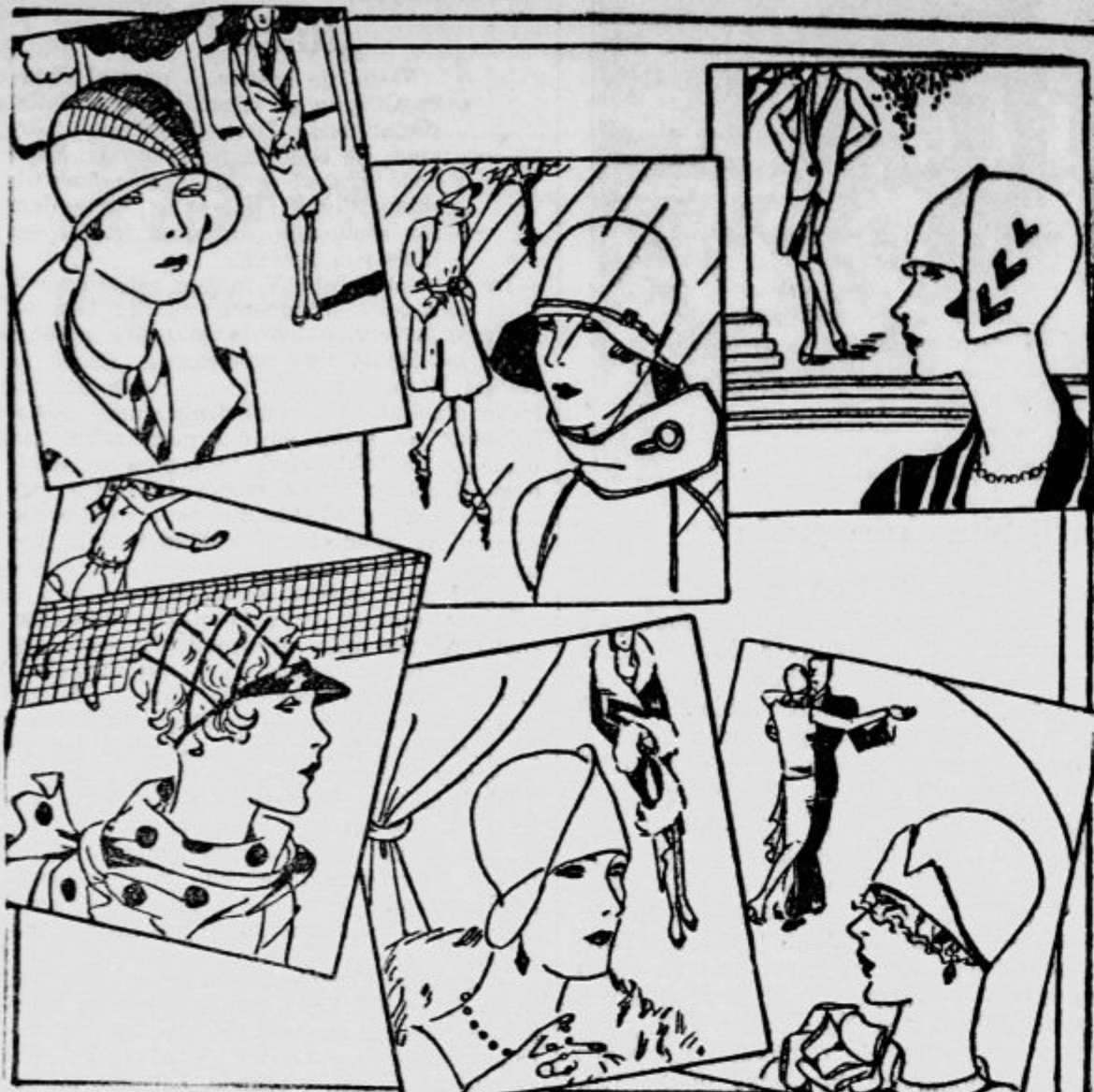
»Tukaj sem!« je dejal Sergejev, ogledujoč znanko proti luči.

Učitelj je še eno razredu.

»Prosimo oproščenja, dragi moji tova-riši. Mislim, da sem vam za danes nalo-žil... se pravi, hotel sem reči. predla-gal sem vam bil, da si prečitata tisto o reformah nekdanjega Aleksandra I. Prosim napre za oproščenje — a mo-goč bi bil kdo izmed vas tako prijazen in bi mi povedal kaj o reformah nekda-njega Aleksandra I. Verujte mi, mladi

Kraljestvo mode

Spomladanski klobuki

Bili so lepi, zlati stari časi, ko je dama nosila skozi celo sezono eden in isti klobuk in ga je še prihodnje leto nesi k modistki, da ga ji je preoblikovala. To so bili tudi dobri gospodarski časi, kajti izdatki za klobuke so bili naravnost malenkostni. Dandanes je to drugače. En sam klobuk gospé ali gospodični ne zadostuje več za celo leto in za vse priložnosti iz tega pa še ne velja sklepiti, da je sodobna moda potratna. Potrebe so sicer narasle, zato pa so se izdelki pocenili. Moda klobukov, ki je včasih zahtevala razkošno in dragoceno opravo, se je skoraj popolnoma odrekla slehernega dekorja, postala je enostavna in preprosta, ignorira efekte in se veže samo na dober material ter na resnično eleganco. Tem načelom ustrezajo tudi novi modeli.

Tipi novih klobukov so zelo mnogovrstni in jih je za celo galerijo; v modi so klobuki brez krajev, sliki Lindberghovi čepci, klobuki z ozkim, navzdol zavrtim robom, pa tudi bareti, dalje aparini klobuki z napol navzgor obrnjenim okrajnikom ter trikotno obrezani kraji, ki se naslanjajo tesno na obraz ter ga deloma celo pokrivajo.

Effekti so, kakor že rečeno, zelo skromni. Okrasje obstoji iz navadnega traku, iz igle, male agrafe ali iz kratkega pajčolana, ki se nosi posebno popoldne in zvečer. Material za klobuke je kaj različen: poleg klobučevine je v uporabi tenek velur, za toplejše mesece pa prihajajo v poštev eksotične slame. Barve se podreajo obliki. Prevalduje rujava in bež, simpatične pa so tudi pastelne barve.

Naša slika prikazuje nekaj predhodnih modelov spomladanske mode: Na levi zgoraj vidimo pokrivalo iz klobučevine, tip, ki ga bomo letos spomladaj čestokrat srečali. Rob klobuka je nežne bež barve, glavo pa tvorijo kombinirani izrezki od temnih tonov do globoke rujave barve.

Srednja slika nudi primer klobuka iz velurja z navzdol upognjenim robom. To pokrivalo je posebno prikladno za štrpaci in za deževno vreme.

Tretja risba zgoraj prikazuje originalno pokrivalo, ki seže v drugi polovici na del lica in pokriva ušesa in vrat, spredaj pa je obrnjeno navzgor. Dekor ob straneh je iz eksotične slame.

V drugi vrsti vidimo na prvi sliki sliki vzorec pokrivala za tenis, zelo praktično sportno čepico, ki drži lase le za silo skupaj. Oči ščiti pred solncem senčnik iz celuloze.

Za večerno uporabo je najpripravlnejši eleganten model, kakor ga vidimo na srednji sliki v spodnji vrsti. To je tip klobuka s spredaj navzgor, zadaj pa z navzdol obr-

tovaršili. le z največjim spoštovanjem se spominjam nekdanjih vladarjev...

Ves razred se je porogljivo zagrohotal.

»Nisem tega tako mislil.« je v zadregi dejal učitelj. »Vi niti ne veste, mladi tovariši moj, kako sem razburjen... prosim, nikar si napač ne tolmačite mojih besed. Sicer pa niti ne zahtevam od vas, ne, še vesel sem, če o dotičnih reformah ničesar ne poveste. Če bi vi samo stili, mladi tovariši moj, kako neizmerno sem razburjen...«

»Daj no že mir!« se je razlegel glas iz zadnje klopi. »Nehaj že s temi bedastimi čenčami!«

»Sai sem že miren, sai molčim.« je odvrnil učitelj. »Le dovolil bi si samo, najpokorneje bi si dovolil vprašati mladega tovariša Semiačkina. kakšne politične novice je zvedel iz časopisa »Istina?«

Učenec Samjačkin se je žutil zadetega; togotno je zagnal časopis proč in zavpil:

»Kaj naj pomeni to namigavanje? Če bi bilo po vašem, bi torej moral skriti svoj list? T a list da bi jaz zatajil? Ha! Ali ne veste, da vas za to lahko pozovem na odgovor? Vi —«

»Ne, ne, ne. Še na mar mi ne hodi. Bog varuj nič si nisem mislil pri tem.

njemm krajcem Ti klobuki so dvovrstni: izdelujejo se iz klobučevine, a tudi iz slame. Zadnja slika nudi primer klobuka s kratkim pajčolanom. Pokrivalo je praktično ter učinkuje zelo dekorativno.

Čipkaste garniture

tvorijo vedno svetel, priazen učinek tako, da pomladna moda nikdar ne pozreši, kadar se poslužijo tega nežnega okrasa. Tudi letos bodo čipke poživljale nove aranžmane.

Posebno so čipke pripravne, ker z njimi lahko povzdignemo tudi lanske obleke. Na-

vadno uporabljamo čipke kot garniture, to je za ovratnik ali manšete, ali pa za različne podvratnike, kakor fišile in žaboje. Dame jih bodo pa tudi nosile za ovratnik, ki prehaja v plastron, da je aranžma že podoben vložnemu telovniku. Temni pomladanski kostumi na naši sliki s svojo belino prijetno poživljajo na opisani način nežne čipke. Krijo je krojeno v dveh stopnjah in ga izpopolnjuje jopica v lep komplet, ki deluje izredno mladostno.

Lepoti se dá prednost.

Marsikateri se odklikuje z rojstvom, posestjo, znanstvom in zmožnostjo; v življenju daje vsemu temu lepota — dobro negovana sunanost — prednost. Z Nivea-cremo si pridobite gladko, zdravo kožo, to je predpogoji k lepoti. Uporabljajte tudi Vi

Nivea-cremo.

Nikar si vendar vsega tako krivo ne razlagajte!

Ves razburjen je begal učitelj po razredu gor in dol.

»Nu, ali mi boš še dolgo plesal pred očmi?« ga je nahnul eden izmed učencev. Najbolje je, da se postaviš pred tablo!

Pokorno se je postavil učitelj pred tablo in tiho zajokal, usekavale se v krpe.

najboljše, najtrajnejše zato najcenejše!

Kaj je „dečva“?

»Naša dečva« so reki stari gorenjski očanci, kadar so mislili na svoje bruhke hčere.

»Naša dečva« bo letos poleti govoril novodobni družinski oče, ko bo z dopadanjem gledal svoj družinski cvetec v belem ospetju in nageljnovev krilcu. »Naša dečva« bomo ponavljali vsi, ko bomo motrili obnovoeno častitljivo narodno nošo, pristno in nepotvorjeno kljub temu, da bo prilagoden duhu časa. Ne smemo namreč pozabiti, da prihaja »Dečva«, baš sedaj, ko dominira poleg vitke hčaje moda široke stilske obleke.

»Dečva« je istočasno izvirno domača, naša in moderna. Njena velika privlačnost tipu v dejstvu, da bo vsestransko uporabna, torej: praktična, cenena in priključna obnem. Najboljša lastnost »Dečve« pa je njen pristni, pravi naroden vzorec.

Prava »Dečva« bo izdelana tudi iz pravega domačega blaga. Lahko smo ponosni na to, da smo dobili za to modo lep naroden vzorec, ki bo pokazal tuju spoštovanje, nam samim pa ljubezen do domače grude. Ali ni lepo, da moremo tudi v tej stroki ustvarjati neodvisno od tujih vplivov? Ali to ne dviga naše narodne zavesti in ponosa.

»Dečva« je pripravljena za vse naše žensstvo, od prve meščanske do poslednjega gorskega delička, od šolske voditeljice tja do najmanjše učence »Dečva« je domača moda, ki se ne bo nosila samo v ozkih mejah Slovenije, ampak ki pojde tudi globlje v državo. V prvi vrsti pa jo bodo nosile Slovenke, ki bodo s tem kazale svojo narodno zavest in spoštovanje do lepih starih časov, ki so nam jih zapustili predniki.

Marija Šarčeva.

Zdravstvo

Tabes

Posestrima progresivne paralize, vznikla na istem temelju kot ta, in povzročena po isti specifični infekciji, je tabes, ali kakor jo po suženem prevodu iz nemščine menimo tudi sušico hrbtnege mozga, ime, ki nikdar ne ustreza bolezenskemu procesu procesu na hrbtenjači. Kako sorodni sta si boleznima, kaže tudi dejstvo, da ena neredkaj prehaja v drugo, in se kombinira druga z drugo nakladi pri bolnikih, ki obole najprvo na simptomih ene, potem pa druge.

Tabes je jako dolgotrajna, in mnogokrat mučna, mnogokrat pa, posebno za premožne ljudi, dolgo vrsto let boli gležnja, kot huda bolezen. Pri nekaterih bolnikih desetletja povzroča tako neznatne nepravilke, da le ti lahko povsem zadostno opravljajo svoje poklicne posle. Pri drugih seveda povzroča bolezen silne bolečine, ali ohromi zgornjo bolnike, jih polaga radi želodčnih krčev na posteljo, jih oslepi ter jih napravi že zrodaj za delo nezmogoče.

Da izroča take bolnike bedi in pahne velikokrat njihove rodbine v nesrečo, če ni premoženja pri hiši, je umevno.

Kot paraliza se tudi tabes navadno razvija iz komaj zaznatnih početkov. Pogosto se začelom pojavlja bolezen tako, da nikdo ne bi mislil na obolenje hrbtenjače. Bolnik bljuje neprestano po 2 in 3 dni, tudi deli, poklicani zdravnik govori o želodčnih krčih, zapise primerno zdravilo, in bolnik »ozdravi« v tednu dni, dokler se v prihodnjem poletu zopet bolezen ne ponovi. Drugi opazuje, da se v tem težko orientira, da ne more po stopnicah dobro hoditi, če ne gleda na noze in podobno; prav, pa si posveti, da vidiš in glej pred-se pa pojde, to mi pri meni drugače, vele prijatelji! Tretji stoji o bliskovitih bolečinah po eni ali obeh spodnjih okončinah, se zdravi radi revmatizma, radi ischiass in podobnih boleznih leta in leta, potuje iz tople v toplico, dokler ne pride nevrologu v roke, ki ugotovi tabes, ki zanj ni zdravila pri bolniku.

Mnogo bolnikov toži tudi, da imajo občutek, kot bi jih držala močno zategnjena vrh okrog pasu. Drugi tožijo, da imajo občutek kot da hodijo po vati ali nečem mehkim, da so podplatili »gluh« in podobno.

O bliskovito pojavljajočih se bolečinah v spodnjih okončinah, ki mučijo nekatere bolnike do obupnosti, smo že govorili. Vajneje od njih so notorične motnje na njih, osobito pa ataktidine. Normalno človek avtomatično inervira v poštev prihajajoče živčevje in mobilizira muskulaturo, tako, da gotove mišice napne, z drugimi popusti in odneha, z eno besedo, da svoje mišičevje tako uravnoveša, ne da bi posebno mislil na to, da pravilno n. pr. stopa po stopnicah navzdol. To lastnost pa izgubi tabetik in brez kontrole oči in obračanja posebno paznje na svoje prežibke začelom otežkočeno, pozneje sploh več hoditi ne more. Njegova hoja je nerodna, širokotrna bolnik meče v kolih noge krog sebe, buta s petami ob tla in v temi pogosto popolnoma odreče.

Posebne motnje se pojavijo na očeh, kjer bolniki velikokrat ohrome na raznih očesnih živcih in mišicah. Še važnejše je pa, da atrofirajo vidovni živec, vsled česar bolniki oslepe.

Navzlic vsemu navedenemu na vsi ti bolezenski znaki še ne zadoščajo za skurno diagnozo. Zanj je treba še drugih znakov, ki so odločilne važnosti za zdravnika, ki jih edini more tudi dognati, zato jih tudi tukaj ne navajamo.

Boh kot bolezen sama je pa še razširjen strah pred njo. Razni nervozni ljudje, ki si imajo kaj očitati, se trajo vznemirjajo, češ, če niso tabetiki, in leta od zdravnika do zdravnika ter jih nadležujejo s svojimi kverkulacijami. Če je ta nevroza huda, je mnogokrat hušja kot prava tabes sama na sebi.

Tabes je kot smo že povedali neozdravljiva, a nagnjena k izdatnejšemu izboljšanju. Da trpi po 20 let in več ni nikakoli posebna izvenrednost. Smrt nastopi skoro vedno radi kake interkurentne bolezni kot vnetij pljuč, opeanjenj srca, vnetje ledvic, mehurja, infekcije zbog preležanin itd.

Zdravniška posvetovalnica

G. I. P. na R. Kožne bolezni treba videti, ker tudi najbolj opis mnogokrat ne zadošča za diagnozo. Morda pa usamemo. Poskusite, ko ste se ocedili s toplo vodo in posušili, namazati obolela mesta z cinkovim mazilom, kot ga dobite v vsaki lekarni. Če bi to ne učinkovalo poskusite imotol-mazilo. Če odreče se to, se vsaka-akor obrnite na kakega strokovnega zdravnika. — G. Fr. V. v Lj. Vaš današnji dopis je prvi, ki nam je prišel v roke. Stvar je prirojena in se ne da popraviti. Sicer je pa za vse funkcije popolnoma brezposlembna. — G. J. D. v M. Najbolje bi bilo za Vas, če bi Vas bilo mogoče spraviti v kako hirahnico. Vse to, kar želite se ne da tako nalepem odpraviti, ker je v zvezi z boleznijo na hrbtenici. Kar vam moremo svetovati (poleg hirahnice) so solčne kopeli, katere jemljite početkoma predvidno po ¼—½ ure, pozneje tudi dalj. V opokadskih urah se vam ni bati prehlajenja ob toplih dneih. Z zdravili se Vaših »zaprtij« ne odpraviti. — C. M. D. na V. Ne mislite, da moremo mi komurkoli že boljše svetovati nego zdravnik, ki ima priliko videti Vas in preiskovati, dočim mi v najboljšem primeru »leško slučajno« uganemo. — To, kar imate danes v kolenu, je po našem mnenju vse nekaj drugega, kat vaša prvotna ishlasi, in ne stoji v nobeni zvezi z njo. Verjetno gre za proces v sklepih iz kakršnegakoli vzroka že. Poskusite si dajati čim bolj gorke obkladke na koleno (1 žlica Darkauske soli na 1 liter tople vode), po dnevi si pa utraite koleno s sledjo mazilom: iotihon 10,0, ingt. emolj 50,0, — G. M. K. v V. Običamo ni bolezen, na kateri baie trpite Vi združena z bolečinami, k večjemu v toliko, v kolikor jih povzročajo krčji. Proti nimu skušajte jemati natrijev bromat, 1—3 noževke konice na dan, v viganitola 1—2 dražeje. — Žal vam tudi mi ne moremo drugega povedati, kot to, da je bolezen neozdravljiva. — G. J. M. v Lj. Kratkovidnost temelji na posebnem strujju zrkla, je prirojena in neozdravljiva. To, da kratkovidnost, kot pišete, začne gledati normalno v gotovih letih, je nezmislj. Tudi ni mogoče, da kdo postane kratkoviden, ki tak ni bil. — Da se Vi ob mrzlem letu solzite, je v Vaših letih bržčas kriva preobčutljivost Vaših očesnih sleznic. Morda so tudi cevke, ki imajo odvajati solze v nos, zamašene. To in vse drugo ugotovi lahko točna strokovna preiskava. Svetujemo, da posetite brezplačni okuliščni ambulatorij tukajšnje bolnice. — G. Z. P. v Lj. Vaš opis nikakor ne zadostuje. Sploh je treba kožne bolezni, kot smo že nešteto krat povedali, videti. Po samem slabem opisu ni malo, niti doznajati ne moremo, za kaj gre. Obrnite se na specialista. — G. L. A. v P. pri K. Opis ne zadošča: vendar mislimo, da se ne motimo, če menimo, da gre bržčas za hemoroide, ki v premožnih primerih, preden se dovolj zapre pokažejo, povzročajo močno srbečico. Izmirajte se s toplo vodo, vložite si čez noč mrzle obkladke (1 žlica svinčenega bazilicnega ocateta na 1 liter vode), na obolelo mesto, po dnevi se namazite z imotol-mazilom, katero treba potem vsak večer s toplo vodo zopet izmisti. — G. R. v ? »Riviera izključeno«. Izvolite se obrniti na kakega specialista za bolezni dihal. — G. D. M. (?) v C. Za odpravljanje golše treba natančne zdravniške preiskave. Kar vam gotovo ne bo škodilo, je naslednje: Kupite v lekarni 1 gr. jodovega natrija in raztopite ga v litru destilirane vode. Od te raztopine, katero treba večkrat seveda obnoviti vzemite vsak dan po 1 žličko ali žlico — Dognati je najprvo treba, odkod izhaja neprijetni duh, ali iz nosu, ali iz bizaev. Svetujemo vam grgranje in izpiranje ust z ortalzonom, ali če hočete s poljubno običajno ustno vodo, katere ima vsaka lekarna na zalogi. Važno pa je dognati vzrok duha. To na lahko dožene samo zdravnik-strokovnjak.

Dr. Ferdo Kern, Prva pomoč onesrečenim živalim in nekatera druga navodila lastnikom domačih živali. 1928. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. 128 strani s 93 slikami. Cena Din 34, s poštnino Din 36,50.

»Prva pomoč onesrečenim živalim in nekatera druga navodila lastnikom domačih živali.« je naslov nove knjige, ki jo je napisal živnozdravnik prof. dr. Kern, uravnik državnega veterinarskega bakteriološkega zavoda v Ljubljani in bivši profesor za živnozdravništvo na višjem gospodarskem učilišču v Križevcih. Do sedaj sta izšli dve izdaji te knjige v srbohrvatskem jeziku, ki sta popolnoma razprodani. Slovensko izdajanje je še dopolnilno, prevod pa je napravil z. živnozdravnik dr. J. Kunc. Pisec pravi, da je napisal to knjiško, ker se je pričel, da je našo ljudstvo o najnavadnejših vprašanih prve pomoči pri živini vseskozi neopoučeno, da so ljudje v takih primerih brez vsakih pripomočkov in da se v skrbi za živino lotevala popolnoma brezmiselnih in celo škodljivih sredstev. Bogata vsebina 128 strani obsega loče knjige, ki je opremljena z 93 zelo poučnimi slikami, polasnih v kratkih odstavkih sestavo živalskega života, našteva katere zdravila so potrebna za prvo pomoč in kako se jih uporabljati in živini daje. Nadalje popisuje kako se ravna z različnimi nameli ter kaj storiti v raznih slučajih nagle oboletosti. Naslovi: »Poškodovanje rogov«, »Poškodba kopita in kovanec«, »Prič med parklji«, »Opekline«, »Strele«, »Zlom kosti«, »Izpad poročne in maternice«, »Izpad danke«, »Vnetje vimeca«, »Driska«, »Kolik«, »Napenjanje goveda in ovaca«, »Tuli predmeti v požirahnik«, »Pretrse možgane«, »Solnčarica«, »Nevarnost zadušitve«, »Zastrupitve«, »Ozebljenie«, »Postopanje s popkom novorojenih živali«, »Nalezljive bolezni l. t. d. že sami dovolj povedo, da se knjiga peča z vsemi omili mučail, v katerih bi vsak lastnik živine moral vedeti, kaj mu je storiti, da se obvaruje škode. Lepo in koristno knjiško vsem zainteresentom prav nujno priporočamo. Karoče se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54, ali pa pri podružnici Tiskovne zadruge v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 13, vella Din 34, poštnina 2,50 Din.

Turške srečke

in srečke

Italjanskega Rdečega Križa

KUPUJE

Banka PEHANI & Ko.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 20.

Radio

Izvirček iz večernih programov

BERLIN (484 m 4 kw), FRANKFURT (428 m 4 kw), LANGENBERG (468 m 25 kw), STUTTGART (379 m 4 kw), PRAGA (349 m 5 kw), LONDON (DAVENTRY) (604 m 25 kw), ZAGREB (310 m 0,7 kw), BRNO (441 m 3 kw), DAVENTRY (492 m 12 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw), STOCKHOLM (MOTALA 1320 m 30 kw).

Nedelja, 26. II.

BERLIN 20.30: Zabaven večer. (Orkester, solisti in recitacije.)
FRANKFURT 19: Mozart: »Rop iz Serallia« opera v 3 dejanjih.
LANGENBERG 18: Koncert cerkvene glasbe. 19.45: Mozartov ciklus. — »Don Juan«.

STUTTGART 19: Premos programa iz Frankfurta.

PRAGA 20: Zabaven večer. Nato koncert orkestra in solistov.

LONDON 22.45: Orkestralni koncert. — 1. Sibelius: Finska; sinf. pesnitev. — 2. Kotelbey: Samostanski vrt. — 3. Pesmi za tenor. — 4. Taylor: Oshello. — 5. Saint-Saens: Rondo capriccioso (violina). — 6. Pesmi za tenor. 7. Leoncavallo: Fantazija iz opere »Gluha«.

ZAGREB 20.35: Komorna glasba. — 1. Mozart: Kvartet v G-duru. — 2. Beethoven: Godalni kvartet v F-molu. Nato lahka glasba.

BRNO 19: Valčkov nastanek in razvoj. (Predavanje in koncert.)

RIM 20.45: Instrumentalni koncert. — Haydn, Respighi, Molinara, Dvořak, Beethoven, Bach, Wagner.

DUNAJ 18.45: Komorna glasba. — 1. Mozart: Godalni kvartet v F-duru. — 2. Dvořak: Godalni kvartet v F-duru.

VARŠAVA 20.30: Koncert. — 1. Beethoven: »Fidelio«; uvertura. — 2. Beethoven: Fantazija, op. 77. — 3. Arje in pesmi za bariton. 4. Bruch: Violinski koncert v G-molu. — 5. Klavirske skladbe. — 6. Liszt: Madžarska rapsodija št. 2.

STOCKHOLM 20.05: Komorna glasba. — 1. Schubert: Godalni kvartet. Nato dueti in dunajski večer.

Ponedeljek, 27. II.

BERLIN 20.30: Simfonični koncert. — 1. Haydn: Simfonijska št. 7, v C-duru. — 2. Mozart: Klavirski koncert v A-duru. — 3. Gurliit: Komorni koncert št. 1, za klavir in mali orkester. — 4. Reger: Uvertura k veseloigri. Večerni koncert lahke godbe.

FRANKFURT 20.15: Schönerherja. »Zemlja«.

LANGENBERG 20.15: Beethovneve skladbe. — 1. Zenska simfonijska v C-duru. — 2. Godba na vireškem plesu. — 3. Pesmi z orkestrom. 4. Koračnice. — a) Zmagoslavna koračnica. b) Zalna koračnica. — c) Turška koračnica. Nato humor in vedra poezija.

STUTTGART 20: H. Limann: »Kastor in Poduk«; veseloigra v 3 dejanjih. Nato literarni večer.

PRAGA 20: Slovaški večer. — 1. Bella: Godalni kvartet. — 2. Křička: a) Slovaški jezik. b) Cvetlice govora. — 3. Foerster: Trobojnica. — 4. Suk: Prolog. Nato lahka glasba.

LONDON 20.15: Schumannove pesmi. Spevi za bas-bariton.

22.35: Orkestralni koncert lahke glasbe.

ZAGREB 20.35: Pesmi in arje. Nato večerni koncert lahke glasbe.

BRNO 20: Premos programa iz Prage. Nato zabaven večer.

RIM 20.45: Klasična glasba in komedije. — 1. Beethoven: Druga simfonijska v D-duru. — 2. Pesmi za sopran. — 3. Težek portret; komedija. — 4. Mendelssohn: »Zingalova jama«; uvertura. Nato lahka godba in pesmi.

DUNAJ 20.05: Schumannove skladbe. — 1. Zenska ljubezna in življenje. — 2. Sonata v A-molu, za klavir in violino. — 3. Pesmi o Rena. — 4. Klavirski trio, op. 88, za klavir, violino in čelo.

VARŠAVA 20.30: Koncert solistov. — 1. Brahms: a) Klavirski kvintet. — b) Pesmi. — 2. Weber: Drugi koncert za klavir in klavir. — 3. Pesmi. — 4. Volkmann: Koncert za čelo, op. 33.

STOCKHOLM 19.35: Večerni koncert lahke glasbe. Nato koncert solistov.

Torek, 28. II.

BERLIN 20.30: Večer grotesk. (Petje in solisti na instrumentih.)

FRANKFURT 20.15: Premos programa iz Stuttgarta.

LANGENBERG 20.15: Glasovi naše dobe. — Poezija in dramske. (Recitacije, solisti, možki pevski zbor.)

STUTTGART 20.15: Sidney Jones: »Geisha«; opera v 3 dejanjih.

PRAGA 19.15: Večerni koncert orkestra in solistov.

LONDON 20.15: Schumannove pesmi. Nato koncert voljaške godbe.

22.40: Komorna glasba. — 1. Ditterdori: Kvartet v E-duru. — 2. Schumann: Tri fantazije za klavir. — 3. Wolf: Serenada za godalni kvartet. — 4. Schubert-Liszt: Voljaška koračnica. — 5. Schubert: Moment musical. — 6. Tallkford: Kvartet.

BRNO 20: Koncert. — Dvořakovi »Slovaški plesi«.

RIM 20.45: Vokalni in instrumentalni koncert.

DUNAJ 19: Beethoven: »Fidelio«; opera v 2 dejanjih. (Premos iz dunajske Državne opere.)

VARŠAVA 19.30: Moniuszko: »Grodica«; opera v 3 dejanjih. (Premos iz državnega gledališča v Katovicah.)

STOCKHOLM 19.15: Bizet: »Carmen«. (Premos iz kraljeve opere v Stockholmu.)

Sreda, 29. II.

BERLIN 20.30: Moderni »šlagerje«. (Sodelujejo solisti in orkester.)

FRANKFURT 20.15: Komorna glasba. 1. Brahms: Trio v C-molu. — 2. Rameau: Cetrti koncert. — 3. Schubert: Trio v B-duru.

21.15: Orkestralni koncert.

LANGENBERG 20.30: Koncert pevskega zbora. 1. Pombrsky: Mirno morje in srčno pot. (Zbor in orkester.) — 2. Hoffmann: Slike iz severa. — 3. Fährich: Ko se zrakski dan obrne. — 4. Pesmi za možki zbor in orkester.

STUTTGART 20: Schiller: »Wallensteinova smrt«; tragedija v 5 dejanjih.

PRAGA 19.40: Dvořak: »Pojavljevi«, opera v 3 dejanjih.

LONDON 20.15: Schumannove pesmi. 21.15: Koncert. — 1. Wagner: Is opere »Lohengrin«. (Tenor in orgle). — 2. R. Straß: Podokrnica. — 3. Madrigal. — 4. Mozart: Godalni kvartet v C-duru.

ZAGREB 20.35: Shakespeare: »Sen kratega noč«.

BRNO 19.40: Premos programa iz Prage.

RIM 21: Premos iz gledališča.

Pomlad je v zraku

Na Štajerskem začne pomlad že s svečnico, na Gorenjskem se pa tedaj šele oddahnejo, da ne bo več hudega. V Zalem logu ta dan prvič spet solnce pozlati petelina na zvoniku — zadnji krat ga je obsijalo o Vseh svetih. Včeraj je bil sv. Matija, ki ima tudi veljavo, ker je zadnji za mrz. Sicer se tudi Pankracij, Servacij in Bonifacij ponašajo z imenom ledenih mož, ali tedaj na led ne misli več nihče, ker so samo hladni in mokri kakor tista čemerna Zofka. April je pa pač april, če mu sušec ne prevzame muhastega opravka. Kar se pa koledarjev in pratke tiče za pomlad niso prav nič zanesljivi. To so bukke,

še niso za nje, in se naučili reda, zakaj vsak opravke ima svoj čas, kakor kosilo. Ko je pa nagajanja in naukov dosti ter je joč blizu, pa mati prinese vsa v sopari skledo s štruklji. Potresene z orehi, ki so nazbolj občutljivi za zmrzljivost — Nu ja, tega otročad tudi še ne vé, kaj pomeni, če dobro obrode orehi. Se morajo pustiti še večkrat potegniti in še dolgo čakati, kakor — na štruklje. Kakor že rečeno, vsaka stvar ima svoj čas in mora imeti svoj red. Če je prezgodaj toplo, prezgodaj požene in pozebe.

Zgodaj sicer, pomlad je pa že v zraku in v koreninah. Kakšno imajo že ptici na

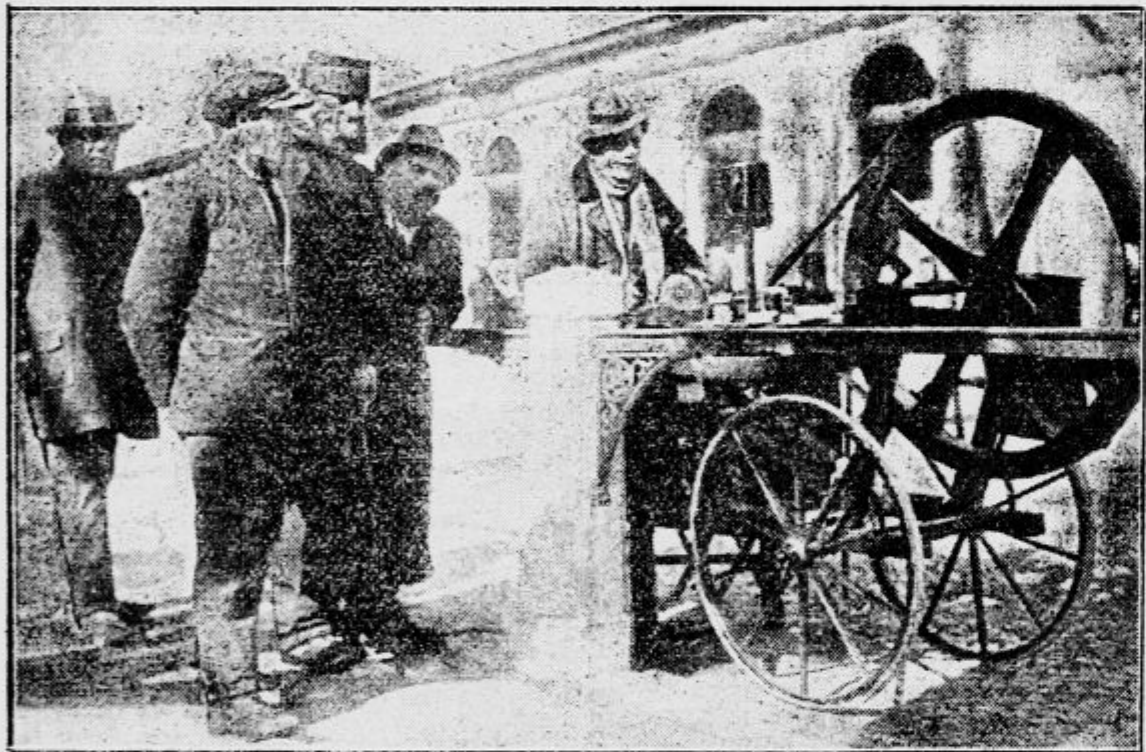
Pomlad v sobi

Foto F. Krašovec

pomlad je pa v vetru in v zemlji. In tudi, če pada še pozen sneg, je le za bešaški gnoj in ne več za zimo. Ta je šla s pustom in sitno bašo bodo na sred postno sredo prežagali in vrgli v vodo, da bodo radovedni otroci zamudili štruklje, ki ta dan morajo biti na mizi. Tolsto suho meso in klobase so zimi za slovo, pomladi v čast pa naš človek žrtvuje orelove štruklje, ki ni boljšega na svetu. Ti so tako rekoč nekaj mehki, topli preludij k trdo zapečenemu velikonočnemu kolaču, kakor je pomlad še vsa plaša in nežna, o veliki noči pa že trdna in zmaga gotova.

Kako pomeni vse so stare navade! Pri

vse zgodaj, če le malo posije solnce! Sama pomlad jih je, ki sili in rije povsod na plan. Popki se napenjajo po vejah, da komaj zadržujejo listje in cvetje. Samo, da bi jih ne zapeljalo solnce, preden je prišel čas. Zdaj je šele za trobentice in zvončke, ki so vstvarjeni samo za lepoto, nu, kako bi rekel, samo za pomlad in za take, ki skladajo pesmi. Sploh za otroke, ki jim ni za resnobo. Kaj bi jim jemal za zlo, če ne vedo, da zvonček niso za košurno in vi olice ne za mlave. To je le za oči, ima tudi dober duh in je samo za nedeljo, drugače je pa plevel in na delavnik je ob tem času poglavna stvar gnoj. Tako mora biti,

Brusac

pogrebščini žame, hude babe, ki jo žagajo na mostu, so otroci lahko zraven, da ne vidijo, kako je doma mati napravila iz domače moke testo, ga razvlekla, potresla z orehi in kakor dte zavila v mehke plenice. In nič ne vedo, da je zrnje za to moko zrastle na isti njivi, kakor ono, ki ga bo oče vrgel v razore. Sama morata biti, ko oče v kašči nasuje materi moke in s pobožno skrbjo potežka na dlani zrnje, ki bo z njegovim njojem zašlo rodilo kruh družini. Kakor natura tajno sta začela novo leto setve, življenja. Obvaruj nas ujme in nesreče!

Ko priteko osramočenji otroci, ki so se dali zapeljati, da babo žagajo, je doma že po kosilu. Kazen za otroško radovednost, da bi ne stikali za stvarmi, ki

drugače ni kaj jesti.

Za mestnega človeka je seveda drugače, ker mu ni treba delati. Tudi tam je pomlad, ali taka, kakor na kmetih, je samo za otroke in mladi svet. Pa pri nas se mladi svet štema, po dnevi pa dela, tam se pa čez dan štema, po noči se pa strelja, strup jemlje in v vodo skače, da se marsikatera deklica brez potrebe prehladi in tudi hujšo škodo na zdravju in obleki stori. Staršem pa sitnost in stroške, ker morajo časopisom plačati velevanja in je tudi zvonilo dražje kakor na deželi. Duhovni se vozijo in mrtveca tudi vozijo, ali to se zravna, ker so pogrebščine revne, če si sploh kaj privoščijo za solze oplakniti. Tudi ta pomladanska zadeva je na deželi narajena bolj s premislekom: če se ravno

Mladek odmor na poti iz šole

Šolska mladina se solniči na ljubljanskem gradu

kaj primeri, je ohcet z enkrat za trikrat ali pa kvečjem krst z bolj tiho botrino, pogreba pa nikoli zaradi take malenkosti. Poredko se tudi najde kaka deklica, ki nima matere ali ne preudarka, pa porotniki oprostite prasio, saj so po večini izkušeni možje s kmetov.

Pomlad na deželi je živa in resnična, v mestu jo pa naredijo ljudje sami. Kakor se začne ob vremenski hišici manjšati gruča penzionistov, teli večnih zabavljačev na vreme, že se začne dvigati barometer in termometer. Čim prenehajo brusiti penzionisti jezike in kritizirati vremensko hišico, se šele upa brusac s svojim ateljejem na dan in prične na drugem vogalu Zvezde brusiti ljubljankam nože in sto vrst škarij, ki so za potrebo in olupšavo

se jim prižigajo pod zardelimi noski. Odkod je prišlo toliko te ščebetajoče in vriskajoče drobnjavi? Kako važna je njih zasopljena naglica. Samo ven pod smehljajoče se nebo v blato na ulici in v pesek, ki so ga jim navozili v Tivolski park. Večji med malimi arhitekti zidajo pred vrati razstave čehoslovaških stavbenikov gradove in trdnjave, da ne bodo mogli Lah sem in zavzeti ringelšpila tam na oni strani. Drugi kopljejo z motikami in lopaticami, — če ni družega, tudi z vevnicami, ki jih ima mama v mirnih časih za moko — okope in jarke za kanone, da bo bolj držalo. Na drugem kupu pretehtavata fantek in punčka, kakšno hišico naj postavita, ker očka in mamca vedno sanjata o njej in delata načrte.

V pesku tivolskega parka

ženskega spola t. j. za ostrenje krempeljev, ki se go-poski pravi manicura, če je pa ta na nogah, pa pedicura, kakor se drugače reče kurjim očesom in zagulikom od premajunih čevljev in predpusta.

Takoj brusac nasproti etablira svojo okusno trgovino slaček mož z bojim predpasnikom in slaščicami pod steklom. Nekako potujoče izložbeno okno ali muzej vseh sladkosti, ki po njih radi bole zobje, kakor tudi nobena druga pomladna sladkost ni brez zlih posledic. Če ne puste drugih, se pokažejo po sprehodih v pomlajeni naravi na svetlih oblakičih vzdihujočih devic zopni zeleni, rdečkasti ali črnorjavi madeži. Vedno sta zastopani vsaj po dve barvi, namreč zelena z rdečkasto ali pa rjavočrna z zeleno. Prva kaže na zeleno trato ilovnatih tal prijaznih gričev in holmcev, druga kombinacija pa na nižinski teren Mestnega loga in šotnatega ljubljanskega barja sploh. Čevljički z visokimi petami so posebno neprimkladni za izlete po spolzkih tleh še komaj oddajane nature in zlasti pomladi se je težko ogniti slabih potov.

Vse brsti in poganja ali nkdno ne bi bil mislil, da bo poglano bujno cvetje celo na suhem pedagoškem drevesu, ki se je odelo z listi novih discipliniranih redov, naredb in prepovedi. Pomlad je zavrela med sivimi bradami in gladkimi plešami, bliski so švigili iz ugaslih oči. Po pomladi in mladini. Prepovedana je Šelenburgova ulica, zaprta Aleksandrova cesta in s paragrafi je ograjen Tivoli. Z natanko tako visokim plotom, kakor stoji med p. t. vzgojitelji in življenjem, z neprestanim zidom tako trdnim, kakor je nepremagljiv zid med pedagogji in pomladjo. Edino višje je mogoče še zidovje med čuvarki humanističnih ved in med klasično kulturo. Tako so zaprli mladini tudi gledališče, da ne govorim o pohujšljivem, po njih samih cenzuriranem kinu.

Zato danes objavljamo sliko orgijastnih bakanalij šolske mladine ob prvem solncu na ljubljanskem gradu, da se bodo zgražali še pozni, pobojšani rodovi, kako se je v naših zavrženih dneh upala demoralizirana mladina greti na solncu in srkatj sveži zrak. Grozno, našli so se celo taki, ki niso brzdale pogledov niti misli, da so splavali svobodno in z občudovanjem do daljnega obzorja nad zapeljivo probujajočo se prirodo!

Tudi na trgu so se pojavili zalotani polži in žabe brez hrbenice, pljuč, srca in glave. Odrte so, da jih ni mogoče ločiti od hrastač. Po svoj podobli je bog vstvaril človeka — tako bodo pravilarijali dali svojo obliko deci XX. stoletja. Mislijo da so solnce in pomladne vetrove zavezali v svoje prazne mehove.

Le natmanjšim nj prepovedana vigrad. Očki se jim lesketajo in svečke

Kino

Charlie Chaplin:

„Nikjer“

Naslednje besede je napisal Charlie Chaplin za »Berliner Tageblatt«. Kadar bodo čitatelji videli »Cirkus«, jih bodo lažje razumeli. Našli bodo prečudno skladnost nekaterih pretresljivih prizorov z življenjem in svetovnim nazorom največjega filmskega klovna.

To je moja dežela. V mojem pristanu pristaja čoln želja. Trudnemu polniku tam ne zapirajo z vrmi dohoda s krova nadlog. Lova za zlatom tam ne poznajo. David in Golijat živita v bratski slogi. Paglavcem ni treba razbijati šin, da bi drugi dobili posla. Nikomur ne pride na um nova misel, da usnje in loj tešita glad. In pogled na sirotneza Charlieja izziva moder in malce sramežljiv usmev, kakor ko se starcu obuja spomin na mladost: »Tak tako je bilo življenje.«

Daleč je ta dežela. Še tičim v svojih solnih in se opiram na svojo palčico. In vedno znova iztezam roko in vedno prepozno spoznavam, da velja pozdrav srečniku pokraj mene. Praznično pogrinjam mizo in čakam zaman, ker nadležna je pot k meni. Po mojih plečih plezajo mnogi k uspehom, jaz pa ne smem niti vprašati: »In jaz?«

Gladoval sem, boril se in otelep okrog sebe. Dokler se ni bolelost izprevrila v grohot. In zdaj se mi smeje ves svet, meni klovnu. Dobro, da premočni ne vedo, koliko bolesteznega spoznanja je v smeju. Oni se le smehljajo in na dnu nasmeška se jim časih utrne solza.

In nekateri hočejo mršiti čelo. Ni jim prav, da se jim krati spanje. S svojim smehom si mamijo skeleče občutke, ker ne marajo »Hamleta« v klovnu. — A vendar sem svet lahko zamotil v spancu. Zabelelo me je, da jih je »Lov za zlatom« utegnil pohujšati. — Komu naj služim? Odločitev je lahka. Kdor pleše na vrvi, ne more imeti težišča kakor v sebi.

Saj boste videli, kako me nadlegujejo na vrvi. (Aluzija na veliki prizor v »Cirkusu«. Op. ur.) Ljudje umirajo od smeha, kadar me vidijo.

Delal sem mnogo. Če je v tem delo, da dražim ljudi v smeh. Najbrž bom na tem umrl. Množica bo za trenutje prisluhnila kakor na Silvestrovo v »Lovu za zlatom«, a prišel bo nov šalivec, in Charlie, klovnu, bo pozabljen.

Če bodo nekateri med ljudmi takrat vedeli, da je v klovnu umrl tudi Hamlet, tedaj bom vesel sezul svoje nemogoče čevlje in se bom tiho odplazil v deželo

Nikjer.

„Ob vzhajajočem solncu“ — „Ob zatonu solca“

(Naslednji prizor se odigrava v uradu manjših filmskih družb; za lažje razumevanje naj navedemo, da je nemški naslov filma »Sunrise« [»Ob zorju«]; »Sonnenaufgang«).

Gospod direktor stopi v urad, plane na telefon in zavpije: »Kje sta režiser in dramaturg? — Naj prideta takoj k meni!«

Režiser in dramaturg (vstopita): »Dobro jutro, gospod ravnatelj!«

Direktor: »Dobro jutro, gospoda! — Torej, sinoči sem si ogledal »Ob vzhajajočem solncu«. Na, reči moram, film je kolosalen. — Mislim, da so z njim sijajno zaslužili: ljudje so kar tulili. — In tedaj me je prešinila genijalna ideja. Naša velefilma »V Heidelbergu« je lušno in »Najdenček iz Neckarstranda« bomo za nekaj časa ostavili in namestu njiju bomo vrteli — na, kaj ne ki mislite? Nu, da, vidva nikdar nimata pametne ideje — — — Torej vrteli bomo »Ob zatonu solca«!«

Režiser in dramaturg (prepadena omahne na zof).

Direktor (začuden): »Nu, ali se vama moja ideja ne zli kolosalna?«

Dramaturg: »Po pravici povem — ne!«

Direktor: »Rečem vam, sijajna ideja!«

Režiser: »Toda za »Najdenčka« smo že angažirali igralce!«

Direktor: »Nič za to! Jih pač zaposlimo pri »Zatonu solca«. Da se razumemo: najknešnje v štirinajstih dneh začnemo, sicer nam še kdo ukrade idejo!«

Dramaturg: »Ali — kje naj dobimo manuskript?«

Direktor: »V osmih dneh mora biti pripravljen!«

Dramaturg: »Nemogoče! Carl Mayer je svoj manuskript pripravil najmanj šest tednov!«

Direktor: »Kaj meni mar Carl Mayer! — Sploh opazam, da mi ne delate dovolj intenzivno. Šest aktov potrebujem in teden dni imate časa česa hočete še več?«

Režiser: »Ali vam je znano, da je Fox dal na razplogo za »Vzhajajoče solnce« nekaj milijonov mark in da je Murnau snemal film več mesecev?«

Direktor: »Me niti najmanj ne zanima. Jaz nisem Fox in če hočete delati na filmu celo mesec, lahko že danes greste. Saj režiserjev ne menika! Film sme stati kvečjemu sedemdeset tisoč mark in v štirinajstih dneh mora biti gotov! Čas je, da tudi jaz že kaj zaslužim!«

Dramaturg: »Ali povejte mi, kaj naj se v filmu dogaja! Kaj sličnega kakor v »Vzhajajočem solncu«!«

Direktor: »Mar ste padli na glavo? Tak ne razumete, da je najboljša na tem filmu naslov — haš zato sem se odločil, da ga porabim za »Zaton solca«! Film se začne na Dunaju. V Pratu kakopak, v glavnih vlogah zastaven lajtnant in nezakonska devojka z Rena — — —

Režiser: »Kaj, če bi za izpremembo vzeli Moselo ali Vislo — Ren je že precej oguljen!«

Direktor: »Ne prekinjajte me, Ren še daleč ni oguljen — Torej, zastaven lajtnant in deklica z Rena, ki so jo trgovci z dekleti prodali na Dunaj. Lajtnant jo reši in jo predstavi cesarju Francu Jožetu. Tedaj izbruhne vojna. Lajtnant mora v strelske järke, pred odhodom pa prebije pri deklici z Rena divjo ljubavno noč. — In potem, v strelskem jarku, nekasi streljanja — tako nekako kakor v »Veliki brigadi«. Lajtnant je ranjen, prenehalo ga v lazzret v Heidelberg, kjer deklica z Rena střeže ranjenec. Od nje zve, da je tista ljubavna noč rodila posledice, nezakonsko dečko. In tako dalje. Na koncu je vsekakor v Heidelbergu velik mirazov, nad Renom vzhajajoče solnce in v solncu vizija kralja Friderika. Konets!«

Dramaturg: Ali, gospod direktor, vi govorite o vzhajajočem solncu, toda če sem

Dine pod milim nebom

jejo še le praznemu bazenu pod gradom pogledat, če so se morebiti vrnile že zlate ribice pod mavrico vodomet. Toda tam je še vedno zima in voda niti za potipati, kaj šele, da bi malo počakali. Ej, čofanja jim najbolj manjka! Če bi vedeli, da imajo otročki drugje po parkih posebne travnike z mehko travo, kamor spuste za dobro ped vode, da deca lahko bosa skače in se moč po mlačni luži, gotovo bi šli vsi k novemu gospodu županu na rotovž in ga prosili, naj jim napravi tak travnik za čofanje. Pa bi ga jim takoj, ker je dobro volje spomlad. In še guncalice bi jim naročili postaviti in vse tako, kar ima deca že povsod drugod razen v Ljubljani. Kar hitro tecite! Pa lepo potrkati in pozdraviti! Na svidenje! Pa, pa!

Jože Nos.

prav čul, naj bi se film imenoval »Ob sate-
nu solca«.

Direktor: »Z vami je res težko govoriti.
Publika tega niti ne bo opazila. Sicer pa
le pomirite se: tudi zaton solca lahko kam
vstaknete. Na koncu pa morate vsekakor pri-
rediti v Heidelbergu velik mirozov, vzhaja-
joče solnce nad Renom in v solncu vizijo
kralja Friderika.«

Sluga (vstopi): »Gospod ravnatelj, gospo-

dična Borinjeva bi rada govorila s vami!«
Direktor: »Recite dami, da pridem takoj.
(Vstane, odhaja.)« Gospoda, imam važen
razgovor, v tem pa si zadevo premislite. V
štirinajstih dneh mora biti stvar v polnem
teku. Če vama ni všeč, pa kar povejte; po-
tem si pač angažiram druge ljudi!« (Slika
se utrne.)
(Po »Ill. Film-Zeitung«, tedenski prilogi
»Berliner Tageblatt«.)

Kulturni pregled

Ljubljanska drama

Nedelja, 26. ob 8. zvečer: »Sestrična iz Var-
šave«. Ljudska predstava po znižanih ce-
nah. Izven.

Ponedeljek, 27.: »Idealni soprog«. B.
Torek, 28.: Zaprt.

Ljubljanska opera

Nedelja, 26. ob 3. popoldne: »Prodana neve-
sta«. Ljudska predstava po znižanih ce-
nah. Izven. — Ob pol 8. zvečer: »Poljska
krič«, opereta. Ljudska predstava po znižanih
cenah. Izven.

Ponedeljek, 27.: Zaprt.

Torek, 28.: »Zmagovalka oceana«, opereta D.

Mariborsko gledališče

Nedelja, 26. ob 3. popoldne: »Grafica Mari-
ca«. Znižane cene. Kuponi. — Ob 8. zve-
čer: »Dobri vojak Švejk«. Kuponi.

Šentjakovski gledališki oder

Nedelja, 26.: »Pred poroko«. Izven.

Francosje: Gabriel Fauré. Deodat de Sé-
verac, Chabrier, Maurice Ravel in Albeniz
so zastopani s svojimi skladbami na klavir-
skem koncertu, ki ga priredi v četrtek, dne
1. marca t. l. v Filharmonični dvorani pia-
nistka Jadviga Poženelova. Predprodaja
vstopnic za ta koncert v Matični knjigarni.
Cene običajne koncertne.

Koncert ljubljanske Glasbene Matice! V
ponedeljek, dne 5. marca t. l., se vrši v uni-
onski dvorani koncert ljubljanske Glasbene
Matice s sodelovanjem Orkestralnega dru-
štva, pomnoženega z godbeniki Muzike drav-
ske div. oblasti in pevskoga zbora Glasbene
Matice. Poleg tega sodeluje na tem koncer-
tu pianist profesor Anton Trost z Dunaja, ki
igra Rahmaninov Klavirski koncert s spre-
mljevanjem orkestra. Orkester Orkestralnega
društva dirigira g. Em. Adamič. Matični pev-
ski zbor pa ravnatelj Matej Hubad. Pred-
prodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Nedelja, 26. februarja, v ljubljanskem gle-
dališču. V dramo se uprizar v nedeljo ob 20.
uri prva repriza zabavne farsoske komedije
»Sestrična iz Varšave«. — V operi se poje
ob 15. uri popoldne Smetanova »Prodana ne-
vesta«. Pri predstavi sodeluje baletni zbor.
Režija in muzikalno vodstvo je v rokah g.
Balatke. — Zvečer ob pol 20. se uprizar v
operi v običajni zasedbi Nedbalova opereta
»Poljska krič«. Obe nedeljski operni predsta-
vi sta ljudski po znižanih cenah in brez ob-
lastnega davka.

Februarska številka „Ljubljanskega Zvona“

Pravkar se razpošilja naročnikom 2. letoš-
nji zvezek »Ljubljanskega Zvona«. Običajna
umetniška priloga prinaša tokrat portret
pesnika Cvetka Golarja.

Pesništvo zastopajo v tej številki Cvetko
Golar (»Pesem koscev«, »Binkoštni po-
srdavci«), Fr. Eller (»Manom J. Lendvška«),
Janko Glaser (»Pesnik«), Stano Kosovel
(»Spokornica«) in O. M. Domjan (»Megla«).
Anton Novčan zaključuje v tej številki s
petim dejanjem »Hermana Celjskega« prvi
del svojega dramskega mozaika »Celjska
kronika«.

Nadaljuje se zanimivi roman Jožeta Pa-
horja »Serenissima«, ki je že v prvi številki
zamikal slehernega bralca. Nadaljnja krajša
beletristična prispevka sta: Mirana Jarca
»V barne« in Vlad. Bartola »Zgodba o mara-
tonskem tekaču«.

Posebna zanimivost te številke je za iz-
obraženega bralca razprava kritika Josipa
Vidmarja »Umetnost in svetovni nazor«. —
Nadaljuje pa se razprava R. Kolariča o Fran-
cu Miklošiču.

Med književnimi poročili ocenjuje Miran
Jarc pesmi Griše Koritnika, Pastuškin trža-
ški zbornik »Luč«. K. Dobida »Splitaki alma-
nah za g. 1925/26« in A. Debeljak Arnaut-
vičev spis o Henry Bequeju.

V kroniki poročila Slavko Osterc o ljublj-
anskih koncertih, Pavel Karlika o dveh fran-
coskih slovestvenih nagradah, Fr. A. pa prinaša
zanimiv odlomek iz Josefa Conrada o umet-
niškem ustvarjanju. Številko zaključuje
uredniškova polemika izjava.

»Ljubljanski Zvon« se naroča pri upravi,
Ljubljana, Prešernova ulica 54.

Mariborsko gledališče

Odlično Predlo: Polkovnik Jelič. — Dobri
vojak Švejk.)

Mariborska drama nam je dala zadnje dni
dve premijeri iz vojaškega življenja v času
svetovne vojne. Srbska drama Milivoja Pre-
dlo »Polkovnik Jelič« nam slika temne
strani svetovne vojne v rolini. Polkovnik
Jelič se je vrnil kot invalid k mladi ženi.
Noče pa uživati njene mladosti in lepote iz
usmiljenja. Staro moč še čuti v sebi in v
dneh povojne korupcije bi rad postal narod-
ni voditelj, ki bo združil vse poštene ele-
mente in razčistil ozračje z enim samim ma-
hom. Glava mu je polna idej, noč in dan na-
rekuje knjigo Odrašenika. Ne priznava re-
snice ženinega sočutja in niti stari materi no-
če zaupati. Prepada med njim in ženo je do-
vršen istočasno, ko je končana knjiga in mu
obleži v kupu na stanovanju. Ko je že zlo-
mljen, zasliši tudi ženo v objemu svojega pi-
sača.

Krog tega ogrođa pa je nanizal pisatelj
ves milje povojnega Beograda, zlasti notra-
nje tragedije vojnih žrtev. Drama nosi pe-
zat večine jugoslovenskih dramskih posku-
sov, ki so v jedru precej vsi enaki: krasne
ideje, več ali manj pomanjkljivo izpeljane,
ki jih z večjim užikom, čitamo, kakor pa
poslušamo z odra. Manjka nam pač tradicije
in zato tehnika ne more biti na višku. Pre-
dlo bi dejanje prav tako kondenziral v tri
dejanja, pa bi mnogo suneje učinkoval. A
tudi v sedanjih obliki je drama vsa, za naše
prilike z ela za oder in je prav, da so jo
uprizarili in nam tako vsaj nekaj pokazali
iz srbohrvatske povojne dramske »umetno-
sti«.

Režiser Pregarc se je nstrudil in zna-
no gledati potek ac, kjer je odrekal pisatelj.

Igralci so vloge obvladali in napravili vse,
kar so mogli. Glavne vloge — Skrbnišek,
Kraljeva in Starčeva — so bile dobre.

Na pustni torek je doživela premijero
nemška dramatizacija Haškovega »Dobrega
vojaka Švejka«. To dramatizacijo sta izvedla
po znanih knjigah češkega pisatelja Jarosla-
va Haška »Osudy dobrého vojáka Švejka«.
Nemca Maks Brod in Hans Raiman, medtem
ko je izšla tudi češka dramatizacija. Ker
imamo že itak malo slovenskega repertoar-
ja, se ne moremo zadovoljiti, da bi nas od-
pravilo gledališče na račun češke literature
kar z dramatizacijo tega dela.

S tem pa seve nikakor nečemo zmanjšati
epohalnega uspeha, ki ga je doživel »Švejk«
na mariborskem odru. To je edina zasluga
njegovega predstavitelja g. Daneša, ki se je
v »Švejk« tako podrobno vmisli in oči-
vidno tudi dobro preštudiral »Švejka« Jarosla-
va Haška, da nam je resnično ustvaril do-
vršen tip češkega Švejka. Danes očitno
obvlada tudi češčino, celo praško in so se
mu tudi tozadevne ekstrature sijajno pose-
dile. Številna publika se je zabavala od za-
četka do konca, skozi vseh 14 slik, ki jih je
režiser Joško Kovič izvrstno nanizal v hi-
trem tempu drugo za drugo, kakor to zahte-
va filmsko dejanje. Časih se pozna, da je
igra dramatizacija, ali pa so to zakrivila sla-
bi Daneševi partnerji, ki so igri največ ško-
dovali s svojim neumestnim in nenaravnim
pretravanjem. To naj režiser čim prej za-
brani, ker zelo kvari sicer celoten dober
vtis. Daneševa kreacija Švejka bo menda
ostala zgodovinska v slovenski odrski umet-
nosti. Maršikdo, ki je čital Haška, si je mor-
da predstavljal Švejka še za poanto bolj do-
brodružnega, toda Daneš si ga je pač zamislil
po svoje in tudi učinkuje v smislu žgoče
Haškove satire dobrodružnega, mehkega, a
nadvse inteligentnega Čeha. Od igralcev bi še
bilo pohvaliti gdi Kovačičevo, Kraljevo,
Udovičovo in Slankoviča. Dr. A. R.

Dr. Andrian na koncertnem odru v Pragi.
V praškem Nemškem gledališču se bo 8. mar-
ca izvajala Mahlerjeva kompozicija »Lied
von der Erde«, v kateri bo pol kot solist
tudi slovenski rojak, tenorist dr. Andrian.

Festival jugoslovenske glasbe. V beo-
grajskih glasbenih krogih se že nekaj časa
razpravlja o prireditvi jugoslovenskega
glasbenega festivala, katerega naj bi aran-
žiral odnotni glasbeni kožek obnem s seri-
jo predavanj o naši domači glasbi. Glasbeni
tvorci si obetajo od izvedbe tega načrta mno-
go uspehov. Pogoji za festival so baje dani
in beogradske muziki se pri tem poglavitno
skljujejo na lanske uspešno razstavo roko-
pisov jugoslovenskih glasbenikov.

Teden vseslovenske glasbe v Zagrebu.
Med zagrebškimi glasbeniki se že nekaj časa
ventilira vprašanje, ne bi li kazalo prihodnje
leto prirediti teden vseslovenske glasbe.
Prireditev naj bi obsegala dela vseh slovan-
skih narodov: gostovali pa naj bi vsi veliki
slovenski operni ansambli, poleg jugosloven-
skih tudi soljski, praški, varšavski in mo-
skovski pevci in dirigenti. Vzporodno s tem
festivalom naj bi se vršila velika vsesloven-
ska razstava likovnih umetnosti. Stvar pa še
ni končno veljavno rešena.

Izvirna novost v ljubljanski drami. Ljub-
ljanska drama pripravlja zopetno uprizaritev
Rostrandovega »Cyrano de Bergeraca« v de-
loma novi zasedbi in prvi del Novačanove
Celjske kronike, petdejanjsko dramo »Her-
man«.

Nova Janačkova kompozicija. Češki skla-
datelj Leoš Janaček, avtor »Jenuše« ter dru-
gih opernih in instrumentalnih del, je napi-
sal novo kompozicijo, kvartet, po številu
svoje drugo delo te vrste. Mesto viole igra
v tem kvartetu redko uporabljana viola
d'amour. Kvartet bo najbrže prvič izvajal
Češki kvartet v Pragi.

Medsebojna gostovanja Narodnih gleda-
lišč v Zagrebu, Beogradu in Ljubljani. Za-
grebska drama je pozvana prihodnji mesec
na gostovanje v Ljubljano. Zelo bi nas ve-
selilo, če bi ob tej priliki videli v kakšni
znatnejši ulogi naša dva rojaka, gdi. Viko
Podgorsko in gosp. Hinka Nučiča. Istočasno
bo baje gostovala v Zagrebu beogradska dra-
ma. Zagrebški dramski ansambl običe
kmalu poleg Beograd ter bo gostoval v Beo-
gradu z dvema ali s tremi predstavami.

Bezučeva slava v Parizu. Peter Bezruč,
katerega »Sleske pesmi« imamo v prevodu
tudi Slovenci, je nedavno praznoval 60let-
nico svojega rojstva. V Češkoslovaški se je
ta dogodek slavil skromno, brez velikega
brupa, toda iskreno. Prošle dni pa se je vr-
šila Bezručeva akademija v Parizu. V omdo-
nem institutu je predaval o pesniku Čeh dr.
Sibik. Po predavanju so se recitirale Bezru-
čeve pesmi.

Jošip Rijavec zopet na berlinskem odru.
Naš rojak, tenorist Jošip Rijavec, ki je sre-
dno prestal operacijo na nosu, je nastopil za-
nje dni zopet pred berlinskim občinstvom v
operi v Charlottenburgu. Pel je tenorsko
partijo v Verdijevem »Plesu v maskah« in
je imel ogromen uspeh. Rijavec je tudi ab-
solvirati prvič v nemščini tenorske vloge v
Massenetovi »Manon« in v Bizetovi »Car-
men«. Sedaj ga nagovarjajo, naj se loti u-
loge Radamesa v Verdijevi »Aidi«. Te vloge
Rijavec doslej še ni pel, a podoba je, da se
je bo na pripravljanje berlinskih glasbenih
krogov poprijel in jo častno izvedel.

»L'Europe Centrale« o Ottonu Zupančiču.
V najnovejši (20.) številki dobro urejane
tedenske revije »L'Europe Centrale«, ki iz-
taja v Pragi, je objavil zagrebški francoski
konzul gosp. Raymond Warrier informativen
članek »Otthon Youpan, chitch ou Trent ans
de lyrisme slovene«. Toplo in prikupno opi-
sana razprava podaja zgosten pr gled sloven-
ske lirike v poslednjih 30 letih in se bavi
predvsem s poezijo Ottona Zupančiča, karak-
terizira njen značaj označuje vnanje vplive
in sklepa: »S tega vidika je slovenska moue-
ra lirika in zlasti še lirika Ottona Zupančiča,
ki ima obilo odmevov in ritma slovenske
zemlje, vredna, da se vzbudi zanimanje in
očaranje tudi preko meje dežela, ki jo opo-
va.«

Mnogo milijonov letno

izgube igralci in posestniki raznih srečk
ter vrednostnih papirjev s tem, ker so
slabo ali pa sploh

niso obveščeni
o rezultatih
žrebanja.
Nedvignieni
ostanejo zadetki, zastarajo in
propadejo.

Proti tem

Vas zaščiti

mesečnik Vjesnik sreće, ki prinaša iz
avtentičnih virov točne in vestno kon-
trolirane rezultate žrebanj

vseh tu- in ino-
zemskih srečk,
obligacij, zado-
žnic, založnic, itd.
ter vseh domačih
in dobrotvornih
žrebanj.

Kratkomalo vseh vrednostnih papirjev
in srečk, katere pridejo pri nas v obzir.
Te rezultate žrebanja objavlja Vjesnik
sreće enkrat ali dvakrat mesečno, pač
po potrebi, takoj kadar so zaključena
žrebanja v poedinih mesecih.

Vjesnik sreće

stalno obvešča
vsakega predplačnika

o vrednosti, za-
ložni in prodajni
mogočnosti,

vseh vrednostnih papirjev, srečk in
radevolje svetuje

s strokovnja-
škim nasvetom

vsem, ki bi hoteli svoje vrednostne
papirje založiti, prodati ali kake kupiti.

Poskusno
številko

Vjesnika sreće po-
šljemo vsakem inte-
resentu

zastonj.

Predplaćilo znaša
za vse leto 60 Din
za pol leta 30 Din
za četrt leta 20 Din

Pisma in denarne
pošiljatve naslovite
na upravo

Vjesnik sreće
Zagreb,
Prezidovitev trg 5
Telefon 1-88.

Naši onstran granic Trst – najdražje mesto v Italiji

a. d. — V Trstu, 20. februara.

Vkljub vsemu prizadevanju tržaških
službenih in neslužbenih krogov, državne
in mestne uprave ter gotovo ne v zadnji
vrsti tudi predstavništva fašistične strane-
ke, da bi se zboljšal gospodarski položaj
Trsta, se vendar mora ugotavljati, da je
Trst že dolgo časa najdražje mesto v Ita-
liji, da so življenjske razmere v Trstu tež-
je kot v katerikoli drugem italijanskem
mestu in da draginja ne samo ne pada,
temveč celo še raste.

Te dni so listi objavili statistične podat-
ke o življenjskih razmerah v vseh večjih
italijanskih mestih pri čemer se je pokazalo,
da kazalo izdatkov za življenjske po-
trebnosti normalne družine petih članov v
Trstu zavzema prvo mesto in s svojim šte-
vilom 98.78 daleč presega kazalo vseh osta-
lih, celo tudi največjih italijanskih mest:
napoljsko kazalo a 94.05 prihaja daleč za
tržaškim, Benetke z 91.30 so znatno cenej-
še od Trsta, a Rim z 90.99, Genova z 90.56,
Milan z 90.54, Turin z 90.36, Livorno z 89.58
in Catania z 87.97 se sploh ne dajo primer-
jati s Trstom. Najcenejše mesto v Italiji je
Biella v Piemontu s kazalom 85.49. In ka-
kor rečeno, draginja v Trstu še raste, do-
čim se je vsepovod drugod zmanjšala. V
Trstu je namreč kazalo izdatkov za živa
ljenjske potrebnosti od zadnje službene
objave odnosne statistike le še porastlo, od
97.76 na sedanjih 98.78.

V tržaških listih se je te dni obširno raz-
pravljalo o vzrokih teh vedno težavnejših
življenjskih razmer in se je povdarjalo, da
leži glavni vzrok v dejstvu, da se zlasti
stanovanja v Trstu vkljub odnosnim vlad-
nim ukrepom neprestano podražujejo. Ta-
ko draga, kakor so stanovanja v Trstu, ni
so nikjer v Italiji in tržaški listi dokazuje-
jo, da so se tekom zadnjega pol leta, od-
kar je odpravljena stanovanjska navedba
in je oddaja stanovanj svobodna, podražila
za povprečno 10.19 odstotka.

Ni pa samo postavka »stanovanja«, ki
tako zelo podražuje življenje v Trstu, tem-
več znatno prispevata k tržaški draginji
tudi postavki »hrana« in »obleka«. Kar se
tudi namreč hrane, sta od 44 mest, ki se
navajajo, samo dve, Potenza in Taranto,
dražji od Trsta, a kar se tiče obleke, jih je
samo šest, kjer so povprečne cene zanje
višje kot pa v Trstu, a med njimi samo
dve obmorski mesti, Catania in Rimini. —
Je pač res čudno, da mora Trst, ki je za
celo vrsto živil dobavno skladišče ali pa
vsaj tranzitna luka, ta živila plačevati draž-
je kot pa vsa ostala italijanska mesta in
celo mesta v notranjosti države, ki ista ži-
vila dobavljajo iz Trsta ali preko Trsta!

Tržaški italijanski listi, ki se sedaj tako
razsežno bavijo s tem vprašanjem in išče-
jo vsepovod vzroke neprestano rastoče
draginje, pa vendar nikakor nečejo poseči
tjakej, kjer v resnici tiči glavni vzrok trža-
ške gospodarske mizerije: v dejstvo, da
vsa ostala Italija smatra Trst in vobče vsa
naše primorske tako imenovane »nove po-
krajine« za nekake »ne bodi jih treba«, ki
so edino le v nadlogi in škodo starih po-
krajnam Italije. Fašistični tisk tega dej-
stva seveda noče priznati, toda vsak, kdor
le količaj natančneje zasleduje gospodar-
ski boj, ki ga vodijo vsa ostala italijanska
pristanišča proti Trstu, kdor ima le količ-
kaj vpogleda v spletke, ki se pletejo v Go-
novi, Benetkah, Jakinu, Bariju in Brindisi
ju proti Trstu, in v ono naravnost zagri-
zeno sovraštvo, s katerim se govori o Tr-
stu, zlasti v vseh ostalih jadranskih ita-
lijanskih lukah, katerim je najneizprosnejša
konkurenca Trstu vodilna misel v vsem
njihovem dejanju in nehanju, njemu pač ni
treba šele iskati vzrokov tržaških gospo-
darskih nepravil, ker mu leže na dani. A
da je ta boj stare Italije proti »novi Italiji«
naperjen proti »novim pokrajinam« v ce-
loti in ne samo proti Trstu, je najboljši
dokaz dejstvo, da prihaja, kar se tiče dra-
ginje, takoj za Trstom — Reka, katera s
svojim kazalom 97.21 le malo zaostaja za
Trstom.

Trst, Reka, »nove pokrajine« so Italiji
pač odveč, namreč poslovni, pridobitni Ita-
liji; politična pa jim ne more dajati živ-
ljenja, četudi bi hotela, o čemur pa bi se
tudi dalo dvomiti, ko jim še vedno — ne
zaupa, oziroma jim zaupa vedno manj! Od-
tod neizogibna posledica: počasno, nezadrž-
ljivo gospodarsko propadanje, rastoča dra-
ginja, beda!

To je oni »žalostni privilegij«, o katerem
s toliko vnmno pišeta »Il Popolo di Tri-
este« in »Piccolo«, ne da bi povedala nje-
gov pravi izvor!

P— Slovenci se ne smejo izpovedovati
v svojem jeziku. »Popolo di Trieste« po-
roča, da je v nedeljo duhovnik v Gažonu
pri Kopru prečital vernikom v cerkvi pis-
mo škofijskega ordinarijata, s katerim se
opozarjajo, da si sme vernik za spoved
sam in prostovoljno izbrati spovednika.
List pravi na to: »Potrebno je, da postav-
mo zadevo v pravo luč. Ta manever, dasi
zelo dvomim in prikrit, je vendarle pre-
več jasen. Želimo vedeti, kdaj, od koga
in kje je bila zabranjena vernikom izbira
lastnih spovednikov.« Končuje pa z be-
sedami: »To je udarec z leve roko s strani
cerkvenega slovarskega, ki ga skuša s po-
močjo krajevnih emisarjev izvršiti proti
famosnemu konkordatu lanskega leta.« Fa-
šisti so res v omenjenem konkordatu do-
segli, da mora tržaško-koparski škof od-
straniti iz svoje škofije celo vrsto slovan-
skih duhovnikov in jih mora nadomestiti
z italijanskimi. S tem niso fašisti samo
dosegli, da se vsi služba božja v dotičnih
krajih izključno v italijanskem jeziku, ho-
dejo tudi, da bi slovenski verniki niti to-
daj, ko govorijo s svojimi Bogom le po du-
hovniku v spovednici ne smeli rabiti svo-
jega jezika. V drugem dopisu iz šmarji
pri Kopru poroča »Popolo«, da je tamov-
šnji župnik Cervar spravił nekateri verni-
ke iz Gažona od tega, da so se izpove-
dali v slovenskem jeziku. Zaradi tega se
seveda »Popolo« zaganja na najsurovejši
način na omenjenega župnika.

P— Ker sta hotela podkupiti finančnega
stražnika, Karel Jeršin iz Ljubljane in An-
drei Herman iz Avstrile sta orosila finan-
čnega stražnika na meji, da naj ni pusti
čez ali stražnik tu le zavrniti, da morata
počakati še eno uro, predno se melo otvori.
Nato sta mu položila na mizo 35 litr in
Jeršin je rekel, da ta denar stražnikov,
ako ni pusti čez mejo. Stražnik Scaramelli
je nato aretirat Jeršina in Hermana, dasti
sta na levo prosila, da naj ne izpusti in dasti
sta zadrževala, da se v Jugoslavijo navadno

leja tako. Pri razpravi v Gorici je izjavil državni pravnik Gaspari, da oče ne more biti reš, da se v Juzosavilji vporabljaio ta isti način za doseg dohodnih ciljev, če se da kdo podkupiti, se daio le posamezniki

in se zato v tem pogledu ne sme žaliti so-sedne države. Predlagal je kazeno za vsakega tri mesece zapor in 50 lir globe. Sodišče je izreklo tako kazni ali le pogosto.

Sport

Po svetu

Zdaj bomo pa z letno olimpijado pričeli! Američani smo pričakovali več kot jih bo v resnici; pričeli so malo štediti. Sedaj pišejo, da pride vsega 135 atletov t. j. 80 manj kot l. 1924. Razdeljeni so na lahko atletiko 90, plavanje 44, veslanje 26, telovadbo 8, sabljanje 14, rokoborbo 7, boksanje 8, konjske sporte 6, petboj 4 in kolesarstvo 5 mož. Nogometašev najbrže ne bo. Tudi Angličani — po izstopu iz mednarodne organizacije — ne bodo sodelovali. Saj bo drugih še preveč! Italijani se tudi nekaj obirajo; naglašajo namreč, da je premalo prvotistih tekmecev in bi njihova zmaga ne pomenila toliko kot moralni izgovor je dober! — Holandski fotografji so lezli na olimpijski odbor, ki je oddal animacije vseh filmov na olimpijski in švicarski družbi za 200 tisoč dolarjev. — Radi laže zveže s posameznimi državnimi olimpijskimi odbori je centrala pekarstva za tkz. sportne atleže, zaupnike raznih držav, ki se udeležujejo pri pripravi na olimpijado. Dosedaj je na ta način zastopanih v Amsterdamu 32 držav; 24 držav je zaenkrat še brez atlejev. Kako je ne bi z našim?

Za Amsterdamom imajo sportniki še eno elitno prireditel v Dublino. Irski olimpijadi, obnovljene starodavne narodne igre, se vrši letos drugič, in sicer med 11. in 16. avgustom. Na programu so najrazličnejše sportne discipline. Pripravljalna dela vodi irski poštni minister Walsh. Navdušeni irski sportniki računajo na to, da bo njihov veliki olimpijski udeleževalec prišla na Irsko. Saj daleč res ni tako strašno!

Če govorimo o nogometu, moramo vedno najprej omeniti Angličane. »Narod gledalcev« se strmo množi, tako da mu največja sportna igrišča več ne zadostujejo. Nedeljskih osem polnih tekem se je udeležilo »samo« 420 tisoč ljudi. Rekordni obisk je imela med temi drugorazredna tekma med Manchester in Stoke City s 73.968 osebami. Pri vstopu so polomili celo nekaj reber! Za pokalni finale si strmo želijo glave. Lani se je prijavilo 900 tisoč prosilcev, letos pa jih bo gotovo nad milijon! Ogromni Wembley-Stadion pa je bil zgrajen za 125 tisoč gledalcev. Kar to bo dobil vsak dvajseti prosilec! Če prideta v finale dva londonska kluba, bo razmerje — za uboga »kličica« — še bolj žalostno. Vsi nesrečniki, ki ne dobijo vstopnic, se zberejo okoli stadiona na velikem prostoru bive kolonijalne razstave in vriskajo z onimi, ki vidijo. — Na celini seveda še nismo tako hudi. 12 tisoč ljudi je gledalo nedeljski turnir za zlati pokal v Pragi; dosedaj je prinesel 350 tisoč Kč dohodkov Sparta in Slavija, ki sta že na čelu, sta zaslužila 220 tisoč! — Cisarja, znano desno krilo Union-Ziškova, je neznan storilec po kratkem prepiru zabodel na česti v hrbet, tako da je kmalu izdihnil. — Rumunski Kinezi bi menda spremenili svoje preveč madžarsko ime v »Chinezi«.

Peltzer bi menda sedaj že tudi najraje spreminil svoje ime. Američani so ga vzeli poštno na piko. Malo je upanja, da bi se zmagoval. V sredo ga čaka Lloyd Hahn. Malo lažje je čakati že zaradi tega, ker je Hahn pred kratkim na 1000 y podlegel Peltzerjevemu zmagovalcu Congerju. Conger je dosegel z 2:11 nov ameriški rekord pod streho na to progo. Hahn torej ni več oni najhujši nasprotnik! Menda bo šlo na 1000 m! — V Cincinnatiju je zboroval pred kratkim ameriška atletika zveza in se bavila med drugim tudi z zadnjim Hubbardovim skokom 7,98 m. Skoka ni priznala za rekord, ker je bil odskok 2½ cm nižje. Slavni Finck Ritola se je nekaj spravljal domov, odkoder bi ga bili radi

pod svojimi barvami poslali v Amsterdam. V Ameriki pa ima prelepo pozicijo, da bi si jo po-kevaril — s treningom za olimpijado Tudi stališče! — O Lidellu smo že pisali. Kot misijonar na severnem Kitajskem se živahno posveča lahki atletiki. Sedaj je stisnil 100 m v 10,8 in se tako uvrstil med slavne močel!

Naš prijatelj Alois Gerbault, ki jadra proti Franciji, je zapustil gostoljubni Durban in se odpravil okoli ruča Dobre nade v južni Afriki. Imel je viharne dni! Še leto dni bomo čakali, predno bo videl domovino.

Motorni vozač Goebelmann je prišel v Nemčijo, kjer so ga sprejeli z velikimi častmi. O Campbellovemu rekordu z avtomobilom smo že pisali med tednom. Dosegel je balno hitrost 333,199 km na uro in vrgel Segravejev rekord s 326,678 km. Od l. 1922 do danes se je ta rekord stopnjeval sledeče: 215, 219, 230, 234, 235, 242, 245, 275, 326 in končno — 333! Sedaj so strokovnjaki sprožili vprašanje, ali ima taka hitrost sploh praktično vrednost. Večina je mnenja, da bi s prvotistim materijalom in izbornimi cestami mogla mnogo koristiti. Za hitrostni rekordom z letalom, ki ga brani Anglež Webster, pa še vedno zaostaja za 107 km!

St. Moritz nudi zopet običajno sliko svetovnega zdravilišča. Po hotelih se zopet redno servirajo južine, obedi itd., česar prej ni bilo mogoče. Nekaj pešnih posetnikov je izletelo po bližnjih točkah, ostalo pa je preko noči odšlo na svoje domove. Tekalci na ledu so odšli pred zaključkom — v Oslo na miniguo so zmagali: na 500 m Thunberg s 44,1 in na 1500 m isti s 2:23,8, na 5000 m Blomquist s 8:47,2 in na 10.000 m isti s 17:49,7. Eversen, Thunberg in Carlsen so v slednji točki presenetili. — Kakor smo že rekli, se vrši naslednja olimpijada l. 1932 v Ameriki, in sicer letni del v Los Angelesu, zimski pa severozapadno od New Yorka okoli Adiwondaca. Ameriški delegati so v St. Moritzu izjavljali, da je teren idealen in da se prebivalstvo zelo zanima za zimске sporte. Priredilve na ledu pritegnejo včasih do 50 tisoč gledalcev. Ameriški smučski savez se ne boji stroškov, da bo dostojno izvedel program zimskosportne olimpijade. — Med prizori, ki so najbolj presunili gledalce v St. Moritzu, je bil gotovo najzanimivejši in najmučnejši oni, ko je prvak v smučskih skokih Norvežan, Tullin Thams izvedel bajni skok 73 m in — padel. Njegov slog z zloženim telesom so že marsikje posnemali. Thams je prvi skočil 56 m! Zdelo se je, da se je poslašal. Sledil je kmalu drugi skok, ki so ga vsi napeto pričakovali. Na tisoče ljudi je molče strmelo v višino kot bi se zavedalo, da se godi nekaj posebnega. Po »krasnem« zaletu je zletel Thams visoko nad desko, se zleknil in počasi, toda krepko krilil z rokama. Ko je prišel padati, je množica opazila, da se je telo obrnilo v stran in da je postal drži Thams »siguren«. Vse je zakričalo. Priletel je počevno z eno smučko na strmino, skušal pristaviti še drugo no; a se mu ni posrečilo. Zvrnil se je v stran in odletel s strahovito silo po strmini. Smučko z ene noge mu je odtrgalo in jo postavilo navpično v sneg. Z drugo pa je odletaval po ledenem snegu, dokler ni obšel na dnu. Padec je bil strahovit in bahi so se, da Thams ne bo več vstal. Ležal je v omotici in krvav po glavi. Odpehali so ga in kmalu se je zavedel in povedal, da je vse dobro! — Gotovo je bil sklep mednarodnega smučskega kongresa da se v bodoče ne bodo gradile rekordne skakalnice — ki je brez dvoma umesten — v zvezi s tem nesrečnim padcem velikega pomena.

H koncu prilagamo še pregledno izbrane izide vseh prireditel v St. Moritzu — za prva tri mesta!

Disciplina:	I.	II.	III.
Hlitoatno drsanje:			
500 m	(Evensen (N.) 43,4 Thunberg (F.) 43,4)	Ferre A. 44,6 Larve (N.) 43,8 Erlman (F.) 43,6	Pederse (N.) 43,8
1500 m	Thunberg 2:21,4	Evensen 2:21,9	Ballangrud (N.) 2:22,6
5000 m	Ballangrud 8:50,6	Skutnabb (Fr.) 8:59,2	Evensen 9:01,2
Umetno drsanje:			
dame	Sonja Hennie (N.)	Lilly Burger (Av.)	Loughran (Am.)
gospodje	Grafstroem (Š.)	Böckl (Av.)	Van Zeebroeck (B.)
v paru	Joly Brunnet (Fr.)	Scholz-Kaiser (Av.)	Brunner-Wrede (Av.)
Smučanje:			
50 km	Hedlund (Š.) 4:5:37	Johnson (Š.) 5:06:09	Anderson (Š.) 5:05:46
18 km	Grottnmsbraaten (N.) 1:37:01	Hegge (N.) 1:39:01	Oedegaard (N.) 1:40:11
skoki	Andersen (N.)	Rund (N.)	Purckeri (CSR)
komb. tek	Grottnmsbraaten (N.)	Vihjarengen (N.)	Snersrud (N.)
vojške patrulje	Norveška 3:33:45	Fiska: 5:55:04	Švedska 5:58:26
Skeleton	Heaton I (Am.)	Heaton II (Am.)	Lord Northesk (Angl.)
Hockey	Kanada	Švedska	Švica
Bobsleigh	Fiske II (Am.)	Heaton I (Am.)	Kilian (Nem.)

Posamezne države so dosegle: 1. Norveška 95, 2. Amerika 45, 3. Finska 35, 4. Švedska 34, 5. Avstrija 24, 6. Kanada 14, 7. Belgija 8, 8. Francija 7, 9. Anglija 7, 10. Češkoslovaška 6,

11. Švica 8, 12. Argentina 5, 13. Nemčija 4 in 14. Italija 3 točke. 11 držav — med njimi tudi ml — je moralo oditi praznih rok! Sedaj pa z novimi močmi!

Tekme za prehodni pokal LNP.

II. kolo danes na igriščih Ilirije in Primorja

Drugo kolo tekem za prehodni pokal LNP-a prinese sledeča srečanja: na igrišču Primorja ob 15.30 Primorja ob 15.30 Primorje : Slovan, na igrišču Ilirije ob 14. Hermes : Reka ter ob 15.30 Ilirija : Jadran. Drugo kolo prinese neprimerno zanimivejše tekme in boljši sport, kot so ga mogli nuditi mlajši klubi v I. kolu preteklo nedeljo. Zanimanje bo vladalo seveda v prvi vrsti za letošnji prvi nastop prvaka Ilirije ter pač tudi za start Primorja. Pričakuje se lahko v vseh treh tekmah otvorjene in dobre igre. Tekmovanje za prehodni pokal LNP-a se približa s temi tekmami zelo odlični fazi. Izgleda sicer, da se bo sta v ljubljanskem krogu srečala kot končna tekmece zopet Ilirija in Primorje, v mariborskem na Rapid in Maribor, vendar prinesejo izločilne tekme prav lahko kakšno spremembo. Nameravana predtekmna na igrišču Primorja med rezervama Primorja in Hermesa je odpovedana.

Skakalna tekma v Mojstrani. Danes ob 11. dopoldne se vrši v Mojstrani smučska skakalna tekma. Mojstrana, kjer so snežne razmere za smučanje zelo ugodne, si je uredila skakalnico, ki je po strokovnjakih izjavah najboljša v državi. Ze le za skakalnice same je izborna v tehničnem oziru pa je neprekosljiva. Saj so tudi zavedni Mojstranci prispevali ogrom-

no vsoto 20.000 Din za gradnjo skakalnice. Na tej skakalnici si bodo v nedeljo jugoslovanski smučarji skakali menli svoje moči in umetnost v smučskih skokih. Vse kakor bo zanimivo gledati v naravi lepe smučske skoke, ki jih naše ljudstvo pozna le iz ilustriranih listov. Kdor ima količkan zanimanja, naj te prilike ne zamudi.

Novi pokal v mariborskem okrožju. Nogometna moštva mariborskega okrožja imajo doslej poleg vsakoletnih prvenstvenih tekem že tri in pol leta tekme za pod-savezni pokal in od pretekle jeseni tudi borbo za tkzv. poškodbeni pokal. Prvi pokal si je pridobil začasno ISSK Maribor leta 1924-25 in druga prava tak v prvem letu po njegovi ustanovitvi. Vsem tem igram se pridružijo letos razen mnogih prijateljskih z domačimi in inozemskimi moštvi še zanimive tekme samo mariborskih prvih moštvev, za katere je podaril dragocen pokal g. Ilger, zlatar in urar v Mariboru. Iz Ptujja pa javljajo, da je podaril nogometni mladini dragocen pokal tamonjšnji sportni podpornik g. Innenschein, ki želi, da tekme vijejo za njegovo darilo vse mladine mariborskega okrožja. V poštve pride tu mladina SK Ptujja in treh mariborskih klubov. Oba nova pokala sta prehodna. Za Ilgerjevega se bodo vršile tekme najbrž o binkošti. Vse aranžmane prevzame mariborski odbor LNP-a, ki bo pravočasno javil podrobnejše pogoje.

Službeno iz LNP. Upravni odbor LNP ponovno obvešča ljubljanske klube, da se vrši najavljeno prvo sportno predavanje

v ponedeljek, 27. t. m. ob 20. uri v dvorani Kmetijske družbe na Turjaškem trgu 3. Klubski odbori se naprošajo, da propagirajo predavanje med svojim članstvom, pred vsem pa da opozorijo nanj svoje redne člane. — Za danes ob 14. uri določena prvenstvena tekma rezervnih moštvev Primorje : Hermes se na prošnjo ASK Primorja odgodi na kasnejši termin. — SK Svoboda (M.b.) se obvešča, da njen igr. Kropi Oton ne sme nastopati, dokler ne bo posl. odbor objavil njegove verifikacije. Za rediteljski nadzor se delegira na igr. Ilirije k današnjim pokalnim tekmam g. Sterle, ker je prvotno delegirani odbornik zadržan. Tajnik I.

SK Jadran. Danes ob 15. morajo biti sledeči igralci in reditelji na igrišču Ilirije: Logar P., Zor, Bončina, Steiner, Znidarič, Rogač, Gärtner, Bracar, Perko, Logar St., Benedetič; Čemažar, Bezljaj, Klier, Gärtner, Savenc. Vse članstvo se opozarja na današnji občni zbor, ki se začne ob 9.30 dopoldne v Narodni kavarni.

Članom ASK Primorje. Opozarjam vse naše člane na sportno predavanje gospoda prof. dr. Bajca ter jih pozivam, da se ga v čim večjem številu udeležijo. Vse lja v prvi vrsti za nogometaše in ostale aktivne člane! Predavanje se vrši v dvorani Kmetijske družbe, Turjaški trg 3, začetek ob 20. — Tajnik I.

ASK Primorje (nogom. sekcija) Danes naj bodo ob 15 naslednji igralci v garde-rob: Jančigaj, Svetič, Pišek, Jug I. II. Šočan, Windisch, Vrhovnik, Buljevič, Terček, Privšek; rez.: Bauer, Čebonin, Zemljak; reditelji: Daneu, Pečar, Anžlovar. Zalar igralci, ki imajo plave matice doma, naj jih prinesejo seboj — Načelnik.

2SK Hermes Glasom sklepa odbora se ima aktivno članstvo redno udeležiti predavanj, ki jih priredi LNP za jutrišnje predavanje je zbirališče na Turjaškem trgu ob 19.30. Službujoči odbornik g. Pret-nar. — Tajnik.

SK Svoboda. Danes ob 10 dop. trening tekma s SK Ilirija. Ob 9.30 nastopijo Fugina, Novak, Zore, Habicht, Gabršek, Boncelj, Sušnik, Potrato, Koser, Večerni, Jerob. — Breznik, Zajc rez. Ob 14.30 na igrišču SK Jadrana trening-tekma proti SK Krakovo. Nastopijo sledeči: Starčnik, Batič, Šušteršič, Kozamernik, Baggia, Tasoti, Skapin, Kovac ml., Jesenko, Šeme, Zajc, rez. Krasovec. Moštvo ki igra s SK Krakovo, naj pride ob 9.30 na igrišče SK Ilirije Načelnik.

SK Ilirija. Klubova plenarna seja se vrši v ponedeljek, dne 27. t. m. ob 20. v posebni sobi kavarne Evropa. Načelniki sekcij se pozivajo, da se v svrhu razložitve proračunov in izdajanih referatov o bodočem sezonskem delu, seje zanesljivo udeležijo. — Tajnik I.

I. redni letni občni zbor SK Reke, se vrši dne 1. marca ob 20. v desni sobi kavarne »Zgornje«. Pot v Ružno dolino. Po-si va se članstvo, da se obnega zbora si-gurno in polnoštevilno udeleži. — Odbor.

Koturski Savez kraljevine SHS (Pod-odbor Ljubljana mesto). Veliko županstvo ljubljanske oblasti je potrdilo z razpisom z dne 31. jan. t. l. št. U. B. 1899/III. pravi-la »Pododbor Ljubljana mesto« Podpis-ni pripravljali odbor sklicuje ustanovni občni zbor na nedeljo dne 4. marca t. l. ob 9.30 dopoldne v Narodni kavarni (zad-nja soba). — Kolesarski klubi Slovenije, ki se nameravajo včlaniti v imenovanem Pododboru, naj zanesljivo pošljejo na ob-čni zbor dva delegata. (§ 7, točka 6. pravil). Pripravljali odbor Koturskega Saveza SHS Pododbor Ljubljana mesto, dne 22. februarja 1928.

Zveza kolesarskih društev v Ljubljani je na svoji seji dne 19. t. m. določila sle-deče termine za letošnje kolesarske pri-reditve: 9. aprila izlet kol. dr. »Ljubljani-ca« Dobrunje, 22. aprila izlet kol. dr. »Sa-vas«, Ljubljana, 20. maja otvoritvena dirka kol. dr. »Sava«, Ljubljana; 17. junija dir-ka kol. dr. »Ljubljana«, Dobrunje; 24. junija dirka kol. dr. »Zarja«, Zg. Kašelj; 1. julija Zvezna dirka kolesarskih društev; 29. julija dirka kol. dr. »Sava«, Ljubljana; 5. avgusta dirka kol. dr. »Ljubljana«, Do-brunje; 12. avgusta dirka kol. dr. »Zarja«, Zg. Kašelj; 9. septembra dirka kol. dr. »Zarja«, Zg. Kašelj; 16. septembra dirka kol. dr. »Sava«, Ljubljana; 7. oktobra dir-ka kol. dr. »Sava«, Ljubljana.

Najpopolnejši Stoewer šivalni stroji

za šivanje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, ogledajte si to zrednost pri tvrdki.

Lud. Saraga, Ljubljana

Štefanburgova ulica 61.

Travnice 1000. 10-letna garancija.

Telefon št. 980.

Nc. II. 90-27

Dražbeni oklic.

Dne 12./III. 1928 ob 9. uri v Imenem št. 58 pri podčetrtku, na licu mesta sodni okraj Kozje, po potrebi tudi naslednje dni se vrši javna dražba nepremičnin, vl. št. 123, 232, 273 d. o. Imeno t. j. hiša št. 58 s trgovino, mlekarno, skladišči vsemi zemljiškimi parcelami kojih je več vinogradov s priručniki. Cenilna vrednost 303704,20 Din.

Pritikline Din 29039,57.

Najmanjši pomdek 300.000 Din.

Prodaja se najprvo po gospodarskih enotah in sicer: 6 skupin ter 11 posameznih zemljiških parcel s pritlikami.

Nato se vrši prodaja celega zemljišča skupno in velja na-čin najboljši prodaje. Natančnejši pogoji v pogled pri okraj-nem sodišču v Kozjem ob uradnih urah.

Pravice, katere bi ne pripušale dražbe, je oglašiti pri so-dišču najpoznej pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravna v loori veri.

V ostale se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Kozjem.

Okrajno sodišče v Kozjem

dne 5. februarja 1928.

Sol sv. Roka za noge

ozdravljuje noge, rane, vnetja na nogah!

Zmrzavanje Zatekline

Strjenje kože. Zmnožen rok in nog. Uganost

Raztopimo manjo količino soli sv. Roka za noge dobili bomo vodo nasičeno z okside nom ki izvanredno ublažuje deluje na bolno nogo ter obustavlja boli povzročene od pritiska čevljev. Ozdravi tudi zastarele ozeblin ter trzanje. povzročeno od uzeblin in vsako rano na nogi. Po dolgotrajnem umekšanju postanejo kurji očesi in trda koža tako mehki da jih lahko odstranimo brez noža in brivice. Popolnoma se sigurno da sol sv. Roka naiznadenišče noge do polnoma spravi v red. Tesni novi čevli Vam bodo udobni kakor da ste jih nosili že več let. Morete hoditi kolikor Vas je volja močre stati ure in ure na enem mestu brez da občutite najmanj bol ali utruenost. Veliki omot soli sv. Roka za nožne kupe! stane Din 16.—

Dobite jo v vsaki lekarni in drogeriji

Zahvala.

Ob bridki izgubi, ki nas je zadela ob smrti našega do-brega očeta, starega očeta

Ivana Pečnika

posestnika v Koprivnici

se čutimo dolžni zahvaliti tukajšnjemu zdravniku gosp. dr. Benedičiču za njegovo neizmerno požrtvovalnost za časa nje-gove dolge bolezni in častiti duhovščini iz Rajhenburga in vsem, ki so spremenili blagopokojnika na njegovi zadnji poti.

Senovo-Rajhenburg, dne 24. februarja 1928.

Rodbina Senica in vsi ostali sorodniki.

Najboljši šivalni troji so

„ILIRIJA“

Nadomestni deli in vs-oročje za šivanje stroje

Generalno zastopstvo

Em. Fischer.

Zagreb,

Sudnička ulica 3/11

Zahtevajte ponudbo

00000000

INDUSTRIJA ŽELEZA D. D. ZENICA

sprejme za svojo valjalnico (Walzwerk) za progo za srednje in grobo valjanje (Mittel- und Blockstrecke) takoj

enega predvaljalca tri vlačilce enega krčitelja in enega nadvlačilca

Predvaljač je lahko tudi oženjen, ostali pa pod nikakim pogojem. — Ponudbe na ravnateljstvo tvornice v Zenici.

Kup m stalno vsako množino kosanje-ega smrekove skorje, cele in zdrobene, smrekove imeljeve droge, rabijene sode od trojne in jedil-nega olja v dobrem stanju, po najvišjih cenah. Akreditivno plačilo.

FRANC OSET - Sv. Peter v Savinjski dol.

Strokovnjak za sukno.

Trgovska hiša s suknom v Zagrebu išče resnega strokovnjaka z večletno prakso v tej stroki. Pripominjamo, da bodi spreten prodajalec, da mora eventuelno nadzirati skladišče. Prednost imajo prosilci, ki so se izučili ali dije časa delati v podobnih hišah, kakor Mayer ali Urbanc v Ljubljani. Potrebno je znanje hrvatskega in če mogoče nemškega jezika. Pismene ponudbe z brezpogojno označbo starosti, zahtevu plače in dosedanjega delovanja na oglasni oddelek »Jutrac« pod št. 777 — 2921-ac.

Tovarna salam

P. I. Klefiš JAGODINA (Srbija)

Prvorazredne salame

Mortadele (špecialiteta)

Mast v sodih od 50, 100 in 200 kg ter v pločevinastih kantah od 18-20 kg

Prekajena slanina

Tlačenka (sežeta klobasa) itd.

N I Z K E C E N E !

Takojšnja in točna izvršitev naročil Pošiljatev po pošti od 4½ do 20 kg ter po železnici

Na zahtevo se pošlje cenik

Brzjavni naslov: Klefiš Jagodina. Telef. števil.: Jarodina 2.

Zane Grey:

Železna cesta

Roman

Allie je čemerno molčala; njena radovednost je bila manjša od mržnje, ki jo je navdajala do tega moža. »Ali sem vaša jetnica?«
»Da. Dokler ostanete tu. Benton bo kmalu izginil s površja zemlje. Nato pojdeva dalje — v Omaho.«

Že večkrat ji je bil namignil, da se misli preseliti na iztok.

»Nekega dne, dekle, najdem tvojo mater,« je mrko dodal.

»Ne boste je našli, ker je mrtva.«

Durade se je zasmejal.

Allie je vedela, da mu lahko še tolikokrat ponovi, da so njeno mater Sjuzi umorili: Durade bo le tem globlje uverjen, da živi. Dokler je imel to upanje, se ni bilo bati zlih namenov z njegove strani. Toda v njegovih besedah se je skrival preteč pomen. Prav nič ni dvomila o tem, da jo je zmožen neusmiljeno porabiti za orodje, samo da se osveti materi. Glad po osveti in strast do igre sta bila menda vobče edino, kar ga je še mikalo v življenju.

Tedajci pa jo je burno potegnil v naročje. »Ti si njena živa slika!«

Nato jo je počasi izpustil in krčevita zariplica mu je izginila s lic. Njegov gibljaj je bil gibljaj človeka, ki so mu vzeli vse, kar je ljubil, in ki ga v nenadnem navalu koprnjenja, obupa in divjega sovražstva zdajci premaga spomin.

Allie je ostala sama.

Ogledala se je po sobi in s strahom pomislila, kako dolgo bo neki tu njena ječa. Strop in stene so bile napravljene iz deske in ponekod se je videlo skozi reže. Če je z roko sunila v te deske, so se zamajale in zaskripale. Seje zdaj ji je prišlo na um, da so to hišo, izgotovljeno v posameznih delih, z vlakom pripeljali v Benton in so jo tu v naglici sestavili.

Nato je pregledala časopise. Kako čudno je bilo čitati vesti o gradnji Zvezne pacifiške! Ob imenu vrhovnega generala Lodgea se je Allie zdržila. On je bil tisti, ki je prerokoval Nealu lepo bodočnost. Čitala je, da ima general Lodge zdaj svoj posebni vlak in da se odpravlja na inspekcijsko potovanje prav do konca novega tira. Čitala je, da gradi Pacifiška družba po došlih vesteh že v Sierra Nevadi, da dela na progi deset tisoč Kitajcev in da ni več daleč dan, ko si sežeta iztok in zapad v roke. Z utripajočim srcem

65

je vneto iskala Nealovega imena, toda ni ga našla. V enem izmed časopisov je čitala, da se ob progi med Medicine-Bowom in Bear-neyem živahno gibljejo Sjuzi. Dan za dnem opažajo delavci indijanske tolpe, in ker se sčasoma privadijo tega pogleda, postanejo kmalu tako predrzni in malomarni, da marsikateri lahko miselno zapravi glavo.

Allie je čitala dalje. Kar požirala je novice. Očividno se je svet vendar že osveščal pomena velike železnice. Kako bo Neale vesel! On, ki je od nekdanj veroyal v veličino in v resničnost U. P. R.!

Groznična navdušenja jo je izpreletela.

Tedajci pa je nekaj črk uklenilo njene oči; znane črke, a vendar so jo presenetile in osupile. Allison Lee.

»Allison Lee!« je tiho zašepetala. »Moj oče!«

In čitala je, da bo Allison Lee, nadzorstveni komisar U. P. R. in imetnik velikih gradbenih pogodb z železnico, te dni ostavil svoje bivališče v Council Bluffs, da se v New Yorku sestane z nekimi ravnatelji gradbene družbe.

»Kaj bo, če se srečata z Duradom!«

Zagledala je nov grozeč oblak na igračkem obzorju. V svoji sebičnosti, svoji strasti in svojem obupu se je izpostavljala večjim nevarnostim, nego je slutil. Ni se mogel nadejati, da jo dolgo zadrži jetnico. Allie je spet začutila, da se s čedalje večjo gotovostjo približuje katastrofa.

Dan je mimil in vrnila se je noč. Prinesla je izpremembo: hiša, v kateri je zdaj stanovala Allie, se je napojnila s hrupnim življenjem. Durade je bil odprl svoj lokal. Allie je v nemi napetosti prebila uro za uro. Bilo je, kakor da tik blizu nje, v enem izmed sosednjih prostorov in zunaj po šotorih popivajo in razgrajajo surovi možki. Toda v sobo, ki je bila zraven njene, ni stopil nihče. Jutro se je že svitalo, ko je Allie zaspala.

Durade je vstopil. Utrujen je bil videti; oči so se mu lesketale, roke so mu drhte; in silneje nego kedaj do tega trenutka je plapolal tisti čudni svet, ki se je užigal v Špančevih črtah, kadar je bila njegova igralska strast poplačana z uspehom.

»Allie, ura je prišla,« je dejal. Njegov pogled se je pogrezal v minulost.

»Kakšna ura?«

»Ura, da nastopiš pot svoje matere.«

»Ne razumem vas.«

»Da se lepo napraviš!«

Allie je zasluhila pomen njegovih besed, a vse njeno bitje se je uprlo tej mrzki misli.

Durade se je zasmejal. Da, izpremenil se je bil. Njegova volja se je zdela oslabiljena. Demoni Bentona so ga bili uklenili v svoj jarem.

»Ali si tako malo ničemurna? ... Treba je, da boljše uveljavili svojo lepoto ... Razpusti si lase in spleti jih. Obledi bele bluze. Odprl jo pod vratom ... Saj veš, kako se je napravljala tvoja mati.«

Allie je strmel na vanj in kri ji je počasi izginjala iz lic. Govoriti ni mogla. Kriza, katere se je tako dolgo bala, je bila prišla.

»Oh, kakšna si videti!« je vzkliznil Durade. »Kakor duh — kakor ona, pred leti, ko sem jo prvič iznenadil s tem predlogom.«

»Porabiti me hočete — kakor ste porabili mater?« je zajela Allie.

»Da, dete — a ne boj se mičesar. Izbral bom tiste, ki te bodo smeli videti. In zmerom bom jaz pri tebi.«

»Kaj naj storim?«

»Bodi pripravljena, ko se začne mračiti; pokličem te.«

»Zdaj vem, zakaj vas je mati sovražila,« je planilo iz Allie; prvič v svojem življenju je tudi ona zamrzila tega moža — in začutila, kako ji daje mržnja novih moči.

»Pokorila se bo za to, in z njo vred tudi ti,« je kričnil strastno. Obenem pa se je zdrznil, kakor da ga je nekdo sunil z nožem. Nato je mahoma usekal Allie z dlanjo preko ust; udarec je bil težak in toliko da je ni vrzel na tla.

»Da ne slišim tega nikoli več!« S temi besedami je odšel iz sobe in zaprl vrata za seboj, ne da bi jih zapahnil.

Allie se je prišla za ustnice. Krvavele so. Z jezikom je čutila svojo lastno toplo in slano kri. Nato pa se je zbudila v njej žarka moč, utripajoča in rastoča, novo čuvstvo, ki je napravilo vsemu oklevanju konec. Da, tega udarca je potrebovala.

Neale ali Larry prideta v Duradov brlog, je rekla sama pri sebi in žile so ji jelo hitreje utripati. In če ne prideta — tedaj si poiščem drugega zaščitnika — moža, ki mu bom mogla zaupati.

V veliki stranski sobi — Durade jo je bil dokaj razkošno opravil kot nekakšno zasebno igralnico za izbrane goste — je Allie zagledala družbo kakih osem ali deset ljudi, ki so utegnili biti zlatokop ali delavec. Durade jo je peljal k mizi, ki je stala pod policičnikom, napolnjenim s steklenkami in kozarci. Povedal ji je, kaj naj stori, če bo kdo zahteval njenih uslug; Stiti ji bo pomagal. Nato ji je z mahljajem roke velel, naj sede, in se je vrnil k svojim možem. Allie je le s težavo vzdignila oči; da, na prvi mah jih niti ni mogla odpreti.

»Odkod je dekle, Durade?«

Samo dobra prehrana Vas napravi zadovoljne

Kadar ste razburjeni, trudni ali slabo razpoloženi, je temu edini razlog, da vaše telo ni zadostno hranjeno. Ni dosti, da telo sprejme v sebe dovolj ne količine hrane, marveč je potrebno, da ta hrana odgovarja raznim potrebam telesa. Običajni hrani čisto manjkajo vitamini ali drugi važni elementi, ki so neobhodno potrebni za stvarjenje in vzdrževanje zdravja in telesne energije.

Ako se doda

OVOMALTINE

vaši dnevni hrani, dobi vsaka jed polno hranljivo vrednost. — «OVO» MALTINE» so po vsem svetu poznane kot hrana, v kateri so koncentrirane vse potrebne hranljive sestavine, v razmeri, potrebni za dobrobit telesa.

Dobite jih v vseh lekarnah, drogerijah in boljših delikatesah za ceno od 100 gr Din 18.50, 250 gr Din 36.25 in 500 gr Din 63.25.

Zahtevajte zastoj vzorec, sklicujoč se na ta list, od

Dr. A. Wander, d. d. Zagreb

Sprejemem zastopnike

in prevzamem zastopstva za sir. — Dobavljam sir iz najfinejše smetane, Romadur, Dessert, Kamembert in sir zajtrk.

MLEKARNA GROSS N. SIVAC, Bačka.

Radi preureditve obrata prodamo:

1 parno lokomobil 45 k. s., stabilni parni stroj 75 k. s., parni kotel 96 m³ 7 atm., parno lokomobil 12 k. s. ter

kupimo:

1 parno lokomobil 150 — 200 k. s., ter parno lokomobil 15 do 18 k. s.

M. ZALOKER d. z o. z., LJUBLJANA — VIČ.

STAVBENIKI

dosežejo z našim izolacijskim preparatom »ISOL« pri osuševanju vlažnega zidovja, izolacijskih in konzerviranju zidovja

fenomenalne uspehe!

Zahtevajte prospekt! — Trgovcem s stavbnim materialom, barvami itd. služimo s posebno ugodno preprodajno ponudbo.

LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA, Ljubljana, Bleiweisova c. 18.

Automobilisti pozor! Automobilisti pozor!

„ELIKSIR“

Najnoveši izum za prihranek 20 - 30% pogonskega sredstva, brez škodljivosti napram motorju v vsakem oziru. Povečava moč eksplozije in sežge vse ostanke goriva tako, da je motor vedno čist.

Povzroča lahek pogon pri mrzlem motorju in ne greje stroja bolj kakor če vozite z navadnim gorivom. To vse Vas bo napotilo, da preizkusite tudi Vi to nedosegljivo pomožno sredstvo, katero se stavlja 1 gram na vsak liter bencina, to je pri 10 litrih 3-30 Din, medtem ko znaša prihranek 10-14 Din pri i-ti kvantiteti.

Samoprodaje za Slovenijo:

TRIUMPH-AUTO DRUŽBA Z O. Z.

LJUBLJANA

Aleksandrova c. 3 Celovška c. 38
Tel. 2187

MARIBOR

Franciškanska ul. 13
Tel. 133.

CELJE

Celjska auto-in strojna delavnica d. z o. z.
Ljubljanska c. 11

HEKTOGRAFIČNI APARATI
zvitki, masa, hektografični trakovi

vedno in najceneje v zalogi pri

LUD. BARAGA, Ljubljana,

SELENBURGOVA ULICA ST. 8, I TELEFON ST. 2900

Rabljeni in novi
pisalni stroji najboljših znamk
po najnižjih cenah

ANT. RUD. LEGAT & Co.
Maribor,

Slovenska ulica 7

Telefon 100

Stroje za čevlje

sigurni v pogonu, skoraj novi, na PRODAJ. Veliki sekalni stroj na treh delih odprt, izdelek Sandt M 3, »Eternitas« stroj za klinčanje (brzotek), izdelek »Moenus«, gladilni stroj, kombinirani izčistilni stroj, stroj za prikrojevanje peta, razni pomožni stroji.

Oskar Deutsch, Wien, VII., KAISERSTRASSE 74.

Živinorejci Trgovci Posestniki

Čitali ste včeraj in čitali boste jutri, kako obvarujete svojo živino, govedo, konje in prašiče pred obolenjem in kako jo ozdravite, če oboli z

„ALMAFLOROM“

najboljšim, najhitrejšim in najzanesljivejšim sodobnim in v stotisočih primerih preizkušanim preparatom — Naše preparate »ALMAFLOROM« za govedo, »ALMAFLOROM« za konje, »LA FLEUR« za govedo, »HALF« za prašiče in »URINOT« za govedo in konje uporabljajo danes že vsi živinorejci v Evropi. — Na tisoče je priporočil. Čitajte samo sledeča:

Preizkusil sem v mnogih slučajih Vaš prašek proti napenjanju in proti koliki in sem v najkrajšem času ugotovil najlepše uspehe celo v najtežjih slučajih.

Dalje sem ugotovil, da delujejo ti praški pri trajnem uporabljanju tudi kot izvrstno varovalno sredstvo proti obolenju. Pri redni uporabi se niti pri konjih, ki so zelo močno podvrženi koliki, ni nevarna bolezen nič več ne pojavlja. Vseled tega bom priporočal iz lastne izkušnje to izbor.

Preizkusil sem v lastnem gospodarstvu v dveh slučajih Vaše zdravilo »HALF« proti svinjski vročici in sem ugotovil, da deluje izredno učinkovito. Pošljite mi takoj še 24 zavojev, ker mi je zaloga že pošla.

MATIJA SCHIEFER, trgovec v Sv. Petru n. R.

Naše preparate mora imeti v zalogi vsak moderen trgovec! Kdor jih še nima, naj jih nemudoma naroči! Edina zaloga za Jugoslavijo:

„Govedomedika“

Jugoslovanska razpošiljalnica preparatov za govedo, konje in prašiče iz lekarne »Pri sv. Antonu«, MARIBOR, Kopališka ulica 11.

Išče se

inteligentna ženska oseba

za reklamno potovanje po Sloveniji. Pogoji trgovska obračunost ter perfektnost v slovenščini in nemščini. Ponudbe na POŠTNI PREDAL 30. MARIBOR.

Velika tajna odkritja!!

Zakaj naši zastopniki dosti zaslužijo?

Ker samo mi nudimo senzacionalne ugodnosti in zato vsakdo kupuje samo pri NAS vrednostne papirje na obroke!

Zastopniki,

javite se takoj, ako želite stalen in dober zaslužek!

Zorić i Pivčević, Split, Marmontova 3.

Razpis

ključavničarskih del in platnenih zastorov.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo ključavničarskih del in zastorov za okna za novo gradnjo na Miklošičevi cesti.

Vsi potrebni podatki in podlaga za proračune se dobe od pondeljka dne 27. t. m. naprej od 8.—12. predpoldne v Gledališki ulici št. 8, IV.

Pravilno sestavljene in zapečatenе ponudbe se morajo vložiti najkasneje do sobote dne 3. marca 1928 pri Pokojninskem zavodu.

V Ljubljani, dne 24. februarja 1928.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

Pletilni stroj
Kt. 8-60 kupi Josefa Dro-
maj, Vrhnika 178. 6800

Železno blagajno
4 ali 2 kupim Poudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»Blagajna 1-3«. 6838

Vagonete
rabljene trakove, travere,
stara nenapredna stroja,
težje in lahke kupuje po
najvišjih cenah »Galin«,
kom. društvo, Zagreb
Mandalina 1-b. 6831

Sladkornih zabojev
kupim večo množino.
Poudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod
»2222«. 6507

Vilo
na periferiji, blizu elek-
trične, skoraj dovršeno,
ugodno prodam. Naslov v
oglasni oddelku »Jutra«
6735

Novo hišo
lepo, s 2 sobama kuhinjo,
kopalnico, prho, toaletno,
lokal za vinočič, splošni
blev ter klet, prodam za
140.000 Din v Rastanju
Rahenberga Drugo na Se-
nanju pri Rahenburgu in
na lokal za trgovino in
manjšico ter 1/2 vrt za
52.000 Din. Jos. Suppanz,
odni sluga v pok., Se-
nanja ob Savi. 6729

Enodružinsko hišo
kupim v Ljubljani. Po-
udbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Pila-
livo tako«. 6733

V Domžalah
prodam 7 malih stavbalih
parcel od 300-600 m² v
bližini kolodvorov Naslov v
oglasni oddelku »Jutra«
6595

Tovarniško poslojpe
blizu kolodvorov, pripravno
za vsako obrt ali podjetje,
prodam Naslov v oglasni
oddelku »Jutra«. 6832

Parcelo
prodam na lepem, suhem
prestru Naslov v oglasni
oddelku »Jutra«. 6838

Lepo posestvo
napredno obkrajeno, pri-
pravo za kolodvor Sv. Jurij ob
Juri fevdalni, Pojaniča v
gostilni Masinak, Sv. Jurij
ob J. 6841

3 hiše v Mariboru
napredno Pojaniča v Ma-
riboru, Aleksandrova cesta
št. 23/L. 4445

Posestvo
v Ljubljani, obtočje, vira
in njiv, takoj oddam v na-
jem. Naslov pove oglasni
oddelku »Jutra«. 6856

Kmečko posestvo
pripravno tudi za industri-
jo, prodam v industrijski
skrajni blizu Ljubljane
po ugodni ceni. Obstoji 12
malih, 400 m² obkrajeno
posestvo. Poleg priložne
stanovalne hiše s 6 so-
bami in pritlikami, supe
in primerna količina so-
voda ter elektr. razsvet-
ljava. — Informacije daje
Hinko Privšek, Ljubljana,
Dunajska cesta 7. 6839

Vilo
6 sob, 8000 m² vrt s
tovarn. poslojpe
prodam najbližjemu ponu-
dilu Naslov pove oglasni
oddelku »Jutra«. 6856

Dvornadstr. hiša
s prodajalno, skladišči,
kletmi, gosp. poslojpe
in kopalnico, v Solki kolini
na Gorenjskem napredno
stanovalne hiše s 6 so-
bami in pritlikami, supe
in primerna količina so-
voda ter elektr. razsvet-
ljava. — Informacije daje
Hinko Privšek, Ljubljana,
Dunajska cesta 7. 6839

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupim. —
Poudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Poligrafo«. 6845

Gospodsko sobo
(Herenstimmer) dobro ohr-
anjeno, kupim. Poudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»Soba«. 6838

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupim. —
Poudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Poligrafo«. 6845

Kino-aparat
na elektr. pogon in isto
razsvetlavo, dobro ohr-
anjeno (Haukino) za normal-
ne filme, kupim. Poudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kino«. 6840

Hišice
kupim v isto hišico od
30 m naprej kupim v
vseh mestih naslov v
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Hišice«. 6831

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupim. —
Poudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Poligrafo«. 6845

Divje kostanjeve
sadike
dobre kupi Križnik, Mar-
ibor, Dunajska cesta št. 17
6762

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupim. —
Poudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Poligrafo«. 6845

Kino-aparat
na elektr. pogon in isto
razsvetlavo, dobro ohr-
anjeno (Haukino) za normal-
ne filme, kupim. Poudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kino«. 6840

Hišice
kupim v isto hišico od
30 m naprej kupim v
vseh mestih naslov v
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Hišice«. 6831

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupim. —
Poudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Poligrafo«. 6845

Divje kostanjeve
sadike
dobre kupi Križnik, Mar-
ibor, Dunajska cesta št. 17
6762

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupim. —
Poudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Poligrafo«. 6845

Kino-aparat
na elektr. pogon in isto
razsvetlavo, dobro ohr-
anjeno (Haukino) za normal-
ne filme, kupim. Poudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kino«. 6840

Hišice
kupim v isto hišico od
30 m naprej kupim v
vseh mestih naslov v
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Hišice«. 6831

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupim. —
Poudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Poligrafo«. 6845

Divje kostanjeve
sadike
dobre kupi Križnik, Mar-
ibor, Dunajska cesta št. 17
6762

Pisalni stroj
dobro ohranjen, kupim. —
Poudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Poligrafo«. 6845

Kino-aparat
na elektr. pogon in isto
razsvetlavo, dobro ohr-
anjeno (Haukino) za normal-
ne filme, kupim. Poudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Kino«. 6840

Trgovinsko hišo
enostanovanjsko, na pro-
metni točki v vojni kra-
ji, kupim ali mesto kupim
Poudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Trgovinsko hišo«
»Vselej pozneje«. 6759

Hišo v Novem mestu
v Dolgi ulici št. 31 prodam
Janko Filic. Cena po do-
govoru. 4038

Stavbno parcelo
2000 m² veliko, ob Dunaj-
ski cesti ugodno prodam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6878

Velik vrt
in delavnico
(porabno za stanovanje)
takoj oddam Cesta na
Rožnik 19. 6858

Hotel, restavracijo
oddam takoj majhno in
inteligentno zakonitemu
paru brez otrok Poudbe
na oglasni oddelku »Jutra«
pod »100/68«. 6818

Skladišče
v bližini glavnega kole-
dvor oddam v najem
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6810

Trgovino
s močnim blagom, dobro
ločeno v vseh oddelkih
vzajem v najem ali kupim
event. s posestvom Cenj
poudbe na upravo »Jutra«
v Mariboru pod »Dobro
promet 1928«. 6868

Pekarno
na prometnem kraju na
delici oddam takoj radi
odhoda k vojakom tistemu
ki odkupi inventar Na-
slov v oglasni oddelku
»Jutra« pod »Pekarna«. 6836

Gostilno
vzajem takoj na račun ali
v najem Poudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod »Gostilno«
»Preznanem takoj 689«. 3769

Lokal ali delavnico
želim za delovne obrti
Poudbe na oglasni oddelku
»Jutra« pod »Lokal ali delavnico«
»Poučitelj Ljubljane«. 6871

Stanovanje
2 sob in kuhinje oddam
Zeleni jami št. 230. Vprašati
tistemu, pritičja. 6806

Zakonski par
brez otrok želi stanovanje
2 sob s pritlikami Vse-
lej takoj ali pozneje —
Plaša zahtevano najemni-
no — Poudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod »Zakonski par«
»Colaric«. 6816

Stanovanje
3 sob in kuhinje, po mo-
nosti s kopalnico želim za
takoj ali s majem v centru
Poudbe na poštini prelat
št. 122. 6807

Stanovanje
v novi vili, 14 minut od
glavne postaje, solčna lega,
obtočje in 4 sob, kopal-
nico, verande in pritliko
oddam mirni stranki za
3500 Din mesečno Poud-
be na oglasni oddelku »Jutra«
pod »Stanovanje«. 6802

Stanovanje
v sredini mesta, obtočje
in 2 sob, kuhinje in pritli-
kino. 3+1 takoj ali pozneje
brez otrok — Poudbe na
oglasni oddelku »Jutra« pod
»1000 Din«. 6794

Zaščiten stranka
iz odstopa majni družini
stanovanje s 1. sept. 1928
proti odstopni Poudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »Stanovanje«. 6715

Soba
soba prijetno oddam solit-
nemu gospodu v Levstikovi
ulici 19/L. deno. 6763

Novo sobo
s prostim vzhodom na dvo-
rišču oddam takoj Naslov
v oglasni oddelku »Jutra«
6778

2 opremljeni sobi
stražni, s elektr. raz-
svetlavo takoj oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6868

Sostanovalko
sprejem Naslov v oglasni
oddelku »Jutra«. 6858

Prazno sobo
teli za takoj oddam gospo-
dini — Prijava s navodno
vse pod »Najno 100« na
oglasni oddelku »Jutra«. 6821

Soba z zajtrkom
oddam gospodini Naslov v
oglasni oddelku »Jutra«. 6816

Sostanovalko
sprejem Pojaniča daje
Ankvar, Privos 8. 6829

2 opremljeni sobi
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

2 opremljeni sobi
solčni, oddam. Poudbe na
oglasni oddelku »Jutra«
pod »15. marec«. 6866

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom in elek-
trično razsvetlavo oddam
Naslov v oglasni oddelku
»Jutra«. 6888

4 sobe
s pritlikami, na planu
ali stanovanje družini brez
nedoraznih otrok, oddam
v 1. nadst. hiše Dri bi-
potekarne banke. Pojaniča
pri ekonomatu banke med
uradnimi urami. 6834

Stanovanje
3-4 sob, s vsemi pritli-
kami, elektriko in plinom,
oddam s 1. majem v novi
vili. Poudbe na oglasni
oddelku »Jutra« pod
»4. 9«. 6851

Tovniško poslojpe
posebno delavnico, akla-
sično, velik vrt kompletno
trisočno stanovanje
kopalnica, telefon, oddam
»kupno ali deljeno Jutra«
v oglasni oddelku »Jutra«
6857

Solčno stanovanje
ivo ali trisočno, s balko-
nom, kopalnico, telefonom
vrtom in delavnico oddam
takoj najboljšemu ponu-
niku. Cesta na Rožnik 19.
6850

Stanovanje
poleg ovske cerkve, za-
menjam s enakim Priprav-
no je za sobostanovnika
sistem, oddam 1. 1. 1928
»oh kuhinje in sobice, s
plinom in elektr. razsvet-
lavo Naslov sporočiti na Po-
ljanski cesti 28/II. deno.
6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi oddam tistemu
gospodu Naslov v oglasni
oddelku »Jutra« Vpraša-
ti na Po. 6804/1928. 6804

Stanovanje
»oh in kuhinje oddam
mirni stranki ali gospe in
gospoda, ki imata veselje
do obdelave vrta 3 opre-
mljeni sobi

ORIGINAL LUTZ PEČ
PATENT LEPE DOBRE SOLIDNE
LUTZ PEČI
MALO GORIVA DOLGA PRIJETNA GORKOTA
Zaloga:
INŽ. GUZELJ
LJUBLJANA SISKRA ter elve št. 5.
dvorščak pod Celovško c. 68
PROSPEKTI
DOMAČA PRIZNANJA
Šmajlni oklep
Jedro kamni

BERLIN

aparati in sestavine slovskih nemških trgovnic, s katerimi vsak čas lahko poslušate ves svet, so po trgovinskih cenah v veliki izbiri v zalogi.
Zahtevajte, da se vam še danes brezplačno pošlje ilustrirani cenovnik R. No. 6
Odplačilo v 4mesčnih obrokih dovoljeno, ako se ob nakupu plača tretjina sneska v gotovini.

Radioblažek, Beograd, Jakšičeva ul. št. 11. — Telefon 41—85.

VEČJA SIGURNOST NA POTOVANJU VSI AUTOMOBILISTI SO NAVDUŠENI ZA CHRYSLERJEVE HIDRAVLICNE ZAVORE ZANAŠANJE VOZA IZKLJUČENO- ZAVORE DELUJEJO TAKOJ

Vedno enakomeren pritisk na vsa štiri kolesa. Vsako reguliranje in mazanje je nepotrebno. Ne škripljejo, ne ropotajo. Moč ustavljanja je izdatno povečana. Izdrsnje voza v ovinkih in pri zaviranju je izključeno. Absolutno sigurna in brezskrbna vožnja, celo za vozača amaterja.

Chryslerjeve hidravlične zavore!

Preizkusite sami oni model Chryslerja, ki vam najbolj ugaia. Vsak zastopnik vam bo dal Chrysler brezplačno in brezobvezno za poizkusno vožnjo na raspolago. Uživajte v Chryslerjevem sijajnem akceleriranju in njegovi brzini: 100, 115, 128 kilometrov na uro; v edino mehkem delu motorja—šest cilindrov, in sedem širokih ležajev; v njegovi udobnosti; v njegovem mirnem delu. Izberite si model, ki vam najbolj ugaia, saj imate štiri velike kategorije Chryslerjevih voz. Chryslerjevi vozovi obstoje v vsaki tipi in ceni.

GLAVNI ZASTOPNIK ZA JUGOSLAVIJO: W. H. SMYTH, BEOGRAD
ZASTOPNISTVA: LJUBLJANA, — AMERICAN MOTORS LTD., — ZA LJUBLJANSKO OBLAST,
MARIBOR, — AMERICAN IMPORT CO., — ZA MARIBORSKO OBLAST
Chrysler Sales Corporation, Detroit, U. S. A.

Resnična uteha za živčno bolne

Je moje pravkar izišlo delo. V njem so zapopadene vse mnoge letne preizkušnje o povodu, o nastanku in zdravljenju živčno bolnih. Jaz razpošiljam vsakemu rade volje, in sicer brezplačno zdravstveni evangelij samo, če mi piše na spodnji naslov.

Tisoče in tisoče zahvalnih pisem dokazuje, da edino na podlagi mojih preizkušenj za dobrobit bit splošnega človeštva, lahko vsakomur pomagam.

Kdor pripada veliki vojski živčno bolnih,

kdor je raztresen, kogar mučijo skrbi ali ima slab spomin, uroven glavobol, slabo spanje, bolešči v želodcu in v udih, ali je preveč občutljiv in trpi na splošni slabosti ter na mnogih drugih boleznih pojava,

si mora naročiti mojo knjižico, katera mu bo nudila mnogo tolažbe! Kdor bo to knjižico pazljivo prečital, bo pomirjen, zavedajoč se, na kako lahek način bo dosegel svoje zdravje. Ne odlašajte in pišite še danes: Ernest Pasternack, Berlin, S. O. Michaelkirchplatz No. 13, Abt. 772.

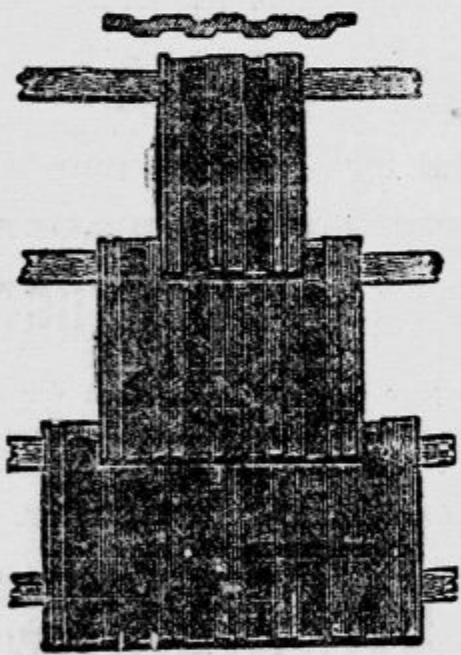
Lepota lica!

Creme Rose Genuina

Cold Cream

originalna angleška maščena krema, ki popolnoma vrnita v pore lica in hrami ter dnevno pomlajuje kožo, dela jo elastično, nenačeljeno, za vsako damo, ki preprečuje prerano starost in perfektno odstranjuje vse nečistoče lica. Din 50 — Centifolia kosmet. zavod, Zagreb, Illica 37. Zahtevajte brezplačno ilustrirane prospekte!

Odlikovana z zlato dip omo

Prihranite 40% na gradbenem lesu, meti boste ceno lahko d. bro streho ako pokroete hišo s glasovitim

dvostroko brazdano

opeko

„BOHN“

Zahtevajte vzorec in ponudbo parne opekarne

Patent Bohn br. 253

Pazite na značko Bohn

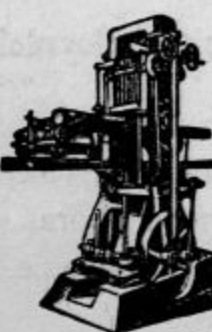
„BOHN“ - Vinkovci

Znane cene

In največje skladišče ukrado dvokoles motoriev otroških vozičkov šivalnih strojev vsakovrstnih nadmesnih delov pnevmatike Posebni oddelek za popravila opravo emailiranje in popravila dvokoles otroških vozičkov Ltd — Prodaja na obroke —

„TRIBUNA“ P. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA Karlovska cesta št. 4

2 leti kredita!

Vseh vrst

mizorski in kolarski stroji

posamezni in univerzalni z vgrajenim motorjem ali brez njega

Polnojaremniki

Welker Werke I. Wachstein, Wien X., Luxenburgerstrasse 12.

Zapustil nas je neotlažljive naš dragi papa, stari papa, tast in stric, gospod

Ivan Kutnar

nadučilni v pok.

dne 25. t. m. po dolgem mukopolnem trpljenju, previden s svetotajstvi za umirajoč.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 27. t. m. ob 1/2 5. uri popoldne od doma žalosti, Holzapflovca ulica 7 na pokolišču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 25. februarja 1928.

Mestni pogrebni zavod

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse številne dokaze iskrenega sočutja ob nemadni smrti moje ljube soproge, gospe

Julijane Pleiner

za mnogobrojno spremstvo, za darovane vence in šopke se ne morem vsakemu posebej zahvaliti osebno. Če je kaj moglo lajšati mojo bol v teh težkih dneh, tedaj so bile to mnoge časti izkazane blagi pokolnici ob njeni zadnji poti.

Posebno se zahvaljujem č. gg. župniku Reharju iz Guštanja, župniku Musiju iz Vitanja in kaplanu Maliču iz Jarenine za svečano blagoslovitev in poslovljene besede, uradnikom in molstvom tukajšnje jeklarne, uradnikom in nastavljenecem obeh gozdskih uprav grofa Duglasa Thurna in grofa Vincenca Thurna, domačemu prost. gasilnemu društvu, delavskemu pevskemu društvu Jekleni zvok, družbi strelcev kakor tudi vsem ljubim znancom in prijateljem od blizu in daleč za ljubeznivo udeležbo in sočustvovanje.

V Guštanju, dne 24. febr. 1928.

RUDOLF PLEINER

gozd. upravitelj grofa Vincenca Thurna v svojem in v imenu vseh sorodnikov.

KRISTAL d. d.

tovarna ogledal in brušenega stekla
MARIBOR, Koroška cesta št. 32

Telef. interurb. 132

Telef. interurb. 132

Izdeluje ogledala iz la kristalnega stekla 5/8—8 mm debelo v VSEH VELICINAH, TUDI V MERAH 300x200 cm IN VEČ, brušena prozorna stekla z okraski ledena, sto steklo 5 mm, izbočena stekla, popravila oslepela ali sploh pokvarjena stara ogledala, IZVRŠUJE ZASTEKLENJE IZLOZB IN PORTALOV S ZRCALNIM STEKLOM 6—7 mm deb., vlaganje stekla v modenino, lina v zalogi colska in navadna ogledala (Streifenglas) vseh vrst, VSE PO JAKO ZMERNIH IN ZNIZANIH CENAH JAMCI ZA PRVOVRSTEN TRPEŽEN OBLOG ZRCAL, KATERI JE V NAŠI DRŽAVI PRIZNAN KOT NAJBOLJŠI ZAHTEVAJTE PONUDBE!

Pozor, trgovci opust!

Br sal'ce za no'e

mreže za kanale, stolala za dežnike, sobne ventilatorje z žaluzijami in železna precizilna korita za svinjake
Izdeluje
MALENSEK, splošno ključavničarstvo

BOH BISTRICA, Slovenija.

Vaša obleka bode izgledala zopet kakor nova, ako jo pustite kemično čistiti v

tovarni Jos. Reich

Tovarna: Poljanski nasip 4-6 Ljubljana.

Podružnica: Selenburgova ul. 3.

Plisiranje v najmodernejših vzorcih tekem 24 ur.

Barvanje oblik v različnih barvah.

Dobro je, da imam vedno pri sebi

»PUBI«

najjačji, najsigurnejši, a ipak kot baržun mehko gumasto specialiteto. Dobi se v vsaki lekarni na izrecno zahtevo, in to v dveh vrstah »Pubi elfenbein« in »Pubi transparent«.

St. 7554/28, ref. IX.

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje od dajo vodovodne instalacije v palači »Delavske zbornice« na Miklošičevi cesti v Ljubljani.

Vsi potrebni pripomočki in podatki se dobe počenši s 27. februarjem 1927 med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, šolski drevored št. 2/II.

Ponudbe je vložiti najkasneje do 6. marca 1928 do 11. ure dopoldne pri imenovanem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 25. februarja 1928.

GASILSKA ŽUPA V GROSUPLJEM javlja tužno vest, da je njen večletni načelnik, imejitelj srebrne kolajne za 25 letno požrtvovalno delo, gospod

Leopold Hude

posestnik, gostilničar in trgovec

danes umrl.

Pogreb težko nenadomestljivega se vrši v ponedeljek dne 27. t. m. ob 1/2 10. uri dopoldne v Grosupljem.

Grosuplje, dne 25. februarja 1928.

Leopold Hude

trgovec, gostilničar in posestnik

danes po kratkem in mukopolnem trpljenju, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal. Truplo dragega nam pokojnika se prepelje iz Ljubljane v Grosuplje. Pogreb se vrši v ponedeljek dne 27. t. m. ob 1/2 10. uri iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Grosuplje, dne 25. februarja 1928.

Zalujoča soproga Mimi z otroci in ostali sorodniki